

REPUBLIČKI ZAVOD ZA STATISTIKU SRBIJE

UPOTREBA INFORMACIONO-KOMUNIKACIONIH TEHNOLOGIJA U REPUBLICI SRBIJI, 2008.

- DOMAĆINSTVA/POJEDINCI
- PREDUZEĆA

BEOGRAD, 2008

Izdavač: Republički zavod za statistiku Srbije
Milana Rakića 5, Beograd
Tel: 2412-922; faks 2411-260

Za izdavača: dr Dragan Vukmirović, direktor

Autori: dr Dragan Vukmirović, Kristina Pavlović, Vladimir Šutić

Redakcioni odbor: Predrag Čanović, Miroslav Cucurević, Mirjana Ogrizović Brašanac,
Božidar Popović, Jovanka Šalinović, Zoran Gligorić

Tehnički urednik: mr Zvonko Štajner

Priprema za štampu: Neđeljko Ćalasan, Dušan Vuković

Lektor: Emilija Vidanović

Štampa i dizajn korica: Apollo Graphic Production d.o.o.
Đorđa Kratovca 17, Beograd

Tiraž: 500 primeraka

Prilikom korišćenja podataka iz ove publikacije
obavezno je navesti izvor.

UVOD

Razvoj i upotreba informaciono-komunikacionih tehnologija transformisali su savremeno društvo u "informaciono društvo". Njegova glavna karakteristika je ta što informaciono-komunikacione tehnologije igraju najvažniju ulogu kako u proizvodnji i ekonomiji, tako i u svim ostalim sferama života pojedinaca i društva u celini.

Uvidevši značaj ovih tehnologija Republički zavod za statistiku Srbije sproveo je 2004. godine pilot istraživanje o korišćenju informaciono-komunikacionih tehnologija u organizacijama koje se bave bankarstvom i osiguranjem. Primarni cilj tog poduhvata bilo je testiranje metodologije i instrumenata i pripremanje za uvođenje sličnih, redovnih istraživanja domaćinstava i privrede.

Godine 2006. i 2007. Republički zavod za statistiku Srbije sproveo je dva istraživanja o upotrebi informaciono-komunikacionih tehnologija. Prvo se odnosilo na domaćinstva i pojedince, a drugim su bila obuhvaćena preduzeća.

Oba ova istraživanja sprovedena su i u 2008. godini. Istraživanja su sprovođena po metodologiji Eurostata, na teritoriji Republike Srbije. U okviru podataka za Republiku Srbiju nisu prikazani podaci za AP Kosovo i Metohija.

Kada je reč o domaćinstvima i pojedincima, referentni period činila su tri meseca koja su prethodila telefonskom intervjuisanju. Referentni period za najveći broj pitanja postavljenih preduzećima bio je januar 2008, dok su se pojedina pitanja odnosila na celokupnu 2007. godinu.

Anketa za domaćinstva sprovedena je na dvofaznom uzorku, stratifikovanom po kriterijumu urbanosti. Uzorak je alociran na područja centralne Srbije (bez Beograda), Vojvodine i Beograda, proporcionalno broju domaćinstava. Obim uzorka iznosi 2000 domaćinstava i 2000 pojedinaca. Ispitivanje je sprovedeno telefonskim putem, a bilo je dozvoljeno i posredno anketiranje (davanje odgovora umesto odsutnog lica).

Anketa za preduzeća sprovedena je na uzorku stratifikovanom po veličini i delatnosti, telefonu. Obim uzorka iznosi je 1096 preduzeća.

Nadamo se da će ova publikacija pružiti korisnicima dovoljno podataka o trenutnom stanju u oblasti informaciono-komunikacionih tehnologija i da će poslužiti kao dobra osnova za planiranje njenog daljeg razvoja.

SADRŽAJ

Uvod

Uvod	3
Grafikoni	6

Deo 1

Upotreba informaciono-komunikacionih tehnologija u domaćinstvima/pojedinačno u Republici Srbiji, 2008.

1.1. Metodologija	10
1.2. Uzorak	11
1.3. Glavni nalazi	12
1.3.1. Uredaji u domaćinstvima	12
1.3.2. Računari u domaćinstvima	12
1.3.3. Internet u domaćinstvima	14
1.3.4. Pojedinci: upotreba računara	17
1.3.5. Pojedinci: upotreba mobilnog telefona	20
1.3.6. Pojedinci: upotreba Interneta	23
1.3.7. Javna uprava (e-government)	28
1.3.8. Korišćenje naprednih Internet usluga	29
1.3.9. Elektronsko poslovanje	31
1.4. Rezultati istraživanja	34
1.5. Upitnik	60

Deo 2

Upotreba informaciono-komunikacionih tehnologija u preduzećima u Republici Srbiji, 2008.

2.1. Metodologija	74
2.2. Uzorak	75
2.3. Glavni nalazi	76
2.3.1. Računari u preduzećima	76
2.3.2. Računarski sistemi u preduzećima	77
2.3.3. Internet u preduzećima	79
2.3.4. Javna uprava (e-government)	81
2.3.5. Website	82
2.3.6. Elektronsko poslovanje	84
2.3.7. Korist od upotrebe IKT-a	86
2.4. Rezultati istraživanja	87
2.5. Upitnik	132

Rečnik

IKT rečnik	140

GRAFIKONI

Deo 1

Upotreba informaciono-komunikacionih tehnologija u domaćinstvima/pojedinačno u Republici Srbiji, 2008.

1. Uređaji zastupljeni u domaćinstvima
2. Procenat domaćinstava koja poseduju računar, prema tipu naselja
3. Procenat domaćinstava koja poseduju računar, prema visini prihoda
4. Da li domaćinstvo ima pristup Internetu kod kuće?
5. Domaćinstva koja poseduju Internet priključak, prema tipu naselja
6. Domaćinstva koja poseduju Internet priključak, prema visini prihoda
7. Uređaji pomoću kojih se pristupa Internetu
8. Tip Internet konekcije
9. Razlog zbog kog domaćinstva nemaju Internet konekciju kod kuće
10. Kada ste poslednji put koristili računar?
11. Udeo korisnika računara (u poslednja 3 meseca), prema nivou obrazovanja
12. Struktura obrazovanja korisnika računara
13. Udeo korisnika računara (u poslednja 3 meseca), prema radnom statusu
14. Korišćenje računara (u poslednja 3 meseca), prema polu i starosti
15. Koliko ste često, u proseku, koristili računar u poslednja 3 meseca?
16. Kada ste poslednji put poхађали neki kurs (najmanje 3 sata) u vezi s korišćenjem računara?
17. Upotreba mobilnog telefona
18. Udeo korisnika mobilnog telefona, prema nivou obrazovanja
19. Udeo korisnika mobilnog telefona, prema radnom statusu
20. Za koje ste aktivnosti u poslednja 3 meseca koristili mobilni telefon?
21. Korišćenje prepaid i postpaid usluga
22. Kada ste poslednji put koristili Internet?
23. Udeo korisnika Interneta (u poslednja 3 meseca), prema nivou obrazovanja
24. Struktura obrazovanja korisnika Interneta
25. Udeo korisnika Interneta (u poslednja 3 meseca), prema radnom statusu
26. Koliko ste često, u proseku, koristili Internet u poslednja 3 meseca?
27. Korišćenje Interneta (u poslednja 3 meseca), prema polu i starosti
28. Korišćenje mobilnih uređaja za pristup Internetu
29. Tipovi korišćenja Interneta (u privatne svrhe) u poslednja 3 meseca
30. Da li biste voleli da češće koristite Internet?
31. Šta vas sprečava da češće koristite Internet?
32. Da li biste bili zainteresovani da koristite Internet usluge javne uprave umesto da ostvarujete lične kontakte?

33. Za koju ste od sledećih usluga javne uprave koristili Internet?
34. Korišćenje Interneta za komunikaciju (u privatne svrhe) u poslednja 3 meseca?
35. Da li ste u poslednja 3 meseca koristili Internet za sledeće aktivnosti?
36. Koliko ste često u poslednja 3 meseca preuzimali muziku i/ili filmove sa Interneta?
37. Kada ste poslednji put (u privatne svrhe) kupili/naručili robu ili usluge putem Interneta?
38. Koju ste vrstu robe ili usluge naručili (u privatne svrhe) putem Interneta u poslednjih 12 meseci?

Deo 2

Upotreba informaciono-komunikacionih tehnologija u preduzećima u Republici Srbiji, 2008.

1. Da li vaše preduzeće koristi računar u svom poslovanju?
2. Učešće zaposlenih lica koja koriste računar najmanje jedanput nedeljno
3. Da li vaše preduzeće koristi sledeće informacione i komunikacione tehnologije?
4. Da li je vaše preduzeće u januaru 2008. koristilo ERP sistem?
5. Da li je vaše preduzeće u januaru 2008. koristilo neku softversku aplikaciju za upravljanje informacijama o klijentima, tzv. CRM?
6. Da li je vaše preduzeće tokom 2008. koristilo open source operativne sisteme kao što je Linux?
7. Da li vaše preduzeće ima pristup Internetu?
8. Učešće zaposlenih lica koja koriste Internet najmanje jedanput nedeljno
9. Da li vaša ustanova ima neku od sledećih vrsta eksterne konekcije sa Internetom?
10. Da li vaše preduzeće koristi Internet u sledeće svrhe?
11. Da li vaše preduzeće koristi Internet usluge javne uprave?
12. Da li vaše preduzeće koristi usluge javne uprave putem Interneta iz sledećih razloga?
13. Da li vaše preduzeće ima svoj Website?
14. Da li vaše preduzeće posredstvom svog Website-a pruža sledeće usluge?
15. Da li je vaše preduzeće naručivalo proizvode/usluge putem Interneta?
16. Molimo, navedite podatak za 2007. godinu o procentu Internet nabavki u odnosu na ukupne nabavke
17. Da li je vaše preduzeće primalo porudžbine putem Interneta?
18. Da li vaše preduzeće koristi neki bezbednosni protokol, kao što je SSL ili TLS, prilikom prijema porudžbina putem Interneta?
19. U kojoj meri su IKT projekti doveli do poboljšanja u sledećim oblastima, u odnosu na prethodno obavljanje poslova?

Upotreba informaciono-komunikacionih tehnologija u Republici Srbiji 2008.

Domaćinstva / pojedinci

Preduzeća

1.1. METODOLOGIJA

Realizacija	Istraživanje je sproveđeno od 24. aprila do 8. maja 2008.
Tip istraživanja	Telefonski intervju
Veličina uzorka	2000 domaćinstava 2000 pojedinaca
Ciljna populacija	- Za domaćinstva: ciljna populacija sastoji se od svih domaćinstava s najmanje jednim članom koji ima između 16 i 74 godine života - Za pojedince: ciljna populacija sastoji se od svih pojedinaca koji imaju između 16 i 74 godine života
Tip uzorka	Dvofazni, stratifikovan uzorak
Domen istraživanja	Teritorija Republike Srbije (bez Kosova i Metohije)

1.2. UZORAK

Istraživanje o upotrebi informaciono-komunikacionih tehnologija u domaćinstvima sprovedeno je na reprezentativnom uzorku od 2000 domaćinstava na teritoriji Republike Srbije. Stopa odgovora je 98,8% (1977 domaćinstava).

Domaćinstva

Uzorak (domaćinstva)	Prihod			Region			Tip domaćinstva		Ukupno
	do 300 evra	300 - 600 evra	preko 600 evra	Centralna Srbija	Vojvodina	Beograd	urbano	ruralno	
Broj	1100	676	201	984	553	440	1160	817	1977
%	55,6	34,2	10,2	49,7	28,0	22,3	58,7	41,3	100

Isti uzorak koji je upotrebljen kod domaćinstava iskorišćen je i za anketiranje lica starosti od 16 do 74 godine koja žive na teritoriji Republike Srbije. Stopa odgovora je 98,8% (1977 domaćinstava).

Lica

Uzorak (lica)	Godine						Pol	Obrazovanje	Radni status				Ukupno			
	16 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	65 - 74			nije od srednjeg	srednje	više i visoko	zaopšten				
Broj	257	266	298	329	363	464	807	1170	517	1054	406	623	477	125	752	1977
%	13,0	13,5	15,1	16,6	18,4	23,4	40,8	59,2	26,2	53,3	20,5	31,5	24,1	6,3	38,1	100

1.3. GLAVNI NALAZI

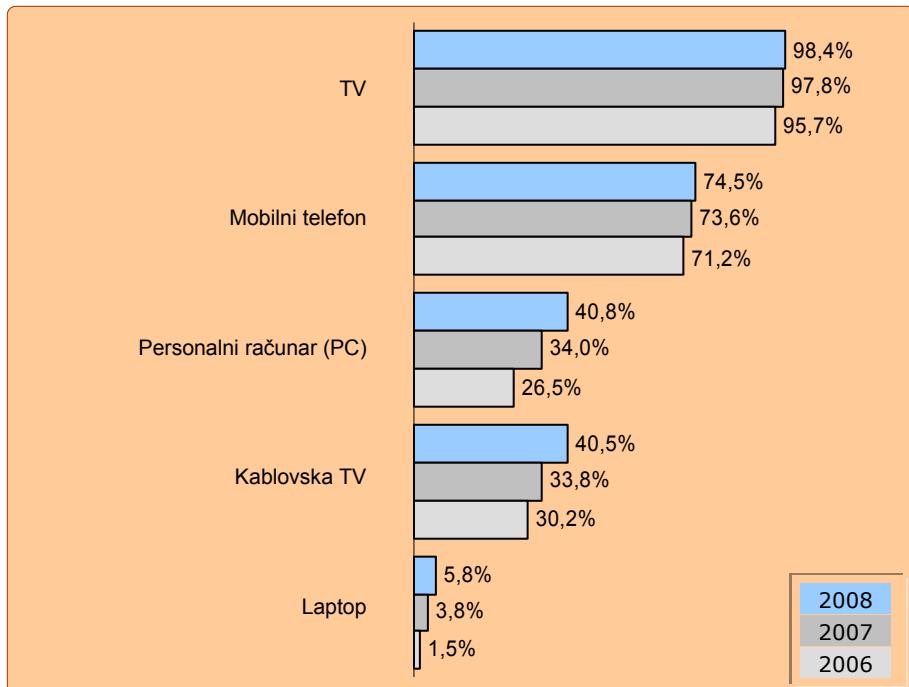
1.3.1. Uređaji u domaćinstvima

Na pitanje koje se odnosi na uređaje zastupljene u domaćinstvima ispitanici su mogli davati više odgovora. Istraživanje pokazuje da 98,4% domaćinstava poseduje TV a 40,5% kablovsku TV.

74,5% domaćinstava poseduje mobilni telefon

Svega 5,8% domaćinstava poseduje laptop, što je povećanje od 2% u odnosu na 2007. godinu, a 4,3% u odnosu na 2006. godinu.

Graf. 1.1. Uređaji zastupljeni u domaćinstvima

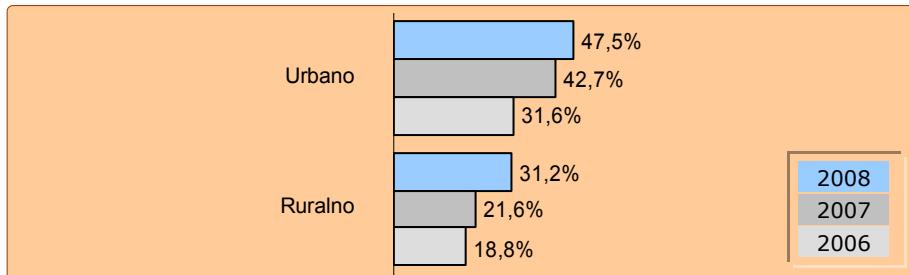
1.3.2. Računari u domaćinstvima

Osnovni nalazi do kojih se u ovom istraživanju došlo ukazuju na to da 40,8% domaćinstava u Republici Srbiji poseduje računar, što čini povećanje od 6,8% u odnosu na 2007. godinu, a 14,3% u odnosu na 2006. godinu. Zastupljenost računara u domaćinstvima varira u zavisnosti od teritorijalne celine: u Beogradu iznosi 53,1%, u Vojvodini 41,5%, a u centralnoj Srbiji 34,8%.

40,8% domaćinstava poseduje računar

Razlike se mogu uočiti i kada se upoređi zastupljenost računara u urbanom i ruralnom delu Srbije: 47,5% naspram 31,2%. I pored značajne razlike u zastupljenosti računara u urbanom i ruralnom delu Srbije ohrabruje podatak da se ovaj jaz smanjio u odnosu na 2007. godinu. U prilog tome govore i stope rasta zastupljenosti računara u urbanom i ruralnom delu Srbije. U urbanom delu Srbije stopa rasta je 4,8%, dok je taj rast u ruralnom delu Srbije duplo veći u odnosu na 2007. godinu i iznosi 9,6%.

Graf. 1.2. Procenat domaćinstava koja poseduju računar, prema tipu naselja

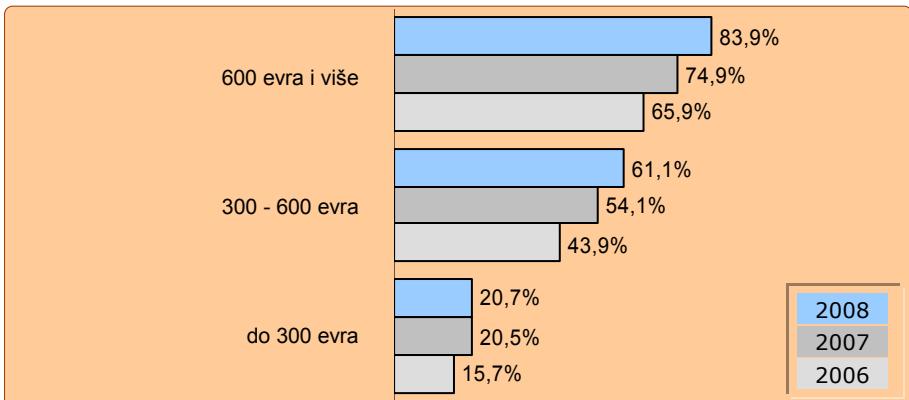

Međutim, najveći jaz u pogledu zastupljenosti računara u domaćinstvima vidljiv je kod strukture domaćinstava prema mesečnom prihodu. Računar većinom poseduju domaćinstva koja imaju mesečni prihod koji premašuje 600 evra (83,9%), dok učešće domaćinstava s prihodom do 300 evra iznosi svega 20,7%.

Kada pogledamo podatke za 2007. godinu vidimo da je jaz u 2008. godini u pogledu zastupljenosti računara u domaćinstvima, prema visini prihoda, još više povećao. To nam jasno govore stope rasta u pojedinim kategorijama prihoda za 2008. godinu u odnosu na prethodnu godinu. Dok su stope rasta za domaćinstva sa prihodom većim od 300 evra u odnosu na 2007. godinu veće od 6%, stopa rasta za domaćinstva sa prihodom do 300 evra iznosi svega 0,2%.

20,7% domaćinstava s prihodom do 300 evra poseduje računar

Graf. 1.3. Procenat domaćinstava koja poseduju računar, prema visini prihoda

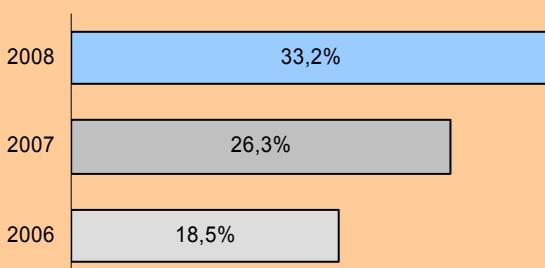

1.3.3. Internet u domaćinstvima

U Republici Srbiji 33,2% domaćinstava poseduje Internet priključak, što čini povećanje od 6,9% u odnosu na 2007. godinu, a 14,7% u odnosu na 2006. godinu.

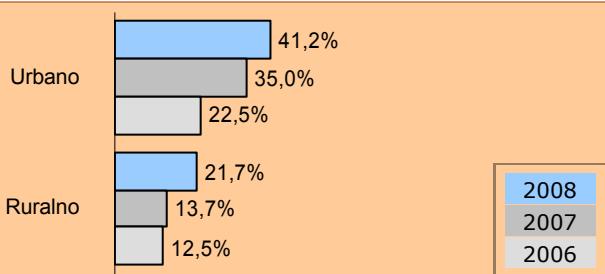
33,2% domaćinstava poseduje Internet priključak

Graf. 1.4. Da li domaćinstvo ima pristup Internetu kod kuće?

Zastupljenost Internet priključka najveća je u Beogradu i iznosi 45,5%. U Vojvodini ona iznosi 34%, a u centralnoj Srbiji 27,2%.

Graf. 1.5. Domaćinstva koja poseduju Internet priključak, prema tipu naselja

Značajne razlike postoje i kada uporedimo zastupljenost Internet priključaka u urbanom i ruralnom delu Srbije: 41,2% naspram 21,7%. U poređenju sa 2007. godinom, rezultati pokazuju da je jaz u pogledu zastupljenosti Internet priključaka u urbanom i ruralnom delu Srbije smanjio. U urbanom delu Srbije stopa rasta je 6,2%, dok je taj rast u ruralnom delu Srbije nešto veći i iznosi 8%.

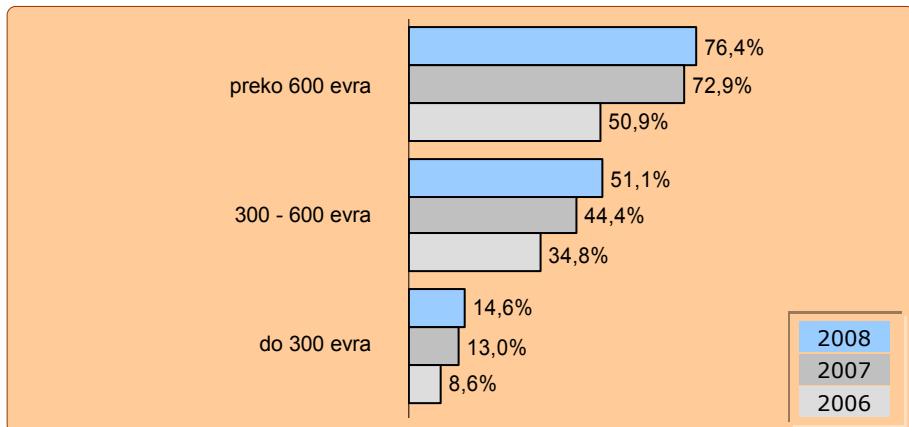
Isto kao i kod zastupljenosti računara u domaćinstvima, veliki jaz postoji u pogledu posedovanja Internet priključaka kada se pogleda struktura domaćinstava prema visini mesečnog prihoda. Internet priključak većinom poseduju domaćinstva koja imaju mesečni prihod koji premašuje 600 evra (76,4%), dok učešće domaćinstava sa prihodom do 300 evra iznosi svega 14,6%.

14,6% domaćinstava s prihodom do 300 evra poseduje Internet priključak

Kada pogledamo podatke za 2007. godinu vidimo da je jaz u 2008. godini u pogledu zastupljenosti Internet priključaka, prema visini prihoda, još više povećao. To nam jasno govore stope rasta u pojedinim kategorijama prihoda za 2008. godinu u odnosu na prethodnu godinu.

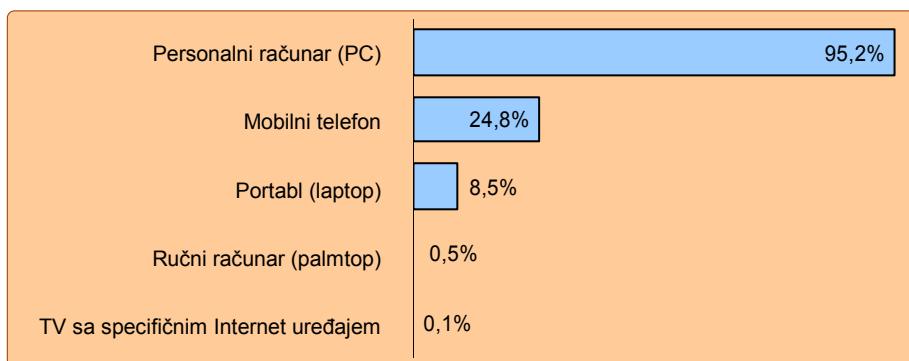
Dok stope rasta za domaćinstva sa prihodom većim od 300 evra u odnosu na 2007. godinu premašuju 3,5%, stopa rasta za domaćinstva sa prihodom do 300 evra iznosi svega 1,5%.

Graf. 1.6. Domaćinstva koja poseduju Internet priključak, prema visini prihoda

Na pitanje o uređajima pomoći kojih se u domaćinstvima pristupa Internetu čak je 95,2% domaćinstava odgovorilo da je to personalni računar. 24,8% domaćinstava u tu svrhu koristi mobilni telefon, dok 8,5% domaćinstava pristupa Internetu koristeći laptop.

Graf. 1.7. Uredaji pomoći kojih se pristupa Internetu

U vezi s načinom pristupanja Internetu (tipovi konekcije), domaćinstvima je bilo omogućeno da odaberu jedan od nekoliko ponuđenih odgovora. Na osnovu dobijenih rezultata, od ukupnog broja domaćinstava koja poseduju Internet priključak, modemsku konekciju ima 51,1% domaćinstava, DSL (ADSL) 24,4% domaćinstava, kablovski Internet 23,2%, a WAP i GPRS 15,5% domaćinstava.

51,1% domaćinstava koja imaju Internet priključak koriste modemsku konekciju

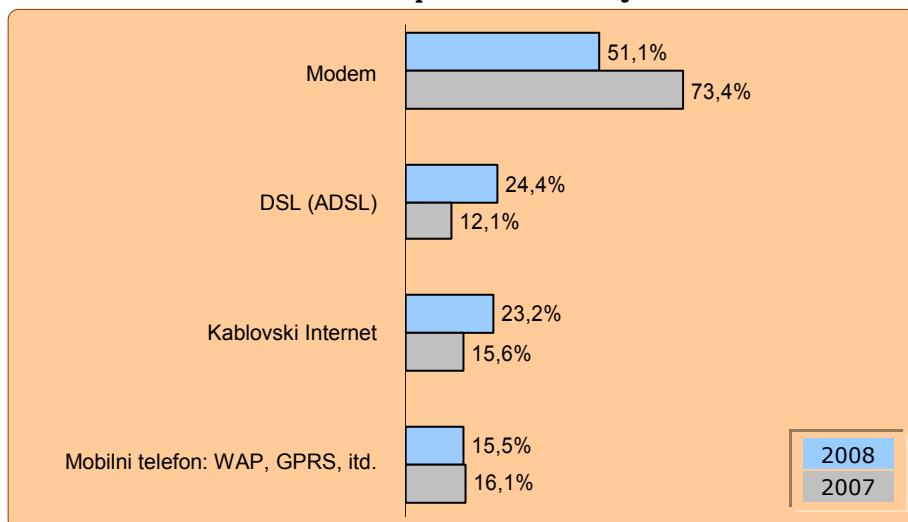
Rezultati istraživanja pokazuju smanjenje korišćenja modemske konekcije za 22,3% u odnosu na 2007. godinu. To je pre svega posledica rasta upotrebe širokopojasne (broadband) konekcije za nešto više od 8,2% (rast od 7,6% kablovskog Interneta i 12,3% DSL(ADSL) konekcije) u odnosu na 2007. godinu.

Širokopojasna (broadband) Internet konekcija ne omogućava samo brži pristup Internetu, već menja celokupni način upotrebe Interneta budući da omogućava preuzimanje (download) informacija sa Interneta na značajno brži način od tradicionalne (dial-up) modemske konekcije. U skladu sa tim, kao jedan od osnovnih pokazatelja razvijenosti upotrebe IKT-a u Evropskoj uniji od 2005. god. jeste i procenat domaćinstava koja poseduju ovaj vid Internet konekcije. U Srbiji 15,5% domaćinstava ima širokopojasnu (broadband) Internet konekciju, što čini povećanje od 8,2% u odnosu na 2007. godinu. Zastupljenost ove vrste Internet konekcije najveća je u Beogradu i iznosi 27,1%, u Vojvodini 13%, a najmanja je u centralnoj Srbiji i iznosi svega 11,6%.

Širokopojasnu (broadband) Internet konekciju većinom poseduju domaćinstva koja imaju mesečni prihod koji premašuje 600 evra (46,4%), dok učešće domaćinstava sa prihodom do 300 evra iznosi svega 5,7%.

Značajne razlike postoje i kada uporedimo zastupljenost ove vrste Internet konekcije u urbanom i ruralnom delu Srbije: 21,6% naspram 6,8%.

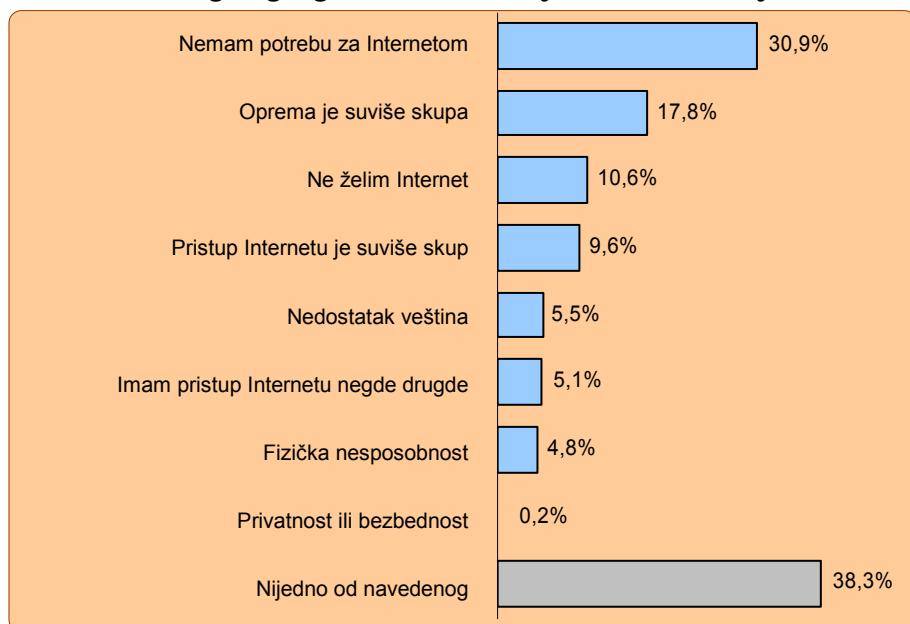
Graf. 1.8. Tip Internet konekcije

15,5% domaćinstava u Srbiji ima širokopojasnu (broadband) Internet konekciju

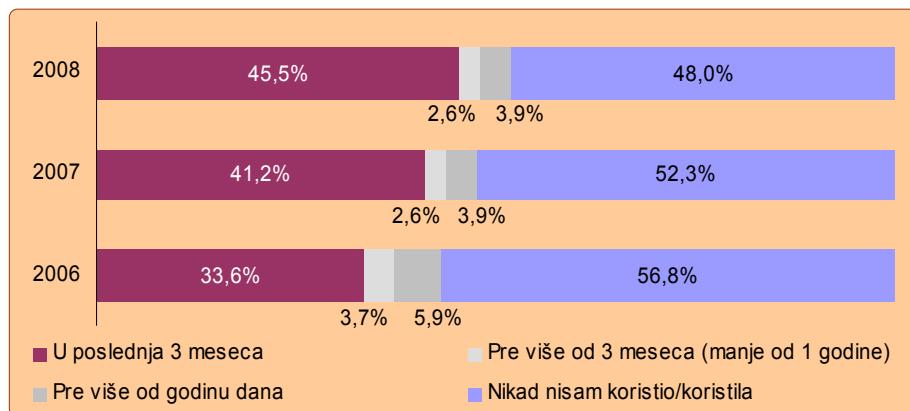
Među odgovorima na pitanje o razlogu neposedovanja Internet konekcije kod kuće najčešći su sledeći:

- "Nemam potrebu za Internetom." (30,9%)
- "Oprema je suviše skupa." (17,8%)
- "Ne želim Internet." (10,6%)

Graf. 1.9. Razlog zbog kog domaćinstva nemaju Internet konekciju kod kuće

1.3.4. Pojedinci: upotreba računara

U Republici Srbiji je 45,5% lica u poslednja tri meseca koristilo računar, 2,6% lica je koristilo računar pre više od tri meseca, a 3,9% pre više od godinu dana. Čak 48% lica nikada nije koristilo računar. Za 4,3% se povećao broj korisnika računara u odnosu na 2007. godinu, a za 8,8% u odnosu na 2006. godinu.

Graf. 1.10. Kada ste poslednji put koristili računar?

Za 4,3% povećao se broj korisnika računara u odnosu na 2007. godinu.

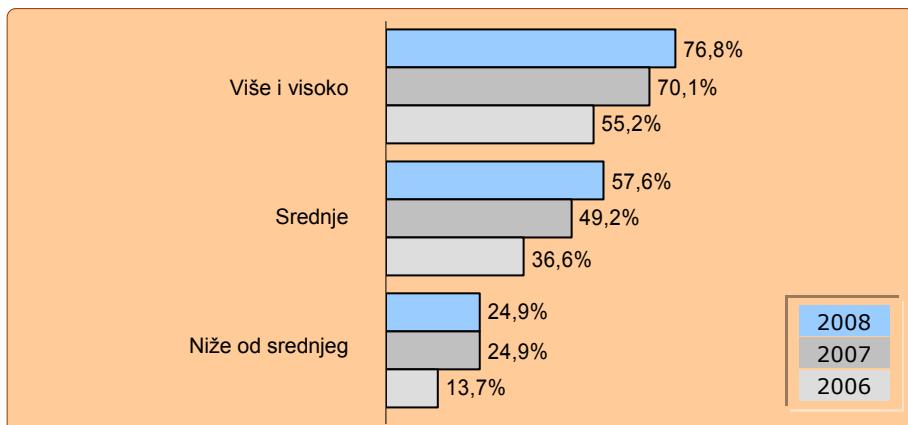
U odnosu na 2007. godinu, broj lica koja su koristila računar u poslednja tri meseca povećao se za nešto više od 330 000.

Preko 2 630 000 lica koristilo je računar u poslednja tri meseca

Udeo korisnika računara (u poslednja tri meseca), prema nivou obrazovanja:

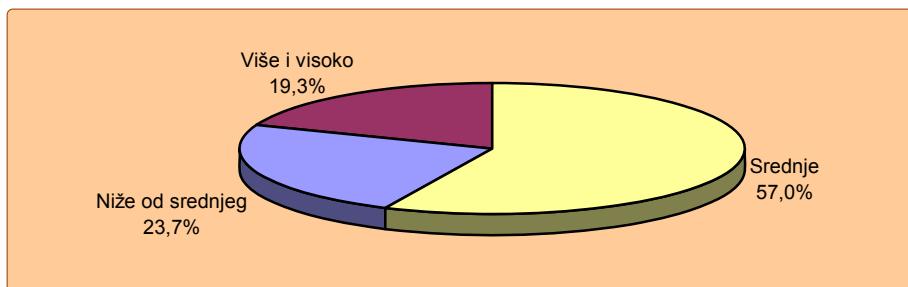
- 76,8% od lica s višim i visokim obrazovanjem;
- 57,6% od lica sa srednjim obrazovanjem;
- 24,9% od lica sa obrazovanjem nižim od srednjeg obrazovanja.

Graf. 1.11. Udeo korisnika računara (u poslednja tri meseca), prema nivou obrazovanja

Među korisnicima računara, 57% ima srednje obrazovanje, 23,7% korisnika ima obrazovanje niže od srednjeg obrazovanja a 19,3% visoko i više.

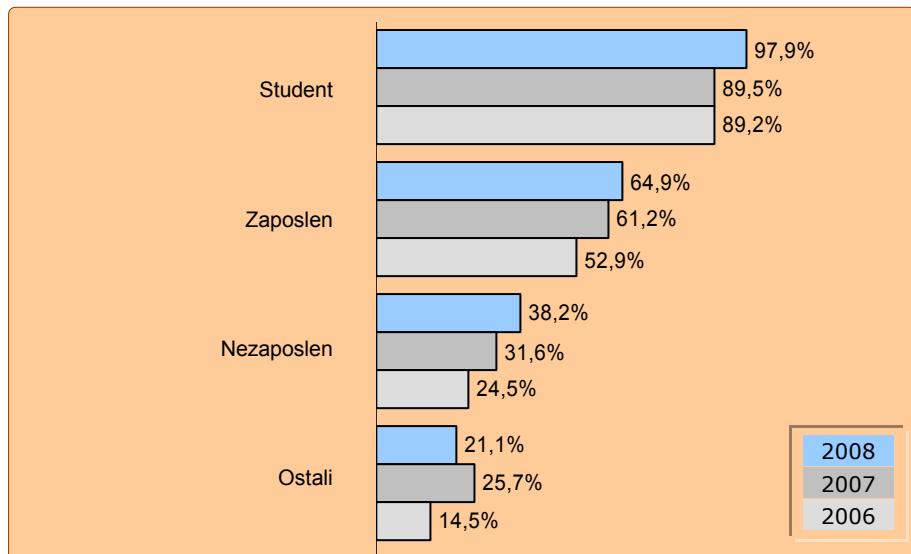
Graf. 1.12. Struktura obrazovanja korisnika računara

Udeo korisnika računara (u poslednja tri meseca), prema radnom statusu:

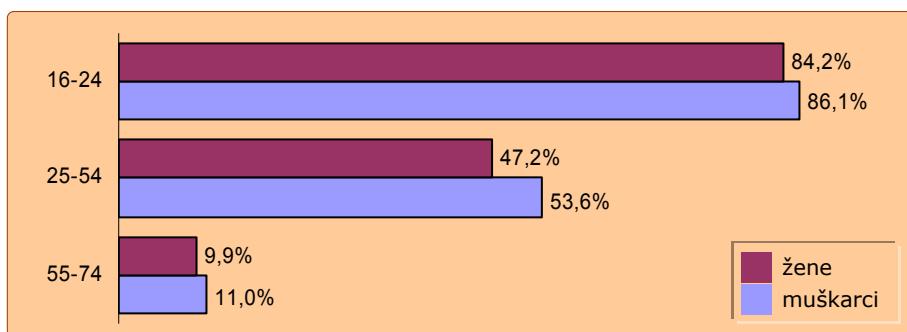
- 97,9% od studenata;
- 64,9% od zaposlenih lica;
- 38,2% od nezaposlenih lica;
- 21,1% od ostalih (penzioneri, lica na služenju vojnog roka...).

Graf. 1.13. Udeo korisnika računara (u poslednja tri meseca), prema radnom statusu

Analiza ispitanika prema polu pokazuje da je u poslednja tri meseca 48,5% osoba muškog pola a 42,6% osoba ženskog pola koristilo računar.

Graf. 1.14. Korišćenje računara (u poslednja 3 meseca), prema polu i starosti

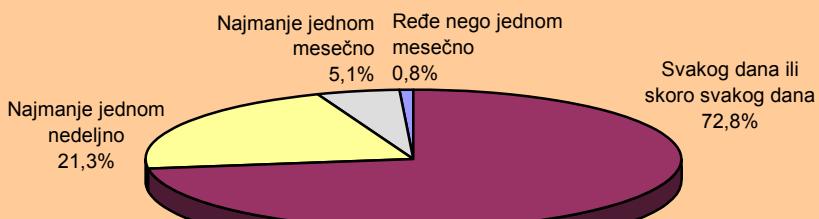

Na pitanje koliko su često, u proseku, koristili računar u poslednja 3 meseca, 72,8% ispitanika odgovorilo je da računar koristi svakog dana ili skoro svakog dana, 21,3% najmanje jednom nedeljno, 5,1% najmanje jednom mesečno, a 0,8 % ređe nego jednom mesečno.

Preko 1 900 000 lica koristi računar svakog ili skoro svakog dana

U odnosu na 2007. godinu, broj lica koja su koristila računar svakog ili skoro svakog dana povećao se za nešto više od 400 000.

Graf. 1.15. Koliko ste često, u proseku, koristili računar u poslednja tri meseca?

Tokom poslednja tri meseca računar je najčešće bio upotrebljavan u kući (87,6%), zatim na poslu (29,8%), u obrazovnoj ustanovi (12,5%) i u kući druge osobe (11,8%).

Istraživanje je pokazalo da je samo 3,5% ispitanika pohađalo neki kurs u vezi sa korišćenjem računara u poslednja tri meseca. Čak ih je 71,9% izjavilo da nikada nije pohađalo nikakav kurs.

Graf. 1.16. Kada ste poslednji put pohađali neki kurs (najmanje 3 sata) u vezi s korišćenjem računara?

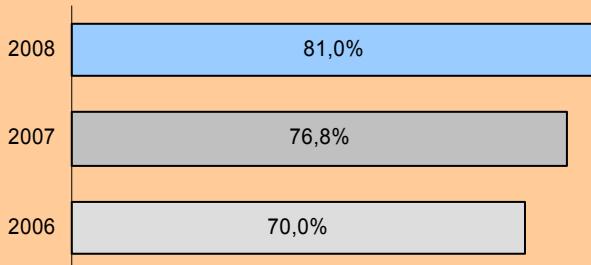

1.3.5. Pojedinci: upotreba mobilnog telefona

Istraživanje je pokazalo da 81% stanovništva koristi mobilni telefon, dok je taj podatak za 2007. godinu iznosio 76,8%, a za 2006. godinu 70%.

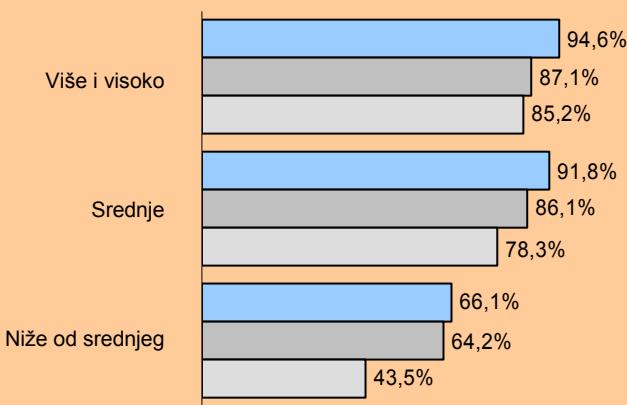
Preko 4 650 000 lica koristi mobilni telefon

U odnosu na 2007. godinu, broj lica koja su koristila mobilni telefon povećao se za nešto više od 250 000.

Graf. 1.17. Upotreba mobilnog telefona

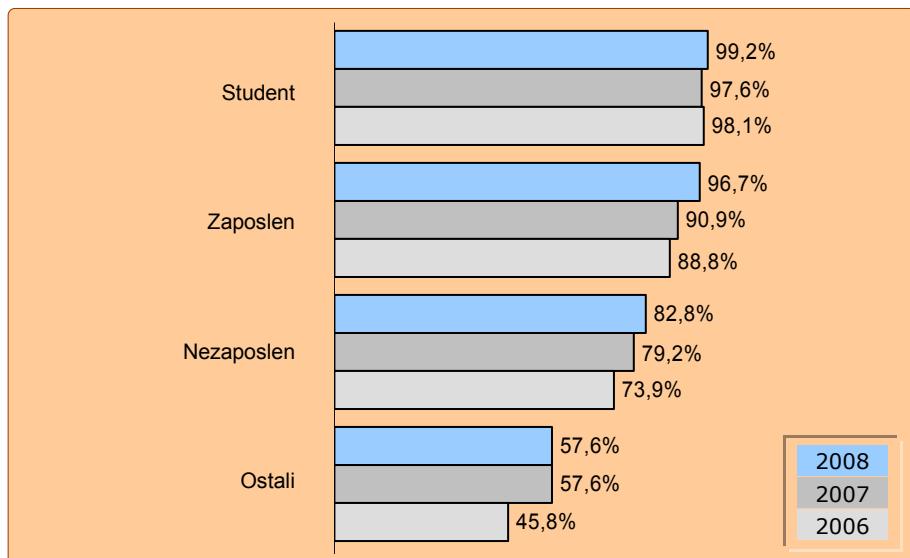
Udeo korisnika mobilnog telefona, prema nivou obrazovanja:

- 94,6% od lica s višim i visokim obrazovanjem;
- 91,8% od lica sa srednjim obrazovanjem;
- 66,1% od lica sa obrazovanjem nižim od srednjeg obrazovanja.

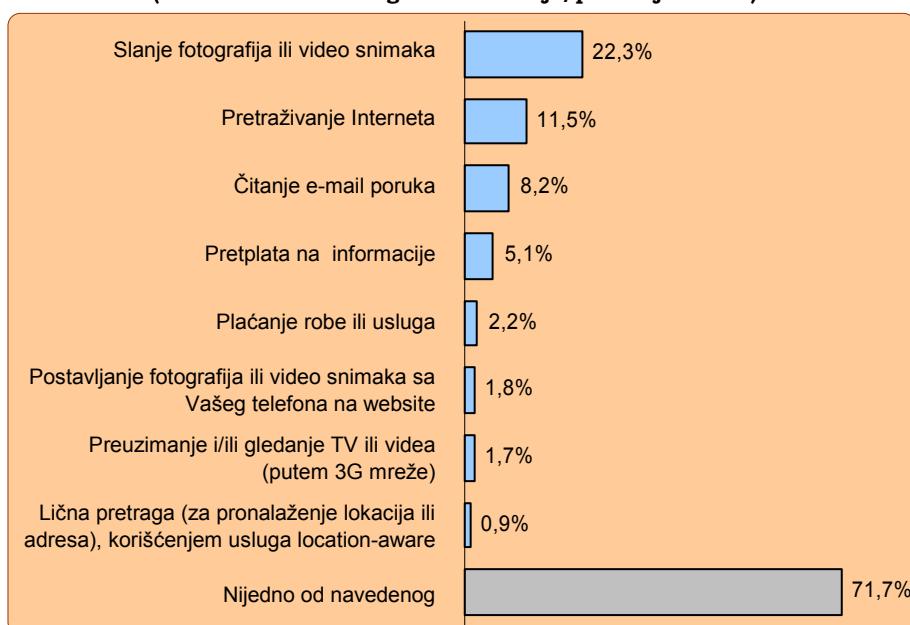
Graf. 1.18. Udeo korisnika mobilnog telefona, prema nivou obrazovanja

Udeo korisnika mobilnog telefona, prema radnom statusu:

- 99,2% od studenata;
- 96,7% od zaposlenih lica;
- 82,8% od nezaposlenih lica;
- 57,6% od ostalih (penzioneri, lica na služenju vojnog roka...).

Graf. 1.19. Udeo korisnika mobilnog telefona, prema radnom statusu

Analiza ispitanika prema polu pokazuje da 85,5% osoba muškog pola a 76,7% osoba ženskog pola koristi mobilni telefon.

Graf. 1.20. Za koje ste aktivnosti u poslednja 3 meseca koristili mobilni telefon (osim telefonskih razgovora ili slanja/primanja SMS-a)?

Graf. 1.21. Korišćenje prepaid i postpaid usluga

Prepaid

81,0%

Postpaid

24,6%

Na osnovu istraživanja vidimo da 5,6% korisnika mobilnog telefona upotrebljava i prepaid i postpaid usluge.

1.3.6. Pojedinci: upotreba Interneta

U Srbiji je 35,6% lica koristilo Internet u poslednja tri meseca, 2,8% ispitanika koristilo je Internet pre više od 3 meseca, a 2,4% pre više od godinu dana. Čak 59,2% ispitanika nikad nije koristilo Internet.

Za 6,2% povećao se broj korisnika Interneta u odnosu na 2007. godinu, a za 9,2% u odnosu na 2006. godinu.

Za 6,2% povećao se broj korisnika Interneta u odnosu na 2007. godinu

Graf. 1.22. Kada ste poslednji put koristili Internet?

2008

35,6%

59,2%

2,8% 2,4%

2007

29,9%

65,4%

3,3% 1,5%

2006

23,9%

68,4%

3,3% 4,4%

■ U poslednja 3 meseca

■ Pre više od 3 meseca (manje od 1 godine)

■ Pre više od godinu dana

■ Nikad nisam koristio/koristila

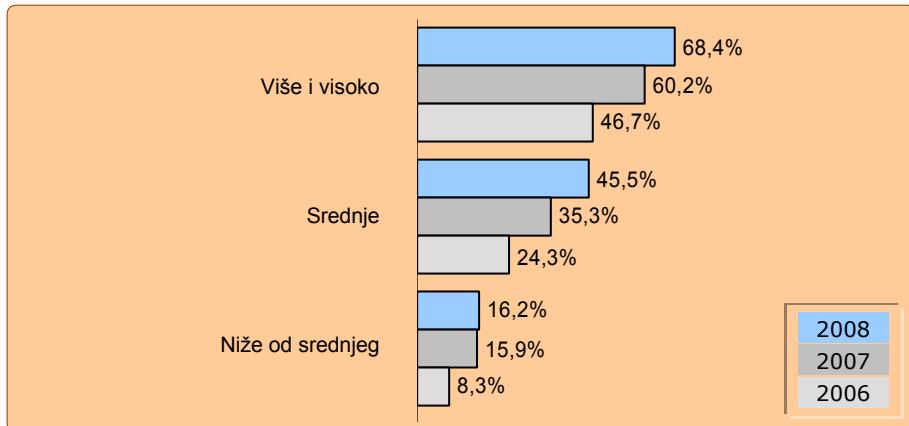
Preko 2 000 000 lica koristilo je Internet u poslednja tri meseca

U odnosu na 2007. godinu za nešto više od 300 000 se povećao broj lica koja su koristila Internet u poslednja tri meseca.

Udeo korisnika Interneta (u poslednja tri meseca), prema nivou obrazovanja:

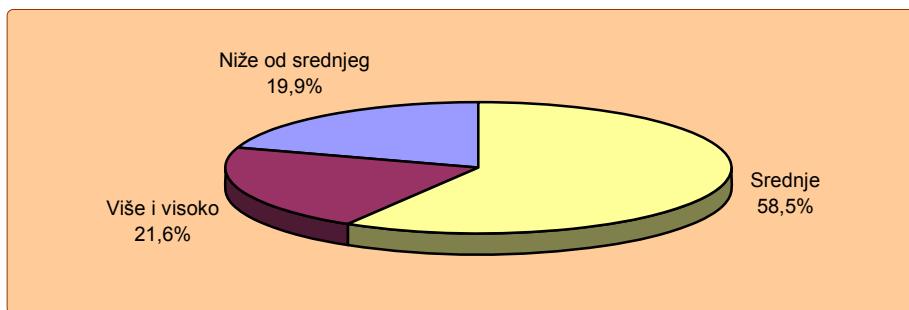
- 68,4% od lica s višim i visokim obrazovanjem;
- 45,5% od lica sa srednjim obrazovanjem;
- 16,2% od lica sa obrazovanjem nižim od srednjeg obrazovanja.

Graf. 1.23. Udeo korisnika Interneta (u poslednja tri meseca), prema nivou obrazovanja

Među korisnicima Interneta, 58,5% ima srednje obrazovanje, 21,6% visoko i više, a 19,9% korisnika ima obrazovanje niže od srednjeg obrazovanja.

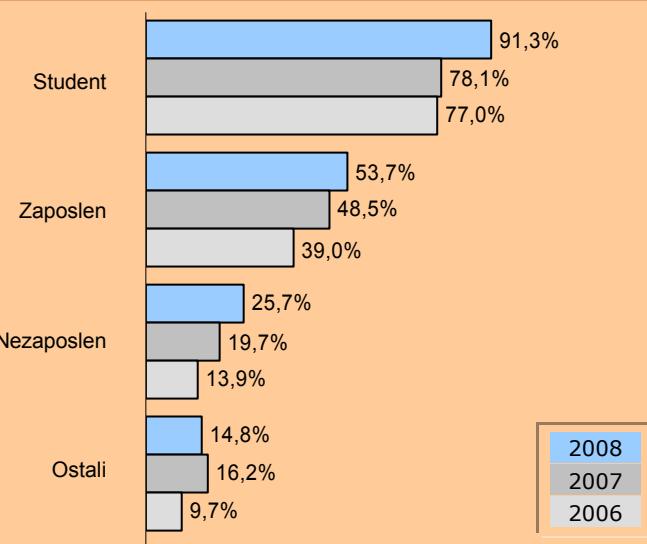
Graf. 1.24. Struktura obrazovanja korisnika Interneta

Udeo korisnika Interneta (u poslednja tri meseca), prema radnom statusu:

- 91,3% od studenata;
- 53,7% od zaposlenih lica;
- 25,7% od nezaposlenih lica;
- 14,8% od ostalih (penzioneri, lica na služenju vojnog roka...).

Graf. 1.25. Udeo korisnika Interneta (u poslednja tri meseca), prema radnom statusu

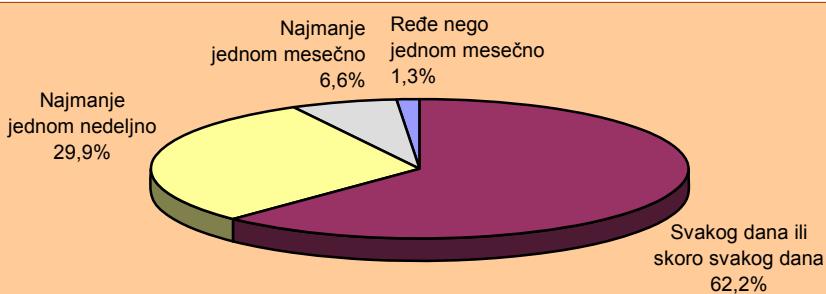

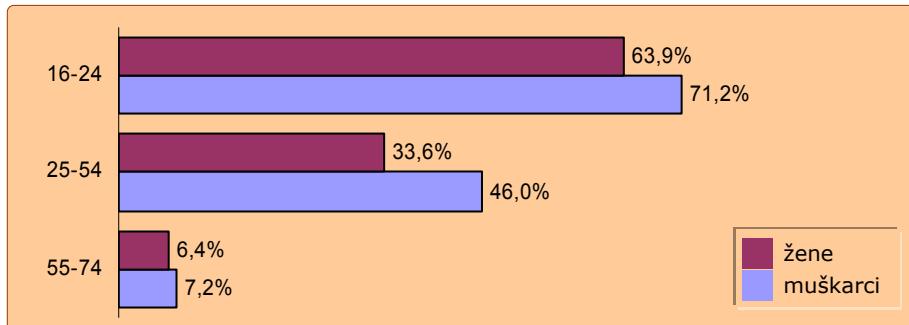
Na pitanje koliko su često, u proseku, koristili Internet tokom poslednja 3 meseca, 62,2% ispitanih odgovorilo je: svakog dana ili skoro svakog dana.

Preko 1 250 000 lica koristi Internet svakog ili skoro svakog dana

U odnosu na 2007. godinu, broj lica koja su koristila Internet svakog ili skoro svakog dana povećao se za nešto više od 400 000.

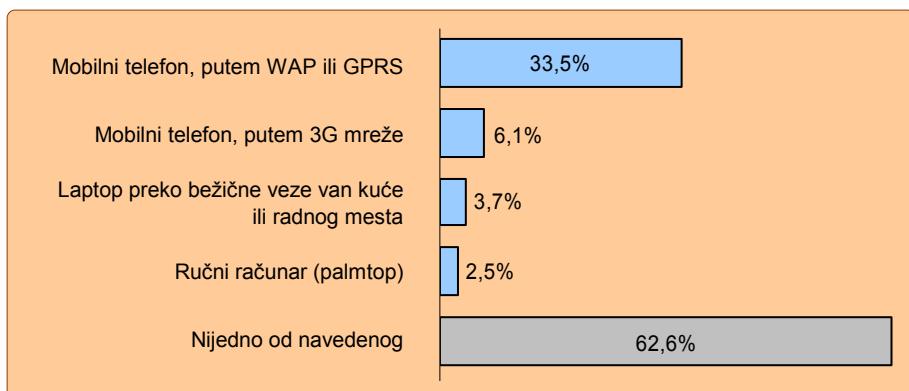
Graf. 1.26. Koliko ste često, u proseku, koristili Internet u poslednja 3 meseca?

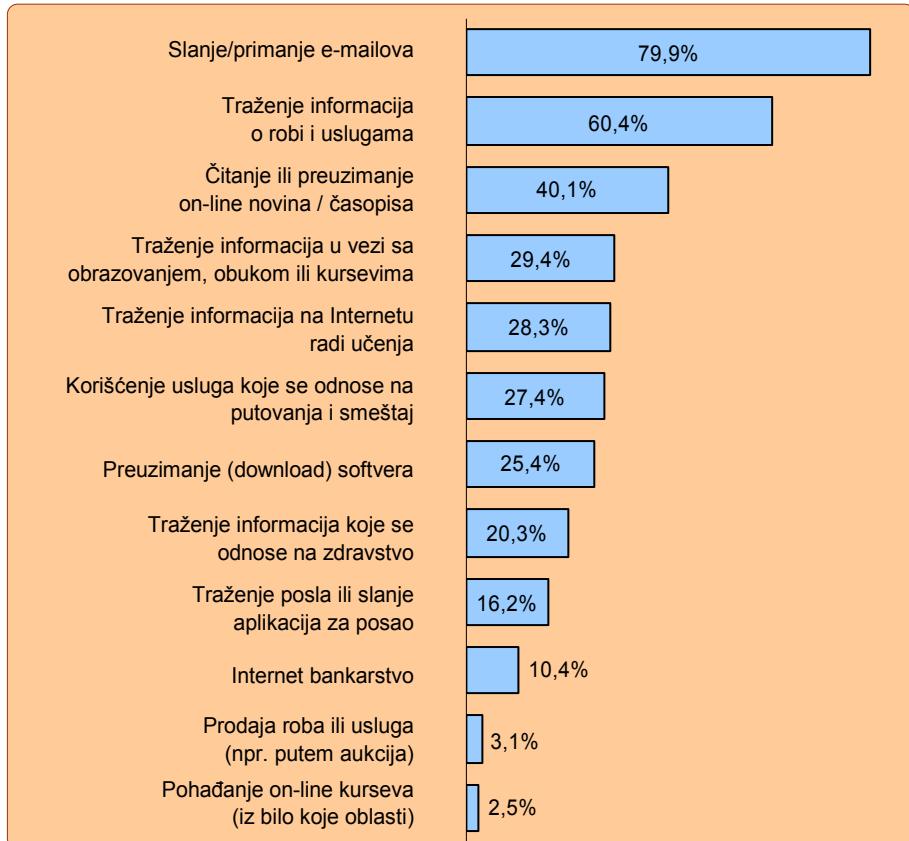
Graf. 1.27. Korišćenje Interneta (u poslednja 3 meseca), prema polu i starosti

Analiza ispitanika prema polu pokazuje da je u poslednja tri meseca 40,6% osoba muškog pola a 30,8% osoba ženskog pola koristilo Internet.

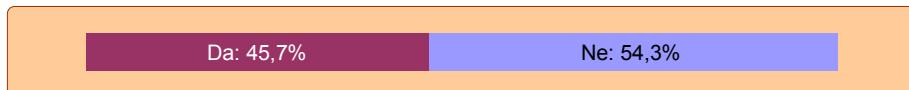
U poslednja tri meseca najviše ispitanika koristilo je Internet kod kuće (79,7%), 29,3% ispitanika na poslu, 17,1% ispitanika u kući druge osobe, 12,6% ispitanika u obrazovnoj ustanovi a 6,5% ispitanika u Internet-kafeima.

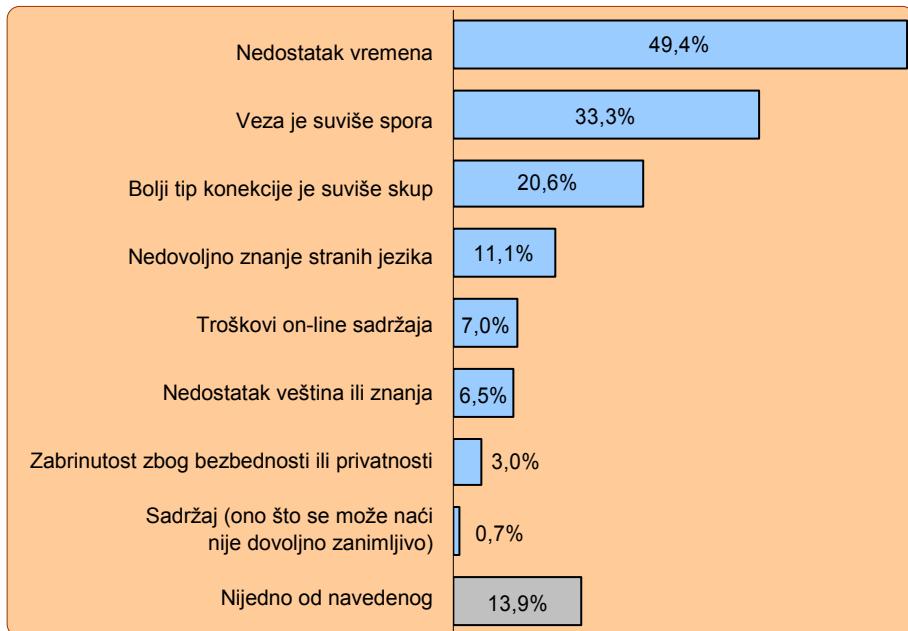
Graf. 1.28. Korišćenje mobilnih uređaja za pristup Internetu

Ispitanici su tokom poslednja tri meseca Internet u najvećoj meri koristili za: slanje i primanje e-mail-ova (79,9%), traženje informacija o robi i uslugama (60,4%), čitanje ili preuzimanje on-line novina i časopisa (40,1%).

Graf. 1.29. Tipovi korišćenja Interneta (u privatne svrhe) u poslednja 3 meseca

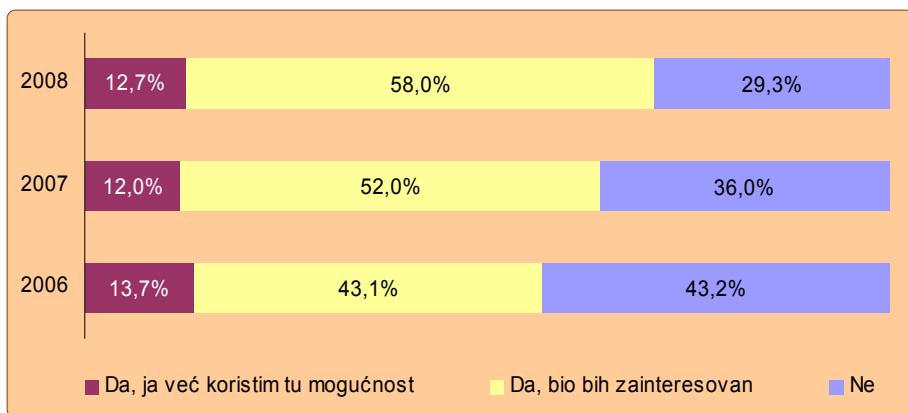
Na pitanje da li bi voleli da češće koriste Internet, čak je 45,7% Internet populacije odgovorilo potvrđno. Kao najčešći razlozi koji sprečavaju intenzivniju upotrebu Interneta navode se nedostatak vremena (49,4%), suviše spora veza (33,3%) i da je bolji tip Internet konekcije suviše skup (20,6%).

Graf. 1.30. Da li biste voleli da češće koristite Internet?

Graf. 1.31. Šta Vas sprečava da češće koristite Internet?

1.3.7. Javna uprava (e-government)

Istraživanje pokazuje da, među Internet populacijom, 12,7% ispitanika koristi Internet usluge umesto da ostvaruje lične kontakte ili da posećuje javne ustanove ili organe administracije, dok je 58% ispitanika zainteresovano za tu mogućnost, ali je trenutno ne koristi.

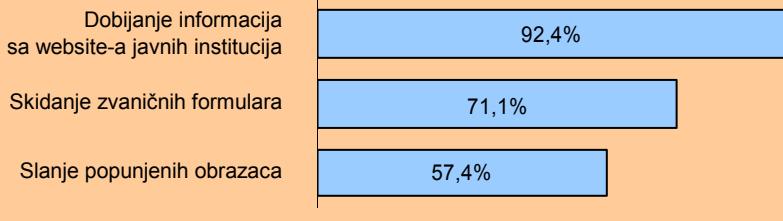
Graf. 1.32. Da li biste bili zainteresovani da koristite Internet usluge javne uprave umesto da ostvarujete lične kontakte?

Zabrinjava podatak da 29,3% ispitanika nije zainteresovano da koristi tu mogućnost.

U odnosu na 2007. godinu, broj lica koja koriste elektronske servise javne uprave povećao se za nešto više od 30 000.

Preko 260 000 lica koristi elektronske servise javne uprave

Graf. 1.33. Za koju ste od sledećih usluga javne uprave koristili Internet?

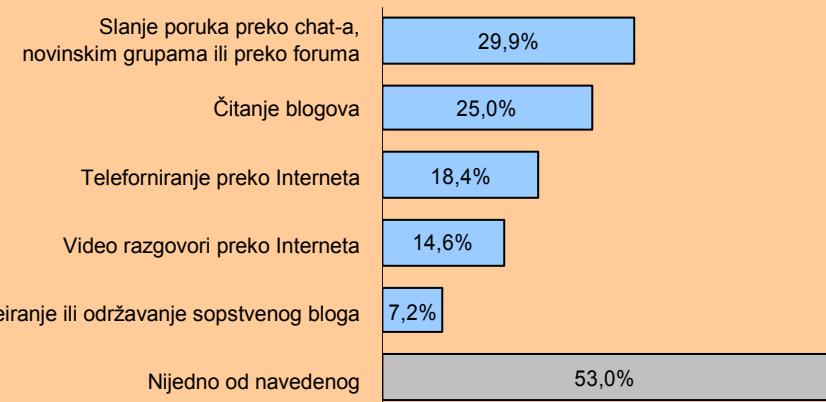
Istraživanje je pokazalo i da je 92,4% ispitanika u poslednja tri meseca koristilo Internet za dobijanje informacija s website-a javnih institucija, 71,1% za preuzimanje zvaničnih formulara i 57,4% za slanje popunjениh obrazaca.

1.3.8. Korišćenje naprednih Internet usluga

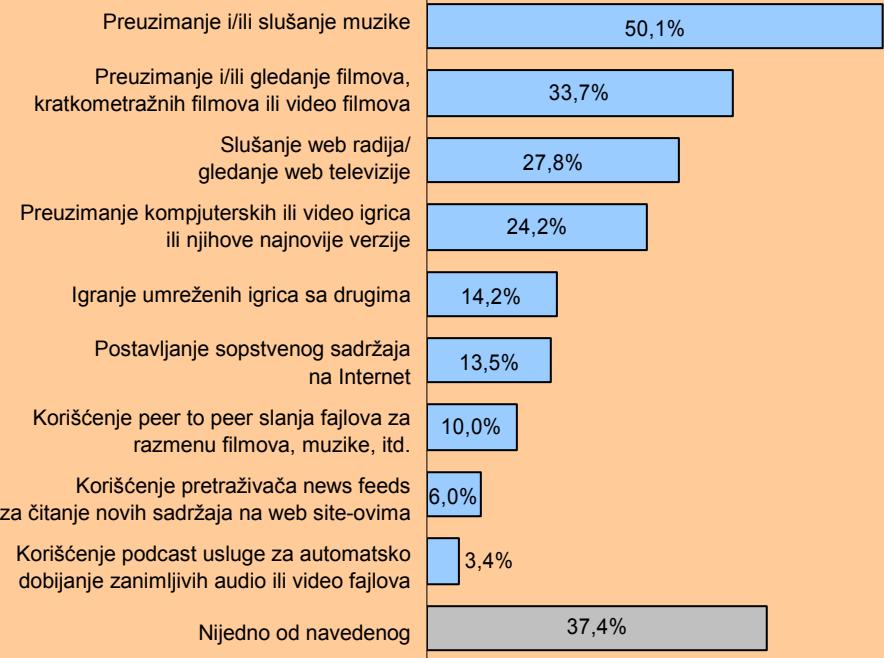
U napredne Internet usluge spadaju: kreiranje ili održavanje sopstvenog bloga, slanje poruka preko chat-a, video razgovori putem Interneta, telefoniranje putem Interneta, slušanje web-radija, gledanje web-televizije.

Najveći broj korisnika Interneta koristi uslugu slanja poruka preko chat-a novinskim grupama ili forumima (29,9%) ili čita blogove (25%).

Graf. 1.34. Korišćenje Interneta za komunikaciju (u privatne svrhe) u poslednja 3 meseca

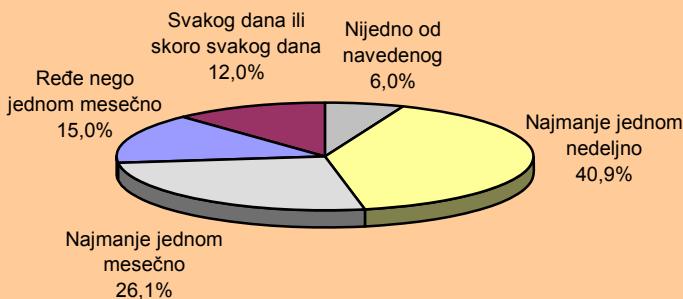

Graf. 1.35. Da li ste u poslednja 3 meseca koristili Internet za sledeće aktivnosti?

Od ispitanika koji su odgovorili da često preuzimaju muziku i /ili filmove, njih 40,9% je odgovorilo da to radi najmanje jednom nedeljno, dok 12% ispitanika to radi svakog dana ili skoro svakog dana.

Graf. 1.36. Koliko ste često u poslednja 3 meseca preuzimali muziku i/ili filmove sa Interneta?

1.3.9. Elektronsko poslovanje

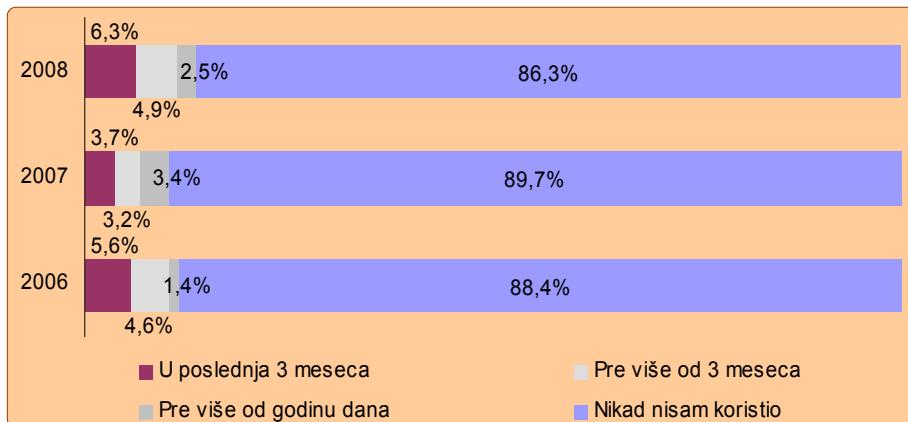
Kada je reč o vremenskom okviru u kom su korisnici Interneta kupovali/poručivali robu ili usluge putem Interneta, 6,3% korisnika obavilo je kupovinu/poručivanje u poslednja tri meseca, 4,9% pre više od tri meseca, a 2,5% pre više od godinu dana.

86,3% korisnika Interneta nikada nije kupovalo/poručivalo robu ili usluge putem Interneta.

Preko 250 000 lica kupovalo je ili poručivalo robu/usluge putem Interneta u poslednjih godinu dana

U odnosu na 2007. godinu, broj lica koja su kupovala ili poručivala robu/usluge putem Interneta povećao se za nešto više od 115 000.

Graf. 1.37. Kada ste poslednji put (u privatne svrhe) kupili/naručili robu ili usluge putem Interneta?

Najveći broj korisnika putem Interneta kupuje/naručuje knjige, magazine i učila (32%), računarski softver (30,4%) i elektronsku opremu (26,3%).

Graf. 1.38. Koju ste vrstu robe ili usluge naručili (u privatne svrhe) putem Interneta u poslednjih 12 meseci?

1.4. REZULTATI ISTRAŽIVANJA

MODUL 1.A: Pristup informaciono-komunikacionim tehnologijama

Odgovor (domaćinstva)	Prihod			Region			Tip domaćinstva		u procentima Ukupno
	do 300 evra	300 - 600 evra	preko 600 evra	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd	urbano	ruralno	

A1: Uređaji zastupljeni u domaćinstvima (višestruki odgovor)

TV	97,3	99,7	100,0	97,3	99,3	99,6	99,0	97,4	98,4
Kablovska TV	30,4	49,7	65,5	30,3	35,9	68,5	55,5	19,1	40,5
Mobilni telefon	61,4	90,2	94,9	74,7	72,3	76,9	77,5	70,2	74,5
Personalni računar (PC)	20,7	61,1	83,9	34,8	41,5	53,1	47,5	31,2	40,8
Internet putem mobilnog telefona (GPRS, WAP)	4,8	17,1	28,7	11,8	7,6	15,3	12,9	9,3	11,4
Laptop	1,4	7,5	24,3	4,4	5,3	9,6	7,8	3,1	5,8
Igračke konzole	0,8	4,8	13,4	3,5	2,8	4,2	4,0	2,7	3,5
Ručni računar (palmtop)	0,2	0,1	2,3	0,3	0,5	0,4	0,5	0,3	0,4
Nijedno od navedenog	2,0	0,1	0,0	1,9	0,4	0,7	0,6	1,9	1,2

A2: Da li Vi ili bilo ko iz Vašeg domaćinstva ima pristup Internetu kod kuće?

Ne	83,2	48,3	21,8	70,8	64,6	53,4	57,7	75,8	65,2
Da	14,6	51,1	76,4	27,2	34,0	45,5	41,2	21,7	33,2
Ne znam	2,2	0,6	1,8	2,0	1,4	1,1	1,1	2,5	1,6

A3: Uređaji pomoću kojih se pristupa Internetu (višestruki odgovor)¹⁾

Personalni računar (PC)	94,3	95,6	95,4	95,6	94,3	95,6	95,5	94,3	95,2
Mobilni telefon	17,5	24,3	33,6	28,8	19,1	24,9	24,7	25,3	24,8
Portabl (laptop)	3,3	9,0	12,9	8,8	7,4	9,2	9,5	5,9	8,5
Ručni računar (palmtop)	0,0	0,5	1,1	0,6	0,9	0,0	0,3	0,9	0,5
TV sa specifičnim Internet uređajem	0,0	0,0	0,6	0,0	0,5	0,0	0,0	0,6	0,1

¹⁾ Podaci se odnose na domaćinstva koja su odgovorila "Da" na pitanje A2.

MODUL 1.A: Pristup informaciono-komunikacionim tehnologijama

Odgovor (domaćinstva)	u procentima								
	Pриход			Region			Tip domaćinstva		Ukupno
	do 300 evra	300 - 600 evra	preko 600 evra	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd	urbano	ruralno	

A4: Tip Internet konekcije (višestruki odgovor)¹⁾

Modem	56,2	55,0	37,2	54,4	55,9	42,4	45,9	65,2	51,1
DSL (ADSL)	22,2	21,0	34,3	26,2	20,0	26,1	26,4	19,0	24,4
Kablovski Internet	17,6	23,4	28,4	17,7	18,8	34,3	26,7	13,4	23,2
Mobilni telefon: WAP, GPRS, itd.	12,1	14,6	21,1	16,9	14,3	14,8	15,1	16,8	15,5
ISDN	1,9	2,9	4,3	1,5	6,7	1,5	3,0	3,0	3,0

A5: Razlog zbog kog nemate Internet konekciju kod kuće (višestruki odgovor)²⁾

Nemam potrebu za Internetom	31,4	30,7	21,4	31,6	32,0	27,2	32,8	28,8	30,9
Oprema je suviše skupa	18,6	16,7	7,4	17,0	15,8	23,1	19,2	16,2	17,8
Ne želim Internet	10,2	12,1	6,9	7,7	15,2	12,0	11,1	10,0	10,6
Pristup Internetu je suviše skup	9,9	9,4	5,6	10,7	9,7	6,2	10,0	9,2	9,6
Nedostatak veština	5,8	4,7	3,6	5,6	5,4	5,3	4,2	6,9	5,5
Imam pristup Internetu negde drugde	2,7	9,5	23,1	4,3	4,7	8,0	6,2	3,9	5,1
Fizička nesposobnost	5,9	2,1	2,3	2,8	5,4	9,8	4,7	4,9	4,8
Privatnost ili bezbednost	0,0	0,7	0,0	0,0	0,3	0,4	0,2	0,2	0,2
Nijedno od navedenog, drugi razlozi	39,0	35,2	47,1	41,7	36,9	30,8	33,9	43,2	38,3

¹⁾ Podaci se odnose na domaćinstva koja su odgovorila "Da" na pitanje A2.

²⁾ Podaci se odnose na domaćinstva koja su odgovorila "Ne" na pitanje A2.

MODUL 1.B: Upotreba

Odgovor (lica)	Godine						Pol	
	16 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	65 - 74	muški	ženski

B1: Kada ste poslednji put

Nikad nisam koristio/koristila	9,5	32,7	29,8	60,0	76,2	93,8	44,7	51,2
U poslednja 3 meseca	85,1	58,7	60,7	34,7	16,5	3,7	48,5	42,6
Pre više od godinu dana	2,0	7,2	2,9	3,4	5,6	2,2	3,1	4,6
Pre više od 3 meseca (manje od 1 godine)	3,4	1,4	6,6	1,9	1,7	0,3	3,7	1,6

B2: Koliko ste često, u proseku, koristili

Svakog dana ili skoro svakog dana	74,2	75,8	70,9	71,4	67,4	59,8	73,4	72,2
Najmanje jednom nedeljno	22,6	19,4	21,4	20,8	19,7	37,7	20,9	21,8
Najmanje jednom mesečno	2,7	4,2	7,7	5,9	10,7	2,4	5,0	5,2
Ređe nego jednom mesečno	0,5	0,6	0,0	1,9	2,2	0,1	0,7	0,8

B3: Gde ste koristili računar u poslednja

Kod kuće	89,2	87,7	89,4	82,1	88,3	77,3	88,6	86,5
Na poslu (van kuće)	8,2	37,4	40,8	45,6	34,5	36,3	32,0	27,4
U obrazovnoj ustanovi	31,0	4,6	3,8	2,9	0,0	2,9	10,9	14,3
U kući druge osobe	17,1	8,9	8,9	10,4	9,9	5,2	14,7	8,7
Ostalo (Internet kafe, hotel...)	10,9	2,8	1,2	1,8	2,1	11,5	6,5	3,3

B4: Kada ste poslednji put pohađali neki kurs

Nikad nisam pohađao/pohađala	77,0	69,9	72,0	64,6	70,2	81,6	74,6	69,1
Pre više od 3 godine	6,7	12,8	16,8	23,1	21,8	5,2	12,4	15,8
Pre više od godinu dana	4,5	13,9	7,5	5,4	5,2	11,5	7,2	8,0
U poslednja 3 meseca	7,8	1,4	1,1	3,3	0,8	1,8	3,8	3,1
Pre više od 3 meseca (manje od 1 godine)	4,0	2,1	2,6	3,5	1,9	0,0	2,0	4,0

¹⁾ Podaci se odnose na pojedince koji su odgovorili "U poslednja 3 meseca" na pitanje B1.

²⁾ Podaci se odnose na pojedince koji nisu odgovorili "Nikad nisam koristio/koristila" na pitanje B1.

računara**u procentima**

Obrazovanje			Radni status				Ukupno	Odgovor (lica)
niže od srednjeg	srednje	više i visoko	zaposlen	nezaposlen	student	ostali		
70,7	34,3	15,2	26,1	55,2	0,1	74,3	48,0	Nikad nisam koristio/koristila
24,9	57,6	76,8	64,9	38,2	97,9	21,1	45,5	U poslednja 3 meseca
1,9	5,2	6,1	4,5	4,1	1,2	3,4	3,9	Pre više od godinu dana
2,5	2,9	1,9	4,5	2,5	0,8	1,2	2,6	Pre više od 3 meseca (manje od 1 godine)

koristili računar?

70,7	34,3	15,2	26,1	55,2	0,1	74,3	48,0	Nikad nisam koristio/koristila
24,9	57,6	76,8	64,9	38,2	97,9	21,1	45,5	U poslednja 3 meseca
1,9	5,2	6,1	4,5	4,1	1,2	3,4	3,9	Pre više od godinu dana
2,5	2,9	1,9	4,5	2,5	0,8	1,2	2,6	Pre više od 3 meseca (manje od 1 godine)

računar u poslednja 3 meseca?¹⁾

64,4	72,8	82,6	75,4	62,0	92,6	67,1	72,8	Svakog dana ili skoro svakog dana
29,8	20,2	14,9	19,5	27,9	6,3	28,7	21,3	Najmanje jednom nedeljno
5,8	5,9	2,1	4,5	9,0	1,1	3,3	5,1	Najmanje jednom mesečno
0,0	1,1	0,4	0,6	1,1	0,0	0,9	0,8	Ređe nego jednom mesečno

3 meseca? (višestruki odgovor)¹⁾

88,9	87,5	86,5	82,8	91,9	93,5	90,2	87,6	Kod kuće
11,4	28,2	55,8	56,6	6,6	6,6	6,7	29,8	Na poslu (van kuće)
21,4	11,6	4,7	2,1	10,4	40,5	26,0	12,5	U obrazovnoj ustanovi
14,7	11,6	9,0	10,0	12,7	11,5	16,9	11,8	U kući druge osobe
10,3	3,2	3,9	1,7	3,6	16,1	8,4	5,0	Ostalo (Internet kafe, hotel...)

(najmanje 3 sata) u vezi s korišćenjem računara?²⁾

77,0	75,6	54,8	65,7	81,7	71,2	73,5	71,9	Nikad nisam pohađao/pohađala
6,7	12,5	27,6	19,3	6,5	9,6	15,3	14,0	Pre više od 3 godine
6,5	8,0	7,7	9,3	4,8	6,3	8,3	7,6	Pre više od godinu dana
6,6	2,0	4,1	2,4	4,4	6,7	2,8	3,5	U poslednja 3 meseca
3,2	1,9	5,8	3,3	2,7	6,1	0,0	3,0	Pre više od 3 meseca (manje od 1 godine)

MODUL 1.C: Upotreba

Odgovor (lica)	Godine						Pol	
	16 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	65 - 74	muški	ženski

C1: Kada ste poslednji

Nikad nisam koristio/koristila	20,2	44,3	48,8	70,4	87,3	96,2	54,8	63,5
U poslednja 3 meseca	67,6	50,7	45,1	26,2	10,7	2,5	40,6	30,8
Pre više od 3 meseca (manje od 1 godine)	7,6	2,5	3,6	1,4	0,3	0,3	2,4	3,1
Pre više od godinu dana	4,6	2,5	2,6	2,0	1,7	1,0	2,2	2,6

C2: Koliko ste često, u proseku, koristili

Svakog dana ili skoro svakog dana	62,3	59,6	63,6	63,6	64,9	63,0	64,7	59,1
Najmanje jednom nedeljno	31,5	29,7	31,4	26,3	23,1	32,1	27,7	32,6
Najmanje jednom mesečno	5,9	7,1	4,2	9,5	12,0	4,9	6,2	7,2
Ređe nego jednom mesečno	0,3	3,6	0,8	0,6	0,0	0,0	1,4	1,1

C3: Gde ste koristili Internet u poslednja

Kod kuće	77,4	75,1	86,3	80,1	90,3	70,9	78,2	81,7
Na poslu (van kuće)	8,3	33,9	43,7	43,0	38,1	46,6	32,6	25,1
U kući druge osobe	27,5	16,9	8,3	11,4	5,1	7,8	17,6	16,4
U obrazovnoj ustanovi	28,4	5,6	6,6	2,0	0,0	0,0	10,2	15,7
Internet kafe	12,6	6,6	1,7	2,4	0,0	0,0	9,6	2,6
Hotspot (u hotelu, na aerodromu, javnom mestu...)	1,3	0,4	0,0	0,0	1,6	0,0	0,2	1,1

C4: Da li ste koristili neku od sledećih mobilnih

Mobilni telefon, putem WAP ili GPRS	52,2	21,3	33,4	22,4	4,9	3,7	37,1	29,0
Mobilni telefon, putem 3G mreže	10,0	4,1	6,0	2,9	0,0	0,0	6,3	5,8
Laptop preko bežične veze van kuće ili radnog mesta	4,3	1,9	4,6	2,9	6,7	0,0	4,5	2,6
Ručni računar (palmtop)	0,4	6,4	1,6	2,6	1,1	0,0	3,6	1,1
Nijedno od navedenog	45,9	72,8	60,6	76,2	88,4	96,3	58,7	67,6

¹⁾ Podaci se odnose na pojedince koji su odgovorili "U poslednja 3 meseca" na pitanje C1.

Interneta**u procentima**

Obrazovanje			Radni status				Ukupno	Odgovor (lica)
niže od srednjeg	srednje	više i visoko	zaposlen	nezaposlen	student	ostali		

put koristili Internet?

81,2	47,1	25,2	40,4	69,2	1,4	81,1	59,2	Nikad nisam koristio/koristila
16,2	45,5	68,4	53,7	25,7	91,3	14,8	35,6	U poslednja 3 meseca
1,7	4,0	1,9	2,8	2,7	6,4	2,1	2,8	Pre više od 3 meseca (manje od 1 godine)
0,9	3,4	4,5	3,1	2,5	0,9	2,0	2,4	Pre više od godinu dana

Internet u poslednja 3 meseca?¹⁾

61,0	57,2	76,1	62,0	57,7	70,0	62,4	62,2	Svakog dana ili skoro svakog dana
35,5	32,0	19,8	29,1	35,6	25,5	27,8	29,9	Najmanje jednom nedeljno
3,5	8,7	4,1	6,7	6,6	4,4	9,0	6,6	Najmanje jednom mesečno
0,0	2,1	0,0	2,2	0,1	0,1	0,8	1,3	Ređe nego jednom mesečno

3 meseca? (višestruki odgovor)¹⁾

68,4	81,5	85,1	75,6	83,2	88,8	78,5	79,7	Kod kuće
11,6	27,0	50,3	52,0	7,5	4,5	10,4	29,3	Na poslu (van kuće)
27,3	17,6	6,8	13,8	17,4	22,2	23,5	17,1	U kući druge osobe
19,9	13,1	5,3	3,1	11,7	42,7	15,5	12,6	U obrazovnoj ustanovi
18,4	3,7	3,4	4,4	5,2	12,9	9,5	6,5	Internet kafe
2,2	0,0	0,8	0,2	0,0	0,0	4,1	0,6	Hotspot (u hotelu, na aerodromu, javnom mestu...)

tehnika za pristup Internetu? (višestruki odgovor)¹⁾

50,5	30,5	26,6	23,9	38,2	51,9	40,4	33,5	Mobilni telefon, putem WAP ili GPRS
11,8	4,8	4,5	5,0	5,6	12,3	3,5	6,1	Mobilni telefon, putem 3G mreže
5,4	1,6	7,4	4,1	1,1	5,0	5,0	3,7	Laptop preko bežične veze van kuće ili radnog mesta
5,8	1,4	2,3	4,3	1,4	0,1	0,0	2,5	Ručni računar (palmtop)
43,8	66,7	68,4	70,0	60,9	46,9	55,4	62,6	Nijedno od navedenog

MODUL 1.C: Upotreba

Odgovor (lica)	Godine						Pol	
	16 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	65 - 74	muški	ženski

C5: Za koje ste aktivnosti (u privatne svrhe)

Slanje/primanje e-mailova	76,9	76,2	83,8	87,9	72,2	92,6	80,3	79,4
Traženje informacija o robi i uslugama	47,5	66,8	70,6	64,6	60,4	46,5	60,7	60,1
Čitanje ili preuzimanje on-line novina / časopisa	35,2	45,6	39,3	43,6	38,6	42,6	42,0	37,7
Traženje informacija u vezi sa obrazovanjem, obukom ili kursevima	39,4	27,6	24,9	22,5	7,8	43,3	24,2	36,0
Traženje informacija na Internetu u svrhu učenja	38,7	20,1	27,7	20,9	23,7	29,9	24,6	33,1
Korišćenje usluga koje se odnose na putovanja i smeštaj	20,8	28,2	27,5	41,2	27,1	15,4	24,5	31,1
Preuzimanje (download) softvera	29,7	31,0	21,3	17,7	14,3	8,0	30,0	19,6
Traženje informacija koje se odnose na zdravstvo	19,0	16,4	21,6	27,3	14,7	52,3	17,9	23,4
Traženje posla ili slanje aplikacija za posao	12,0	26,8	15,8	10,2	12,7	9,9	17,2	14,9
Internet bankarstvo	5,5	8,9	16,1	11,9	20,4	11,8	8,0	13,4
Prodaja robe ili usluga (npr. putem aukcija)	1,5	3,8	4,0	2,8	7,1	8,4	3,6	2,5
Pohađanje on-line kurseva (iz bilo koje oblasti)	2,0	2,1	3,9	2,8	0,0	7,8	2,6	2,5

C6: Da li biste voleli da

Ne	51,9	53,9	55,5	57,4	58,0	57,6	56,6	51,4
Da	48,1	46,1	44,5	42,6	42,0	42,4	43,4	48,6

¹⁾ Podaci se odnose na pojedince koji su odgovorili "U poslednja 3 meseca" na pitanje C1.

Interneta**u procentima**

Obrazovanje			Radni status				Ukupno	Odgovor (lica)
niže od srednjeg	srednje	više i visoko	zaposlen	nezaposlen	student	ostali		

koristili Internet u poslednja 3 meseca? ¹⁾

73,3	78,4	89,2	80,9	74,9	90,4	72,3	79,9	Slanje/primanje e-mailova
38,9	64,2	69,5	67,2	56,8	54,0	48,2	60,4	Traženje informacija o robici i uslugama
33,9	38,2	50,3	43,7	37,5	36,9	34,7	40,1	Čitanje ili preuzimanje on-line novina / časopisa
29,1	28,3	32,6	21,8	32,8	45,6	33,5	29,4	Traženje informacija u vezi sa obrazovanjem, obukom ili kursevima
27,1	28,3	29,4	23,5	27,0	38,6	37,5	28,3	Traženje informacija na Internetu u svrhu učenja
17,1	26,5	38,6	32,7	22,4	18,9	26,4	27,4	Korišćenje usluga koje se odnose na putovanja i smeštaj
23,9	26,3	24,5	24,7	23,5	34,0	21,1	25,4	Preuzimanje (download) softvera
26,6	16,5	24,6	18,5	21,5	13,9	33,3	20,3	Traženje informacija koje se odnose na zdravstvo
3,8	18,9	19,9	15,4	24,8	12,9	6,6	16,2	Traženje posla ili slanje aplikacija za posao
4,2	9,6	17,7	13,7	6,6	8,1	6,8	10,4	Internet bankarstvo
0,0	3,2	5,5	4,6	1,4	2,1	1,5	3,1	Prodaja robe ili usluga (npr. putem aukcija)
0,4	1,5	7,0	3,4	0,0	3,6	2,6	2,5	Pohađanje on-line kurseva (iz bilo koje oblasti)

češće koristite Internet? ¹⁾

55,1	52,8	57,5	56,0	56,2	45,1	55,3	54,3	Ne
44,9	47,2	42,5	44,0	43,8	54,9	44,7	45,7	Da

MODUL 1.C: Upotreba

Odgovor (lica)	Godine						Pol	
	16 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	65 - 74	muški	ženski
C7: Šta Vas sprečava da								
Nedostatak vremena	34,6	65,0	55,6	48,8	55,0	35,5	45,3	54,1
Veza je suviše spora	27,3	35,8	36,8	38,9	30,6	38,6	34,8	31,5
Bolji tip konekcije je suviše skup	18,7	21,6	23,9	20,2	9,5	39,7	21,4	19,6
Nedovoljno znanje stranih jezika	8,8	7,1	12,0	22,5	12,7	0,0	8,4	14,1
Troškovi on-line sadržaja	5,5	9,2	5,1	12,2	0,0	0,0	7,7	6,2
Nedostatak veština ili znanja	6,9	5,2	1,1	14,2	10,0	21,2	2,9	10,6
Zabrinutost zbog bezbednosti ili privatnosti	2,7	5,2	1,4	1,7	4,7	0,0	2,1	4,0
Sadržaj (ono što se može naći nije dovoljno zanimljivo)	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,5
Ništa od navedenog	21,8	8,9	10,6	8,3	12,9	17,0	12,3	15,7

¹⁾ Podaci se odnose na pojedince koji su odgovorili "Da" na pitanje C6.

Interneta**u procentima**

Obrazovanje			Radni status				Ukupno	Odgovor (lica)
nije od srednjeg	srednje	više i visoko	zaposlen	nezaposlen	student	ostali		

češće koristite Internet? ¹⁾

42,3	46,2	64,9	58,9	45,1	36,7	39,4	49,4	Nedostatak vremena
23,6	35,8	35,1	34,2	32,6	44,4	13,5	33,3	Veza je suviše spora
13,9	21,3	24,5	22,9	22,4	11,6	21,7	20,6	Bolji tip konekcije je suviše skup
14,1	10,6	9,8	15,0	8,8	5,7	8,2	11,1	Nedovoljno znanje stranih jezika
14,4	4,8	6,6	8,2	6,2	9,6	0,0	7,0	Troškovi on-line sadržaja
9,3	6,3	4,5	5,1	6,6	8,1	9,5	6,5	Nedostatak veština ili znanja
2,5	3,0	3,2	1,2	8,6	1,6	1,6	3,0	Zabrinutost zbog bezbednosti ili privatnosti
3,6	0,0	0,0	0,0	3,1	0,0	0,0	0,7	Sadržaj (ono što se može naći nije dovoljno zanimljivo)
21,1	13,7	8,1	8,3	16,7	15,2	29,1	13,9	Ništa od navedenog

MODUL 1.C-a: Javna uprava

Odgovor (lica)	Godine						Pol	
	16 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	65 - 74	muški	ženski

C8: Da li biste bili zainteresovani da koristite Internet usluge javne

Da, bio/bila bih zainteresovan/a (ali trenutno ne koristim tu mogućnost)	54,1	64,1	56,5	58,1	64,8	36,8	57,0	59,1
Ne	36,7	24,0	27,8	25,4	20,5	47,7	30,3	28,0
Da, ja već koristim tu mogućnost	9,3	11,9	15,7	16,5	14,7	15,4	12,6	12,8

C9: Za koju ste od sledećih usluga javne uprave**U poslednja**

Dobijanje informacija sa website-a javnih institucija	87,8	72,4	78,4	81,3	50,6	28,4	79,7	75,8
"Skidanje" zvaničnih formulara	45,7	55,2	38,4	61,8	61,6	28,4	53,0	45,5
Slanje popunjениh obrazaca	40,4	44,0	42,7	45,2	50,6	28,4	46,8	38,7

U poslednjih

Dobijanje informacija sa website-a javnih institucija	6,5	24,2	13,6	5,4	38,4	71,6	11,6	18,2
"Skidanje" zvaničnih formulara	14,6	21,4	29,8	17,9	23,5	23,7	16,5	27,8
Slanje popunjениh obrazaca	17,3	25,7	10,8	5,4	0,0	23,7	10,5	19,0

¹⁾ Podaci se odnose na pojedince koji su odgovorili "U poslednja 3 meseca" na pitanje C1.

²⁾ Podaci se odnose na pojedince koji su odgovorili "Da, ja već koristim tu mogućnost" na pitanje C8.

(e-government)**u procentima**

Obrazovanje			Radni status				Ukupno	Odgovor (lica)
nize od srednjeg	srednje	vise i visoko	zaposlen	nezaposlen	student	ostali		

uprave umesto da ostvarujete lične kontakte?¹⁾

50,2	61,7	55,2	59,2	54,2	63,7	52,8	58,0	Da, bio/bila bih zainteresovan/a (ali trenutno ne koristim tu mogućnost)
43,9	26,5	23,9	24,3	40,7	22,0	37,0	29,3	Ne
5,8	11,9	20,8	16,5	5,1	14,2	10,2	12,7	Da, ja već koristim tu mogućnost

koristili Internet? (višestruki odgovor)²⁾

91,7	75,7	77,8	78,0	68,5	89,4	66,5	77,9	Dobijanje informacija sa website-a javnih institucija
46,1	44,7	57,7	55,5	11,3	46,4	54,1	49,6	"Skidanje" zvaničnih formulara
46,1	35,2	54,0	47,4	11,3	39,0	54,1	43,2	Slanje popunjениh obrazaca

12 meseci

8,3	17,5	11,8	13,3	31,5	4,7	23,5	14,5	Dobijanje informacija sa website-a javnih institucija
0,0	29,8	14,8	17,9	74,1	6,8	20,4	21,5	"Skidanje" zvaničnih formulara
0,0	21,3	7,5	7,6	82,8	3,5	10,4	14,2	Slanje popunjениh obrazaca

MODUL 1.D:

Odgovor (lica)	Godine						Pol	
	16 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	65 - 74	muški	ženski

D1: Da li ste u poslednja 3 meseca koristili Internet u privatne

Slanje poruka preko chat-a, novinskim grupama ili preko foruma	43,7	32,2	19,8	17,7	10,5	6,2	30,5	29,1
Čitanje blogova	35,2	24,5	21,5	12,1	15,3	15,1	22,3	28,4
Telefoniranje preko Interneta	16,1	18,8	17,5	21,9	25,6	23,4	20,2	16,2
Video-razgovori preko Interneta	18,8	8,3	12,1	16,0	27,4	3,3	15,1	13,9
Kreiranje ili održavanje sopstvenog bloga	12,2	6,3	4,6	3,3	1,6	3,3	7,6	6,7
Nijedno od navedenog	43,9	53,5	58,2	60,0	66,6	58,9	53,4	52,5

D2: Da li ste sledeće vidove komunikacije

	U velikoj							
Razgovori preko mobilnog telefona	22,8	4,9	8,7	7,2	0,0	0,0	15,4	6,3
Korišćenje fiksne telefonske linije	23,0	13,6	13,9	6,8	12,2	31,6	19,4	10,2
Korišćenje e-mail-a	11,9	8,6	13,6	7,8	12,3	0,0	10,0	12,2

U izvesnoj

Razgovori preko mobilnog telefona	35,6	26,0	39,8	67,1	53,3	61,5	41,0	39,3
Korišćenje fiksne telefonske linije	46,5	54,4	39,2	65,8	65,2	68,4	55,9	42,5
Korišćenje e-mail-a	41,8	34,3	27,7	45,5	38,3	61,5	40,9	32,5

Nikako

Razgovori preko mobilnog telefona	41,5	69,1	51,4	25,8	46,7	38,5	43,6	54,4
Korišćenje fiksne telefonske linije	30,4	32,0	47,0	27,4	22,6	0,0	24,8	47,3
Korišćenje e-mail-a	46,3	57,1	58,7	46,7	49,4	38,5	49,2	55,3

¹⁾ Podaci se odnose na pojedince koji su odgovorili "U poslednja 3 meseca" na pitanje C1.

²⁾ Podaci se odnose na pojedince koji su potvrđno odgovorili na pitanje D1a i/ili D1b.

Upotreba naprednih usluga¹⁾**u procentima**

Obrazovanje			Radni status				Ukupno	Odgovor (lica)
niže od srednjeg	srednje	više i visoko	zaposlen	nezaposlen	student	ostali		

svrhe za sledeće komunikacione aktivnosti? (višestruki odgovor)

36,7	30,0	23,6	22,6	30,8	47,7	35,1	29,9	Slanje poruka preko chat-a, novinskim grupama ili preko foruma
39,7	19,1	27,4	18,7	22,0	45,0	31,1	25,0	Čitanje blogova
14,1	18,7	21,4	18,8	14,6	18,8	23,8	18,4	Telefoniranje preko Interneta
16,3	11,8	20,0	10,0	11,3	24,1	27,6	14,6	Video-razgovori preko Interneta
13,4	5,0	7,4	4,4	5,7	11,6	15,8	7,2	Kreiranje ili održavanje sopstvenog bloga
44,8	57,8	47,7	59,5	56,1	29,3	50,4	53,0	Nijedno od navedenog

zamenili Internet razgovorima?²⁾**meri**

21,7	10,0	8,9	7,1	13,3	33,3	0,0	12,1	Razgovori preko mobilnog telefona
21,7	16,4	10,9	15,2	13,9	31,5	3,3	16,0	Korišćenje fiksne telefonske linije
10,9	8,9	14,7	10,5	7,8	22,5	1,7	10,8	Korišćenje e-mail-a

meri

33,9	39,5	47,2	39,8	44,0	32,8	46,3	40,4	Razgovori preko mobilnog telefona
59,1	45,5	56,0	48,0	52,4	53,3	54,9	51,0	Korišćenje fiksne telefonske linije
58,1	38,0	21,3	37,3	28,2	22,8	66,1	37,8	Korišćenje e-mail-a

44,3	50,5	43,9	53,0	42,7	33,8	53,7	47,5	Razgovori preko mobilnog telefona
19,2	38,1	33,1	36,9	33,7	15,2	41,7	32,9	Korišćenje fiksne telefonske linije
31,0	53,1	64,0	52,2	64,0	54,7	32,2	51,4	Korišćenje e-mail-a

MODUL 1.D:

Odgovor (lica)	Godine						Pol	
	16 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	65 - 74	muški	ženski

D3: Da li ste u poslednja 3 meseca koristili Internet

Preuzimanje i/ili slušanje muzike	65,1	44,9	44,7	41,4	28,6	24,7	51,9	47,8
Preuzimanje i/ili gledanje filmova, kratkometražnih filmova ili video-filmova	43,9	32,7	26,4	29,3	14,5	25,0	38,6	27,4
Slušanje web radija/gledanje web televizije	33,6	27,3	23,6	26,3	15,3	11,0	31,7	22,8
Preuzimanje kompjuterskih ili video igrica ili njihove najnovije verzije	33,0	24,5	18,9	17,8	9,7	3,7	27,9	19,6
Igranje umreženih igrica sa drugima	21,3	11,2	12,3	9,6	3,4	6,2	18,2	9,1
Postavljanje sopstvenog sadržaja na Internet	20,3	14,9	7,7	8,2	5,9	0,0	15,8	10,6
Korišćenje peer to peer slanja fajlova za razmenu filmova, muzike i dr.	15,1	10,7	7,6	4,2	0,0	3,7	12,9	6,3
Korišćenje pretraživača news feeds (npr. RSS) za čitanje novih sadržaja na website-ovima	6,9	6,8	4,2	5,6	6,0	3,7	6,3	5,6
Korišćenje podcast usluge za automatsko dobijanje zanimljivih audio ili video fajlova	4,6	3,0	3,9	1,6	0,0	3,7	4,4	2,2
Nijedno od navedenog	22,1	40,8	43,5	48,2	59,9	64,3	34,1	41,5

D4: Koliko ste često preuzimали muziku i/ili filmove

Najmanje jednom nedeljno	47,4	36,1	36,8	34,0	38,8	34,9	40,0	42,2
Najmanje jednom mesečno	22,3	28,9	34,9	18,6	31,6	40,5	25,5	26,9
Ređe nego jednom mesečno	11,3	17,6	18,1	18,2	14,7	11,7	13,6	16,8
Svakog dana ili skoro svakog dana	14,3	12,9	6,1	14,8	0,0	0,0	13,9	9,4
Nijedno od navedenog	4,7	4,4	4,1	14,3	14,8	12,9	6,9	4,7

¹⁾ Podaci se odnose na pojedince koji su odgovorili "U poslednja 3 meseca" na pitanje C1.

²⁾ Podaci se odnose na pojedince koji su potvrđno odgovorili na pitanje

D3b i/ili D3c i/ili D3d i/ili D3e.

Upotreba naprednih usluga¹⁾

u procentima

Obrazovanje			Radni status				Ukupno	Odgovor (lica)
niže od srednjeg	srednje	više i visoko	zaposlen	nezaposlen	student	ostali		

za sledeće aktivnosti? (višestruki odgovor)

67,8	47,0	42,8	41,8	48,7	72,9	58,2	50,1	Preuzimanje i/ili slušanje muzike
50,4	29,1	30,7	28,9	27,9	48,0	46,0	33,7	Preuzimanje i/ili gledanje filmova, kratkometražnih filmova ili video-filmova
45,6	22,8	24,9	22,8	31,2	40,6	25,1	27,8	Slušanje web radija/gledanje web televizije
48,6	20,4	12,9	20,7	21,7	32,4	33,0	24,2	Preuzimanje kompjuterskih ili video igrica ili njihove najnovije verzije
20,8	14,4	7,7	10,3	12,8	19,2	26,4	14,2	Igranje umreženih igrica sa drugima
20,9	10,9	13,9	11,6	12,6	24,0	10,1	13,5	Postavljanje sopstvenog sadržaja na Internet
7,8	10,5	10,4	6,9	10,0	21,4	8,1	10,0	Korišćenje peer to peer slanja fajlova za razmenu filmova, muzike i dr.
3,6	6,0	8,1	5,2	7,8	8,4	3,0	6,0	Korišćenje pretraživača news feeds (npr. RSS) za čitanje novih sadržaja na website-ovima
0,0	3,8	5,3	3,1	5,3	4,0	0,3	3,4	Korišćenje podcast usluge za automatsko dobijanje zanimljivih audio ili video fajlova
13,2	42,9	44,1	44,6	38,9	16,4	31,5	37,4	Nijedno od navedenog

u poslednja 3 meseca? (višestruki odgovor)²⁾

47,8	38,0	40,0	42,0	30,8	45,8	46,1	40,9	Najmanje jednom nedeljno
19,9	28,2	28,3	30,3	31,3	16,5	20,5	26,1	Najmanje jednom mesečno
25,0	10,7	13,6	10,9	18,1	15,1	21,9	15,0	Ređe nego jednom mesečno
3,5	16,2	11,7	10,0	14,5	15,0	9,2	12,0	Svakog dana ili skoro svakog dana
3,8	6,8	6,5	6,7	5,2	7,6	2,2	6,0	Nijedno od navedenog

MODUL 1.D:

Odgovor (lica)	Godine						Pol	
	16 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	65 - 74	muški	ženski

D5: Da li ste u poslednja 3 meseca platili on-line

Ne	89,3	91,3	95,3	86,5	95,2	91,5	90,0	92,2
Da	10,7	8,7	4,7	13,5	4,8	8,5	10,0	7,8

D6: Šta bi Vas navelo da platite on-line

Ništa, ne želim da plaćam	57,9	57,5	55,3	63,1	58,7	63,9	57,9	58,2
Nedostatak besplatnog dostupnog sadržaja	19,0	13,5	13,2	10,2	9,6	13,5	11,8	18,0
Pogodniji načini plaćanja	16,2	9,2	20,2	5,7	11,5	4,0	14,0	13,1
Povoljnije cene u odnosu na off-line sadržaje	5,3	8,0	14,1	6,2	1,7	0,0	8,4	7,4
Bolji kvalitet plaćenog sadržaja od kvaliteta besplatnih usluga	6,6	10,5	7,2	6,8	4,8	4,8	8,1	6,9
Širi izbor, dostupniji sadržaji	5,9	8,3	8,3	8,7	5,1	0,0	7,1	7,8
Pravo na korišćenje zakonski zaštićenog sadržaja	3,4	5,6	5,4	4,5	5,7	0,0	6,7	2,1
Nijedno od navedenog	3,3	7,4	5,4	7,6	17,6	13,8	5,6	6,8

D7: Da li ste sledeće vidove komunikacije

	U velikoj							
Čitanje on-line vesti umesto štampanih vesti, novina, časopisa	10,7	10,6	16,5	17,2	9,9	18,2	13,7	12,1
Preuzimanje muzičkih fajlova umesto kupovine CD-a	25,1	11,2	9,8	3,6	3,4	6,6	14,5	13,3
Preuzimanje filmova, video-snimaka umesto kupovine/iznajmljivanja DVD-a	16,0	5,8	5,6	3,2	3,6	2,9	9,3	7,8
Slušanje web radija umesto slušanja običnog radija	9,7	4,0	6,8	4,3	1,9	2,9	6,2	6,8
Korišćenje on-line kontakata umesto ličnih kontakata sa službama javne administracije	2,8	2,6	2,7	2,1	1,1	0,0	2,6	2,4

¹⁾ Podaci se odnose na pojedince koji su odgovorili "U poslednja 3 meseca" na pitanje C1.

²⁾ Podaci se odnose na pojedince koji su odgovorili "Ne" na pitanje D5.

Upotreba naprednih usluga¹⁾

								u procentima
Obrazovanje			Radni status				Ukupno	Odgovor (lica)
niže od srednjeg	srednje	više i visoko	zaposlen	nezaposlen	student	ostali		
83,9	94,4	88,4	92,7	93,4	82,2	90,3	91,0	Ne
16,1	5,6	11,6	7,3	6,6	17,8	9,7	9,0	Da

audio-vizuelni sadržaj koji ste preuzeли putem Interneta?

83,9	94,4	88,4	92,7	93,4	82,2	90,3	91,0	Ne
16,1	5,6	11,6	7,3	6,6	17,8	9,7	9,0	Da

audio-vizuelni sadržaj? (višestruki odgovor)²⁾

51,5	60,0	58,1	59,5	61,7	45,5	59,1	58,0	Ništa, ne želim da plaćam
18,0	15,3	9,7	12,8	9,7	21,4	24,1	14,6	Nedostatak besplatnog dostupnog sadržaja
25,2	11,4	10,1	10,8	19,0	19,1	8,3	13,6	Pogodniji načini plaćanja
8,0	8,4	6,5	6,5	12,6	4,5	8,5	7,9	Povoljnije cene u odnosu na off-line sadržaje
10,9	6,7	7,3	8,0	9,2	4,2	6,6	7,6	Bolji kvalitet plaćenog sadržaja od kvaliteta besplatnih usluga
6,1	7,8	7,3	8,0	7,6	5,0	6,9	7,4	Širi izbor, dostupniji sadržaji
0,0	5,3	6,5	5,6	3,0	7,9	0,0	4,6	Pravo na korišćenje zakonski zaštićenog sadržaja
2,0	6,6	8,3	5,8	6,4	4,5	9,3	6,2	Nijedno od navedenog

zamenili Internet razgovorima?**meri**

8,6	13,6	15,4	14,8	7,8	10,4	18,9	13,0	Čitanje on-line vesti umesto štampanih vesti, novina, časopisa
23,3	12,6	9,4	8,8	9,2	33,7	19,0	14,0	Preuzimanje muzičkih fajlova umesto kupovine CD-a
12,0	8,4	6,1	7,1	4,4	16,5	13,1	8,6	Preuzimanje filmova, video-snimaka umesto kupovine/iznajmljivanja DVD-a
14,0	5,3	3,0	3,9	5,9	14,9	7,4	6,5	Slušanje web radija umesto slušanja običnog radija
0,0	3,2	2,9	3,4	1,6	2,9	0,0	2,5	Korišćenje on-line kontakata umesto ličnih kontakata sa službama javne administracije

MODUL 1.D:

Odgovor (lica)	Godine						Pol	
	16 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	65 - 74	muški	ženski
U izvesnoj								
Čitanje on-line vesti umesto štampanih vesti, novina, časopisa	41,6	32,9	38,8	35,1	42,5	45,5	35,1	41,6
Preuzimanje muzičkih fajlova umesto kupovine CD-a	37,9	35,7	39,7	29,0	27,9	29,1	37,0	34,5
Preuzimanje filmova, video-snimaka umesto kupovine/iznajmljivanja DVD-a	26,4	29,3	31,2	21,1	21,1	29,4	30,6	22,9
Slušanje web radija umesto slušanja običnog radija	24,1	27,6	18,5	19,5	13,3	8,0	23,1	21,5
Korišćenje on-line kontakata umesto ličnih kontakata sa službama javne administracije	17,1	19,6	14,0	17,7	23,9	19,1	16,9	18,0
Nikako								
Čitanje on-line vesti umesto štampanih vesti, novina, časopisa	47,6	56,5	44,7	47,7	47,6	36,4	51,2	46,3
Preuzimanje muzičkih fajlova umesto kupovine CD-a	37,0	53,1	50,5	67,4	68,7	64,4	48,5	52,2
Preuzimanje filmova, video-snimaka umesto kupovine/iznajmljivanja DVD-a	57,6	64,9	63,2	75,8	75,3	67,7	60,2	69,3
Slušanje web radija umesto slušanja običnog radija	66,1	68,3	74,7	76,2	84,8	89,0	70,7	71,6
Korišćenje on-line kontakata umesto ličnih kontakata sa službama javne administracije	80,2	77,8	83,3	80,2	75,0	80,9	80,5	79,5

¹⁾ Podaci se odnose na pojedince koji su odgovorili "U poslednja 3 meseca" na pitanje C1.

Upotreba naprednih usluga¹⁾**u procentima**

Obrazovanje			Radni status				Ukupno	Odgovor (lica)		
niže od srednjeg	srednje	više i visoko	zaposlen	nezaposlen	student	ostali				
meri										
39,0	36,4	41,1	37,1	35,0	48,9	33,6	38,0	Čitanje on-line vesti umesto štampanih vesti, novina, časopisa		
42,8	35,3	31,4	34,8	37,0	39,1	34,3	35,9	Preuzimanje muzičkih fajlova umesto kupovine CD-a		
36,1	25,7	23,2	25,5	24,9	37,3	25,7	27,2	Preuzimanje filmova, video-snimaka umesto kupovine/iznajmljivanja DVD-a		
32,9	18,5	23,3	20,7	18,3	29,1	28,8	22,4	Slušanje web radija umesto slušanja običnog radija		
22,2	15,2	18,8	16,9	9,3	30,6	18,4	17,4	Korišćenje on-line kontakata umesto ličnih kontakata sa službama javne administracije		
52,4	50,1	43,5	48,1	57,2	40,6	47,4	49,0	Čitanje on-line vesti umesto štampanih vesti, novina, časopisa		
33,9	52,1	59,1	56,4	53,7	27,2	46,7	50,1	Preuzimanje muzičkih fajlova umesto kupovine CD-a		
51,9	65,9	70,6	67,5	70,7	46,2	61,2	64,2	Preuzimanje filmova, video-snimaka umesto kupovine/iznajmljivanja DVD-a		
53,1	76,2	73,7	75,4	75,8	56,0	63,8	71,1	Slušanje web radija umesto slušanja običnog radija		
77,8	81,6	78,3	79,6	89,1	66,5	81,6	80,1	Korišćenje on-line kontakata umesto ličnih kontakata sa službama javne administracije		

MODUL 1.D-a:

Odgovor (lica)	Godine						Pol	
	16 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	65 - 74	muški	ženski

D8: Da li koristite

Da	100,0	95,7	97,0	80,7	62,9	35,7	85,5	76,7
Ne	0,0	4,3	3,0	19,3	37,1	64,3	14,5	23,3

D9: Za koje ste od sledećih aktivnosti u poslednja 3 meseca

Slanje fotografija ili video snimaka	51,7	24,1	17,2	11,3	2,6	1,9	24,4	20,1
Pretraživanje Interneta	29,2	9,9	9,1	6,2	0,6	0,0	13,8	9,1
Čitanje e-mail poruka	21,4	6,7	5,4	5,1	0,6	0,5	10,5	5,8
Preplata na informacije	14,9	2,7	3,8	2,5	0,0	0,0	6,1	3,9
Plaćanje robe ili usluga	1,9	1,9	3,9	2,1	0,8	0,5	2,6	1,7
Postavljanje fotografija ili video-snimaka sa Vašeg telefona na website	3,7	1,5	1,9	1,1	0,0	0,7	1,5	2,0
Preuzimanje i/ili gledanje TV ili videa (putem 3G mreže)	4,1	0,5	1,8	1,4	0,0	0,0	1,6	1,7
Lična pretraga (za pronalaženje lokacija ili adresa) korišćenjem usluga location-aware	1,7	0,8	0,5	1,1	0,3	0,0	1,4	0,4
Nijedno od navedenog	37,9	71,0	75,2	83,9	96,3	96,6	68,4	75,3

D10: Da li koristite prepaid ili postpaid

Prepaid	79,6	78,9	82,6	78,0	88,4	84,8	81,0	81,1
Postpaid	24,4	26,7	25,7	27,9	16,1	17,6	24,7	24,4

¹⁾ Podaci se odnose na pojedince koji su odgovorili "Da" na pitanje D8.

Upotreba mobilnog telefona

u procentima

Obrazovanje			Radni status				Ukupno	Odgovor (lica)
niže od srednjeg	srednje	više i visoko	zaposlen	nezaposlen	student	ostali		
66,1	91,8	94,6	96,7	82,8	99,2	57,6	81,0	Da
33,9	8,2	5,4	3,3	17,2	0,0	42,4	19,0	Ne

mobilni telefon?

66,1	91,8	94,6	96,7	82,8	99,2	57,6	81,0	Da
33,9	8,2	5,4	3,3	17,2	0,0	42,4	19,0	Ne

koristili mobilni telefon u privatne svrhe (višestruki odgovor)¹⁾

19,6	24,2	22,1	21,9	16,6	61,2	18,4	22,3	Slanje fotografija ili video snimaka
9,5	11,7	16,0	10,9	7,4	33,8	11,5	11,5	Pretraživanje Interneta
9,9	6,2	11,5	8,1	5,4	22,4	8,1	8,2	Čitanje e-mail poruka
4,7	4,4	8,3	4,7	4,0	17,9	2,9	5,1	Preplata na informacije
2,6	1,3	4,4	3,2	1,1	1,7	2,1	2,2	Plaćanje robe ili usluga
2,0	0,7	5,1	1,7	1,9	6,1	0,2	1,8	Postavljanje fotografija ili video-snimaka sa Vašeg telefona na website
1,7	1,2	3,3	2,3	1,8	1,5	0,3	1,7	Preuzimanje i/ili gledanje TV ili videa (putem 3G mreže)
0,6	0,5	3,4	1,9	0,0	2,1	0,1	0,9	Lična pretraga (za pronalaženje lokacija ili adresa) korišćenjem usluga location-aware
75,5	70,1	68,1	70,8	77,4	30,5	79,0	71,7	Nijedno od navedenog

usluge za mobilni telefon? (višestruki odgovor)¹⁾

85,5	80,1	73,2	74,4	89,2	80,0	80,8	81,0	Prepaid
18,1	24,9	39,8	33,6	14,3	23,1	24,5	24,6	Postpaid

MODUL 1.E: Trgovina putem

Odgovor (lica)	Godine						Pol	
	16 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	65 - 74	muški	ženski

E1: Kada ste poslednji put (u privatne svrhe) kupili/

Nikada	88,0	83,7	85,3	87,1	89,2	90,1	84,6	88,4
U poslednja 3 meseca	5,0	9,4	6,8	5,4	2,7	0,0	6,8	5,7
Pre više od 3 meseca	3,7	4,6	6,0	6,6	4,9	2,8	6,7	2,8
Pre više od jedne godine	3,3	2,3	1,9	0,9	3,1	7,1	1,9	3,1

E2: Koju ste vrstu robe ili usluga naručili (u privatne svrhe)

Knjige/magazini/novine/e-učila	20,1	19,4	31,5	73,7	31,7	100,0	26,9	41,5
Računarski softveri i dodaci	5,2	37,4	37,4	47,8	35,7	0,0	37,4	17,1
Elektronska oprema (uklj. kamere)	19,5	13,2	40,9	38,3	17,7	100,0	35,3	9,3
Odeća i sportski proizvodi	37,1	15,6	15,7	6,1	37,4	0,0	21,9	17,7
Filmovi, muzika	4,7	0,0	19,5	44,3	0,0	0,0	15,7	8,6
Dobra za domaćinstvo	3,2	13,5	20,2	14,4	31,3	0,0	9,4	20,2
Računarska hardware oprema	0,6	11,5	21,2	7,8	17,7	0,0	8,7	14,3
Ulaznice za kulturne događaje	1,9	4,8	15,1	17,9	0,0	0,0	10,2	5,5
Putovanja i odmori, smeštaj	0,0	3,7	16,1	14,4	13,7	0,0	6,8	9,8
Lutrija i klađenje	0,0	2,8	9,5	0,0	0,0	0,0	4,9	0,0
Kupovina deonica / finansijske usluge / osiguranje	0,6	0,0	7,1	7,8	0,0	0,0	3,5	2,7
Hrana / prehrambeni proizvodi	4,5	1,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,7
Ostalo	16,9	26,7	7,2	7,8	0,0	0,0	13,3	18,9

E3: Da li je bilo koji od navedenih proizvoda, koji ste kupili ili

Računarski softveri	17,2	75,1	73,8	9,4	35,8	0,0	57,5	26,8
Knjige, časopisi, novine, e-edukativni materijali (u elektronskoj formi)	0,0	44,0	69,1	30,1	27,7	100,0	43,4	31,4
Filmovi i muzika	54,8	0,0	35,4	53,3	0,0	0,0	30,9	32,9

¹⁾ Podaci se odnose na pojedince koji nisu odgovorili "Nikad nisam koristio/koristila" na pitanje C1.

²⁾ Podaci se odnose na pojedince koji su odgovorili "U poslednja 3 meseca" ili "Pre više od 3 meseca (manje od 1 godine)" na pitanje E1.

³⁾ Podaci se odnose na pojedince koji su potvrđno odgovorili na pitanje E2c i/ili E2d i/ili E2f.

Interneta, aktivnosti i prepreke¹⁾

u procentima

Obrazovanje			Radni status				Ukupno	Odgovor (lica)
nije od srednjeg	srednje	više i visoko	zaposlen	nezaposlen	student	ostali		

naručili robu ili usluge putem Interneta?

85,8	88,1	82,0	85,4	92,4	85,5	79,6	86,3	Nikada
4,7	5,1	11,0	7,6	3,7	5,1	7,8	6,3	U poslednja 3 meseca
7,2	3,9	5,4	4,9	2,4	7,8	6,2	4,9	Pre više od 3 meseca
2,3	2,8	1,6	2,1	1,5	1,6	6,4	2,5	Pre više od jedne godine

putem Interneta u poslednjih 12 meseci? (višestruki odgovor)²⁾

43,2	23,8	36,8	33,4	18,5	6,9	62,6	32,0	Knjige/magazini/novine/e-učila
23,3	32,4	32,0	39,4	10,5	6,6	41,1	30,4	Računarski softveri i dodaci
42,7	17,8	28,2	25,9	5,2	33,0	37,8	26,3	Elektronska oprema (uklj. kamere)
37,5	16,4	15,2	18,6	0,0	34,4	28,6	20,4	Odeća i sportski proizvodi
23,3	6,1	17,5	12,0	0,0	0,7	40,3	13,3	Filmovi, muzika
0,0	10,2	26,3	19,0	18,7	0,0	3,3	13,1	Dobra za domaćinstvo
0,0	10,3	18,3	12,8	10,5	5,9	8,9	10,7	Računarska hardware oprema
0,0	7,5	16,0	13,4	0,0	3,0	5,7	8,6	Ulaznice za kulturne događaje
0,0	6,3	15,4	9,0	15,9	0,0	5,7	7,9	Putovanja i odmori, smeštaj
0,0	0,0	10,2	6,1	0,0	0,0	0,0	3,2	Lutrija i klađenje
0,0	0,0	10,2	6,0	0,0	0,0	0,0	3,2	Kupovina deonica / finansijske usluge / osiguranje
0,0	2,5	1,3	0,8	0,0	7,2	0,0	1,6	Hrana / prehrambeni proizvodi
0,0	24,9	10,9	10,3	52,3	11,0	5,7	15,2	Ostalo

naručili preko Interneta, preuzet ili korišćen sa website-ova?³⁾

0,0	64,1	45,6	60,2	36,2	46,4	12,4	45,9	Računarski softveri
0,0	42,7	54,6	54,0	38,8	0,0	8,0	38,9	Knjige, časopisi, novine, e-edukativni materijali (u elektronskoj formi)
100,0	8,3	27,1	17,9	0,0	0,0	83,0	31,7	Filmovi i muzika

MODUL 1.E: Trgovina putem

Odgovor (lica)	Godine						Pol	
	16 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	65 - 74	muški	ženski
E4: Od koga ste kupili/naručili proizvode ili								
Domaći trgovci	80,6	56,8	88,5	85,8	82,3	100,0	74,8	80,1
Trgovci iz zemalja EU	4,3	21,2	16,2	18,5	0,0	0,0	17,8	7,7
Trgovci iz ostalih zemalja sveta	5,2	22,9	7,0	9,5	0,0	0,0	11,5	10,9
Nepoznata zemlja porekla trgovaca	14,2	12,0	3,4	0,0	17,7	0,0	8,1	9,5

¹⁾ Podaci se odnose na pojedince koji nisu odgovorili "Nikad nisam koristio/koristila" na pitanje C1.

²⁾ Podaci se odnose na pojedince koji su odgovorili "U poslednja 3 meseca" ili "Pre više od 3 meseca (manje od 1 godine)" na pitanje E1.

Interneta, aktivnosti i prepreke¹⁾

u procentima

Obrazovanje			Radni status				Ukupno	Odgovor (lica)
niže od srednjeg	srednje	više i visoko	zaposlen	nezaposlen	student	ostali		

usluge preko Interneta u poslednjih 12 meseci?²⁾

82,2	76,3	73,6	74,9	80,3	58,8	96,8	76,7	Domaći trgovci
0,0	13,6	25,0	23,6	0,0	4,9	5,7	14,3	Trgovci iz zemalja EU
0,0	13,9	14,8	14,7	9,0	13,7	0,0	11,3	Trgovci iz ostalih zemalja sveta
17,8	8,1	3,2	5,4	10,7	22,6	3,2	8,6	Nepoznata zemlja porekla trgovaca

1.5. UPITNIK

UPOTREBA INFORMACIONO-KOMUNIKACIONIH TEHNOLOGIJA U DOMAĆINSTVIMA I POJEDINAČNO

MODUL 1.A: PRISTUP INFORMACIONIM I KOMUNIKACIONIM TEHNOLOGIJAMA

A1	Da li Vi ili bilo ko iz Vašeg domaćinstva ima pristup sledećim uređajima kod kuće? (moguće je dati više odgovora)		
	a) TV		
	a1) Satelitska TV		
	a2) Kablovska TV		
	a3) Digitalna TV		
	b) Personalni računar (PC)		
	c) Mobilni telefon		
	d) Internet putem mobilnog telefona (GPRS, WAP)		
	e) Igračke konzole (play-station)		
	f) Laptop		
	g) Ručni kompjuter (palmtop)		
	h) Nijedno od navedenog		
-> idи na A2			
A2	Da li Vi ili bilo ko iz Vašeg domaćinstva ima pristup Internetu kod kuće, bez obzira na to da li se pristup koristi?		
	(moguće je dati samo jedan odgovor)		
	a) Da		-> idи na A3
	b) Ne		-> idи na A5
	c) Ne znam		-> idи na B1

A3	Pomoću kojih od navedenih uređaja imate pristup Internetu kod kuće?	
(moguće je dati više odgovora)		
	a) Personalni računar (PC) b) Portabl (laptop) c) TV sa specifičnim Internet uređajem d) Igračke konzole (play-station) e) Ostalo e1) Mobilni telefon (WAP, GPRS, ...) e2) Ručni računar (palmtop, PDA) f) Ne znam	
-> idi na A4		
A4	Koji tip Internet konekcije koristite?	
(moguće je dati više odgovora)		
	a) Modem b) ISDN c) DSL (ADSL) d) Kablovski Internet e) Mobilni telefon: WAP, GPRS, itd.	
-> idi na B1		
A5	Koji je razlog zbog koga nemate pristup Internetu kod kuće?	
(moguće je dati više odgovora)		
	a) Imam pristup Internetu negde drugde b) Ne želim Internet c) Nemam potrebu za Internetom d) Oprema je suviše skupa e) Pristup Internetu je suviše skup f) Nedostatak veština g) Privatnost ili bezbednost h) Fizička nesposobnost i) Nijedno od navedenog; drugi razlozi	
-> idi na B1		

MODUL 1.B: UPOTREBA RAČUNARA**B1**

Kada ste poslednji put koristili računar?

(moguće je dati samo jedan odgovor)

a)	U poslednja 3 meseca	☐	☐	-> idи na B2
b)	Pre više od 3 meseca (manje od 1 godine)	☐	☐	-> idи na B4
c)	Pre više od godinu dana	☐	☐	-> idи na B4
d)	Nikad nisam koristio/koristila	☐	☐	-> idи на C1

B2

Koliko ste često, u proseku, koristili računar u poslednja 3 meseca?

(moguće je dati samo jedan odgovor)

a)	Svakog dana ili skoro svakog dana	☐	☐
b)	Najmanje jednom nedeljno	☐	☐
c)	Najmanje jednom mesečno	☐	☐
d)	Ređe nego jednom mesečno	☐	☐

-> idи на B3

B3

Gde ste koristili računar u poslednja 3 meseca?

(moguće je dati više odgovora)

a)	Kod kuće	☐	☐
b)	Na poslu (van kuće)	☐	☐
c)	U obrazovnoj ustanovi	☐	☐
d)	U kući druge osobe	☐	☐
e)	Ostalo (Internet kafe, hotel, aerodrom...)	☐	☐

-> idи на B4

B4

Kada ste poslednji put pohađali neki kurs (najmanje 3 sata) u vezi sa korišćenjem računara?

(samo za ispitanike koji nisu odgovorili "nikad nisam koristio" na pitanje B1)

(moguće je dati samo jedan odgovor)

a)	U poslednja 3 meseca	☐	☐
b)	Pre više od 3 meseca (manje od 1 godine)	☐	☐
c)	Pre više od 1 godine (manje od 3 godine)	☐	☐
d)	Pre više od 3 godine	☐	☐
e)	Nikad nisam pohađao/pohađala kurs	☐	☐

-> idи на C1

MODUL 1.C: UPOTREBA INTERNETA

C1	Kada ste poslednji put koristili Internet?		
(moguće je dati samo jedan odgovor)			
	a) U poslednja 3 meseca	☐	-> idi na C2
	b) Pre više od 3 meseca (manje od 1 godine)	☐	-> idi na D8
	c) Pre više od godinu dana	☐	-> idi na D8
	d) Nikad nisam koristio/koristila	☐	-> idi na D8
C2	Koliko ste često, u proseku, koristili Internet u poslednja 3 meseca?		
(moguće je dati samo jedan odgovor)			
	a) Svakog dana ili skoro svakog dana	☐	☐
	b) Najmanje jednom nedeljno	☐	☐
	c) Najmanje jednom mesečno	☐	☐
	d) Manje nego jednom mesečno	☐	☐
-> idi na C3			
C3	Gde ste koristili Internet u poslednja 3 meseca?		
(moguće je dati više odgovora)			
	a) Kod kuće	☐	☐
	b) Na poslu (van kuće)	☐	☐
	c) U obrazovnoj ustanovi	☐	☐
	d) U kući druge osobe	☐	☐
	e) Ostalo	☐	☐
	e1) Javna biblioteka	☐	☐
	e2) Pošta	☐	☐
	e3) Javna institucija, skupština, vladina organizacija	☐	☐
	e4) Komunalna ili dobrovoljna organizacija	☐	☐
	e5) Internet kafe	☐	☐
	e6) Hotspot (u hotelu, na aerodromu, javnom mestu...)	☐	☐
	-> idi na C4		

C4	Da li koristite jedan od sledećih mobilnih uređaja za pristup Internetu? (moguće je dati više odgovora)		
	a) Mobilni telefon preko GPRS	☐	
	b) Mobilni telefon preko 3G mreže	☐	
	c) Ručni računar (palmtop, PDA)	☐	
	d) Laptop preko bežične veze van kuće ili radnog mesta	☐	
	e) Nijedno od navedenog	☐	
-> idi na C5			
C5	Koje ste aktivnosti preduzimali preko Interneta u privatne svrhe u poslednja 3 meseca?		
	(moguće je dati više odgovora)		
	Komunikacija, traženje informacija i on-line usluge	☐	
	a) Slanje/primanje e-mailova	☐	
	b) Traženje informacija o robi i uslugama	☐	
	c) Korišćenje usluga koje se odnose na putovanja i smeštaj	☐	
	d) Preuzimanje (download) softvera	☐	
	e) Čitanje ili preuzimanje (download) on-line novina / časopisa	☐	
	f) Traženje posla ili slanje aplikacija za posao	☐	
	g) Traženje informacija koje se odnose na zdravstvo	☐	
	Prodavanje robe ili usluga, bankarstvo	☐	
	h) Internet bankarstvo	☐	
	i) Prodaja robe ili usluga (npr. putem aukcija)	☐	
	Obuka i edukacija	☐	
	j) Traženje informacija u vezi sa obrazovanjem, obukom ili kursevima	☐	
	k) Pohađanje on-line kurseva (iz bilo koje oblasti)	☐	
	l) Traženje informacija na Internetu u svrhu učenja	☐	
-> idi na C6			
C6	Da li biste voleli da češće koristite Internet?		
	(moguće je dati samo jedan odgovor)		
	a) Da	☐	-> idi na C7
	b) Ne	☐	-> idi na C8

C7	Šta Vas sprečava da češće koristite Internet?		
(moguće je dati više odgovora)			
a)	Nedovoljno znanje stranih jezika		
b)	Nedostatak vremena		
c)	Veza je suviše spora		
d)	Bolji tip konekcije je suviše skup (npr. kablovski Internet je suviše skup)		
e)	Troškovi on-line sadržaja (sajtovi naplaćuju sadržaj)		
f)	Sadržaj (ono što se može naći nije dovoljno zanimljivo)		
g)	Nedostatak veština ili znanja (npr. sajtovi nisu laci za korišćenje)		
h)	Zabrinutost zbog bezbednosti ili privatnosti		
i)	Ništa od navedenog		
-> idi na C8			
C8	Da li biste bili zainteresovani da koristite Internet usluge umesto da ostvarujete lične kontakte ili da posećujete javne ustanove ili organe administracije?		
(moguće je dati samo jedan odgovor)			
a)	Da, ja već koristim tu mogućnost		
b)	Da, bio/bila bih zainteresovan/zainteresovana		
c)	Ne		
-> idi na C9			
-> idi na D1	-> idi na D1		
-> idi na D1	-> idi na D1		
C9	Za koju ste od sledećih aktivnosti u vezi sa javnim uslugama i administracijom koristili Internet u privatne svrhe?		
(moguće je dati više odgovora)			
a)	Dobijanje informacija sa website-a javnih institucija		
b)	"Skidanje" zvaničnih formulara		
c)	Slanje popunjениh obrazaca		
-> idi na D1			
		U poslednja 3 meseca	U poslednjih 12 meseci

MODUL 1.D: KORIŠĆENJE NAPREDNIH USLUGA

D1	Da li ste u poslednja 3 meseca koristili Internet za sopstvene potrebe, za sledeće komunikacione aktivnosti?			
(moguće je dati više odgovora)				
	a) Telefoniranje preko Interneta	☐	☐	☐
	b) Video-razgovori (upotrebom web-kamere) putem Interneta	☐	☐	☐
	c) Slanje poruka preko chat-a, novinskim grupama ili preko foruma	☐	☐	☐
	d) Čitanje blogova	☐	☐	☐
	e) Kreiranje ili održavanje sopstvenog bloga	☐	☐	☐
	f) Nijedno od navedenog	☐	☐	☐
Ako je jedan od odgovora a ili b -> idi na D2, u suprotnom idi na D3				
D2	Da li ste sledeće vidove komunikacije zamenili Internet razgovorima?			
(moguće je dati više odgovora)				
	a) Razgovori preko mobilnog telefona	☐	☐	☐
	b) Korišćenje fiksne telefonske linije	☐	☐	☐
	c) Korišćenje e-mail-a	☐	☐	☐
	d) Ne utiče na druge vidove komunikacije	☐	☐	☐
-> idi na D3				
D3	Da li ste u poslednja 3 meseca koristili Internet za sledeće aktivnosti? (preuzimanje i razmena audio-vizuelnog sadržaja)			
(moguće je dati više odgovora)				
	a) Slušanje web radija/gledanje web televizije	☐	☐	☐
	b) Preuzimanje i/ili slušanje muzike (osim preko web radija)	☐	☐	☐
	c) Preuzimanje i/ili gledanje filmova, kratkometražnih filmova ili video filmova	☐	☐	☐
	d) Korišćenje peer to peer slanja fajlova za razmenu filmova, muzike i dr.	☐	☐	☐
	e) Korišćenje podcast usluge za automatsko dobijanje zanimljivih audio ili video fajlova?	☐	☐	☐
	f) Preuzimanje kompjuterskih ili video igrica ili njihove najnovije verzije	☐	☐	☐
	g) Igranje umreženih igrica sa drugima	☐	☐	☐
	h) Postavljanje sopstvenog sadržaja na Internet (tekst, slike, video-snimci, muzika, i dr.)	☐	☐	☐
	i) Korišćenje pretraživača news feeds (npr. RSS) radi čitanja novih sadržaja na website-ovima	☐	☐	☐
	j) Nijedno od navedenog	☐	☐	☐
Ako je jedan od odgovora b, c, d, e -> idi na D4, u suprotnom idi na D5				

D4	Koliko ste često preuzimali muziku i/ili filmove u poslednja 3 meseca?	
(moguće je dati više odgovora)		
	a) Svakog dana ili skoro svakog dana b) Najmanje jednom nedeljno (ali ne i svakodnevno) c) Najmanje jednom mesečno (ali ne i svake nedelje) d) Manje nego jednom mesečno e) Nijedno od navedenog (samo sam slušala/slušao muziku i/ili gledala/gledao filmove)	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
-> idi na D5		
D5	Da li ste u poslednja 3 meseca platili on-line audio-vizuelni sadržaj koji ste preuzeли putem Interneta?	
(moguće je dati samo jedan odgovor)		
	a) Da b) Ne	☐ ☐
-> idi na D7		
-> idi na D6		
D6	Šta bi Vas navelo da platite on-line audio-vizuelni sadržaj?	
(moguće je dati više odgovora)		
	a) Nedostatak besplatnog dostupnog sadržaja b) Pravo na korišćenje zakonski zaštićenog sadržaja c) Pogodniji načini plaćanja d) Povoljnije cene u odnosu na off-line sadržaje e) Bolji kvalitet plaćenog sadržaja od kvaliteta besplatnih usluga f) Širi izbor, dostupniji sadržaji g) Nijedno od navedenog, ostalo (npr. za podršku umetničkog rada) h) Ništa, ne želim da plaćam	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
-> idi na D7		

D7

Da li ste sledeće vidove komunikacije zamenili Internet razgovorima?

(moguće je dati više odgovora)

		U velikoj meri	U izvesnoj meri	Nikako
a)	Čitanje on-line vesti umesto štampanih vesti, novina i časopisa			
b)	Preuzimanje muzičkih fajlova umesto kupovine CD-a			
c)	Preuzimanje filmova, video-snimaka umesto kupovine/iznajmljivanja DVD-a			
d)	Slušanje web radija umesto slušanja običnog radija			
e)	Korišćenje on-line kontakata umesto ostvarivanja ličnih kontakata sa službama javne administracije			

-> idи на D8

D8

Da li koristite mobilni telefon?

(moguće je dati samo jedan odgovor)

a)	Da	☐	☐	-> idи на D9
b)	Ne	☐	☐	-> idи на E1

D9

Za koje ste od sledećih aktivnosti u poslednja 3 meseca koristili mobilni telefon u privatne svrhe?
(osim telefonskih razgovora ili slanja/primanja SMS-ova)

(moguće je dati više odgovora)

a)	Slanje fotografija ili video snimaka	☐	☐
b)	Postavljanje fotografija ili video-snimaka sa Vašeg telefona na website	☐	☐
c)	Preplata na informacije (npr. vesti, vremenska prognoza, sportski rezultati)	☐	☐
d)	Pretraživanje Interneta	☐	☐
e)	Čitanje e-mail poruka	☐	☐
f)	Preuzimanje i/ili gledanje TV ili videa (putem 3G mreže)	☐	☐
g)	Plaćanje robe ili usluga (umesto u gotovom novcu ili platnom karticom)	☐	☐
h)	Lična pretraga (za pronalaženje lokacija ili adresa), korišćenje usluga location-aware	☐	☐
i)	Nijedno od navedenog	☐	☐

-> idи на D10

D10	Da li koristite prepaid ili postpaid usluge za mobilni telefon?	
(moguće je dati više odgovora)		
a) Prepaid		
b) Postpaid		
-> idi na E1		

MODUL E: TRGOVINA PUTEM INTERNETA: aktivnosti i prepreke

(samo za ispitanike koji nisu odgovorili "nikad nisam koristio" na pitanje C1)

E1	Kada ste poslednji put kupili ili naručili robu ili usluge preko Interneta u privatne svrhe? (izuzev ručno kucanih e-mail poruka)	
(moguće je dati samo jedan odgovor)		
a) U poslednja 3 meseca		-> idi na E2
b) Pre više od 3 meseca (manje od 1 godine)		-> idi na E2
c) Pre više od jedne godine		-> idи на F1
d) Nikada		-> idи на F1
E2	Koju ste vrstu robe ili usluga naručili preko Interneta u poslednjih 12 meseci, u privatne svrhe?	
(moguće je dati više odgovora)		
a) Hrana/prehrambeni proizvodi		
b) Dobra za domaćinstvo (nameštaj, igračke, itd.)		
c) Filmovi, muzika		
d) Knjige/magazini/novine/e-učila		
e) Odeća, sportski proizvodi		
f) Računarski softveri i dodaci (ukl. računarske i video igrice)		
g) Računarska hardware oprema		
h) Elektronska oprema (ukl. kamere)		
i) Kupovina deonica / finansijske usluge / osiguranje		
j) Putovanja i odmori, smeštaj		
k) Ulaznice za kulturne događaje		
l) Lutrija i klađenje		
m) Ostalo		
Ako je jedan od odgovora c, d, f -> idi na E3, u suprotnom idi na E4		

E3

Da li je bilo koji od navedenih proizvoda, koji ste kupili ili naručili preko Interneta, preuzet ili korišćen sa website-ova umesto da je isporučen poštom, itd.?

(moguće je dati više odgovora)

a) Filmovi, muzika

b) Knjige, časopisi, novine, e-edukativni materijali (u elektronskoj formi)

c) Računarski softveri (uključujući računarske i video igre i najnovije softverske verzije)

-> idi na E4

E4

Od koga ste kupili/naručili proizvode ili usluge preko Interneta u poslednjih 12 meseci?

(moguće je dati više odgovora)

a) Domaći trgovci

b) Trgovci iz zemalja EU

c) Trgovci iz ostalih zemalja sveta

d) Nepoznata zemlja porekla trgovaca

-> idi na F1

MODUL F: OSNOVNE INFORMACIJE O ISPITANIKU**F1** Broj godina ispitanika _____**F2** Pol ispitanika
a) Muški
b) Ženski **F3** Obrazovni nivo ispitanika
a) Niže od srednjeg obrazovanja
b) Srednje obrazovanje
c) Više i visoko obrazovanje **F4** Radni status ispitanika
a) Zaposlen/a
b) Nezaposlen/a
c) Student/studentkinja
d) Ostali neuključeni u radnu snagu (na služenju vojnog roka, penzioneri) **F5** Opština _____ šifra |_____|_____|_____|**F6** Naselje _____ šifra |_____|_____|_____|**F7** Broj članova domaćinstva _____**F8** Od toga: broj dece mlađe od 18 godina _____**F9** Prihod domaćinstva (prosečan neto mesečni prihod)
a) do 300 evra
b) od 300 do 600 evra
c) preko 600 evra **F10** Podaci su dati za:
a) ispitanika
b) drugog člana domaćinstva

Upotreba informaciono-komunikacionih tehnologija u Republici Srbiji 2008.

Domaćinstva / pojedinci

Preduzeća

2.1. METODOLOGIJA

Realizacija	Istraživanje je sproveđeno od 3. juna do 20. juna 2008.
Tip istraživanja	Telefonski intervju
Veličina uzorka	1096 preduzeća
Ciljna populacija	- Preduzeća sa 10 i više zaposlenih - Sektor D: Prerađivačka industrija - Sektor F: Građevinarstvo - Sektor G: Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila - Grupe 55.1 i 55.2: Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak - Sektor I: Saobraćaj, skladištenje i veze - Sektor K: Poslovi u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti - Grupe 92.1 i 92.2: Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti - Banke i osiguravajuća društva
Tip uzorka	Stratifikovan uzorak
Domen istraživanja	Teritorija Republike Srbije (bez Kosova i Metohije)

2.2. UZORAK

Istraživanje o upotrebi informaciono-komunikacionih tehnologija u preduzećima sprovedeno je na reprezentativnom uzorku od 1096 preduzeća na teritoriji Republike Srbije. Stopa odgovora je 95,8% (1050 preduzeća).

Delatnost	Uzorak (preduzeća)	Veličina			Region			Ukupno
		malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd	
	Prerađivačka industrija	159	113	119	172	124	95	391
	Građevinarstvo	43	35	32	37	30	43	110
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	116	78	32	75	64	87	226
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	24	15	5	21	8	15	44
	Saobraćaj, skladištenje i veze	50	20	28	27	26	45	98
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	65	29	15	21	18	70	109
	Kinematsografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	25	8	3	15	10	11	36
	Banke i osiguravajuća društva	4	7	25	4	7	25	36
Broj		486	305	259	372	287	391	1050
Procenat		46,3	29,0	24,7	35,4	27,3	37,3	100

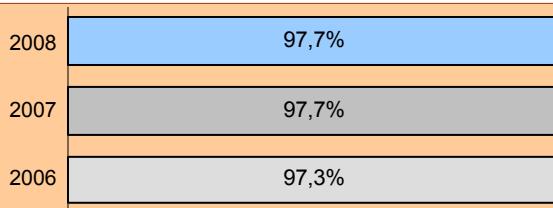
2.3. GLAVNI NALAZI

2.3.1. Računari u preduzećima

Rezultati istraživanja pokazuju da 97,7% preduzeća na teritoriji Republike Srbije koristi računar u svom poslovanju, što nam ukazuje na to da nikakvih povećanja u odnosu na 2007. godinu nije bilo. Zastupljenost računara najveća je kod velikih preduzeća (preduzeća s više od 250 zaposlenih) i iznosi 100%. U srednjim preduzećima (preduzeća sa 50-249 zaposlenih) ona iznosi 98,9%, dok zastupljenost računara u malim preduzećima (10-49 zaposlenih) iznosi 96,9%.

97,7% preduzeća koristi računar u svom poslovanju

Graf. 2.1. Da li vaše preduzeće koristi računar u svom poslovanju?

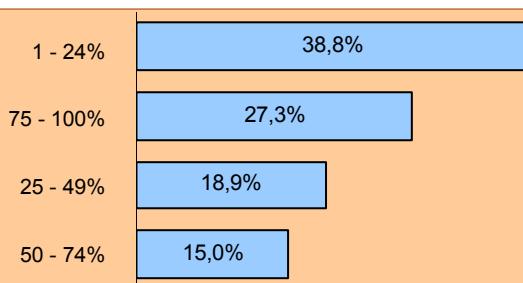
Zastupljenost računara u preduzećima varira u zavisnosti od teritorijalne celine: u Vojvodini ona iznosi 98,3%, u centralnoj Srbiji 98,2%, a u Beogradu 97%.

Korišćenje računara u preduzećima, prema delatnosti:

- Saobraćaj, skladištenje i veze (100%)
- Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti (100%)
- Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti (100%)
- Banke i osiguravajuća društva (100%)
- Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak (100%)
- Trgovina na veliko i malo (95,3%)
- Prerađivačka industrija (93,6%)
- Građevinarstvo (90,6%)

U 38,8% preduzeća ¼ zaposlenih lica koristi računar najmanje jedanput nedeljno, dok u 27,3% preduzeća 75-100% zaposlenih koriste računar najmanje jedanput nedeljno.

Graf. 2.2. Učešće zaposlenih lica koja koriste računar najmanje jedanput nedeljno

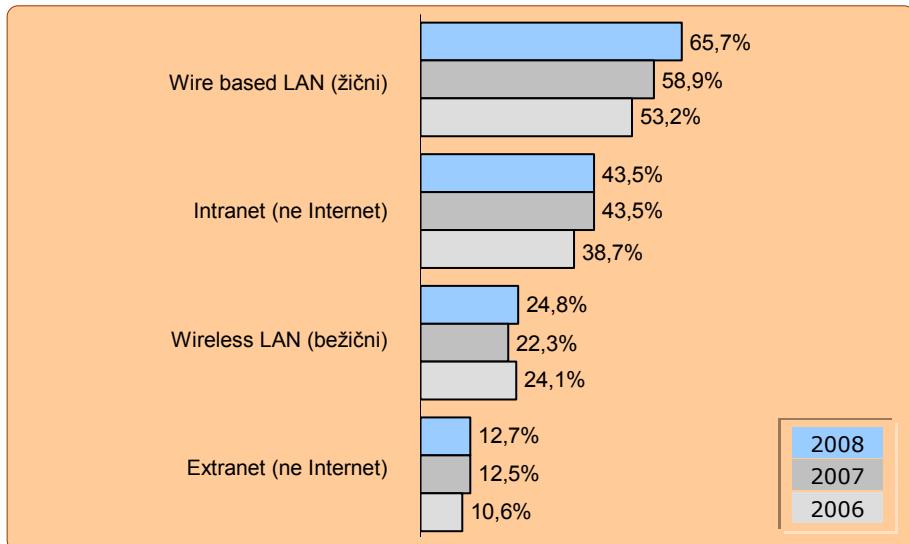

2.3.2. Računarski sistemi u preduzećima

Na pitanje koje se odnosi na zastupljenost informaciono-komunikacionih tehnologija, preduzeća su mogla davati više odgovora. Istraživanje pokazuje da 65,7% preduzeća poseduje Wire based LAN, 43,5% Intranet, 24,8% Wireless LAN, dok 12,7% poseduje Extranet.

65,7% preduzeća poseduje Wire based LAN

Graf. 2.3. Da li vaše preduzeće koristi sledeće informacione i komunikacione tehnologije?

10% preduzeća koristilo je ERP sistem tokom januara 2008. godine

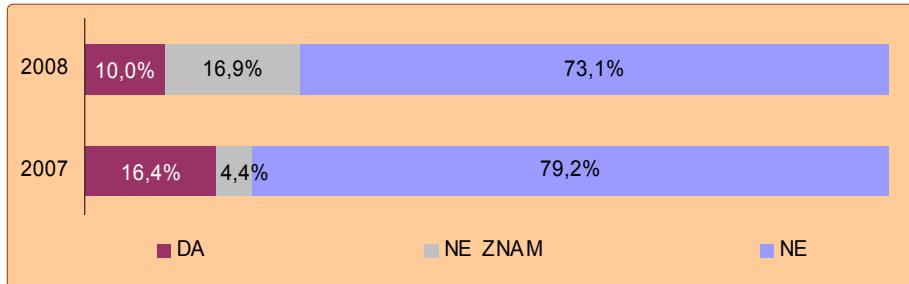
ERP sistem (skraćenica od Enterprise Resource Planning), tj. Poslovni informacioni sistem, najkraće se može definisati kao softverski sistem koji integriše osnovne poslovne procese u preduzeću kao što su proizvodnja, distribucija, finansije (tj. računovodstvo) u jednu jedinstvenu celinu. Tako se dobija sistem preko kojeg je moguće, s jedne strane, upravljati svim ljudskim i materijalnim resursima, a s druge, planirati, razvijati i pratiti poslovne procese i procedure.

Počev od 2007. godine, jedan od pokazatelja razvijenosti upotrebe informaciono-komunikacionih tehnologija u preduzećima u EU jeste i mera u kojoj se ERP sistem koristi u preduzećima.

Tokom januara 2008. godine 10% preduzeća u Srbiji je koristilo ERP sistem. Analiza preduzeća prema veličini pokazuje da od ukupnog broja velikih preduzeća ERP sistem poseduje 27%, 11,6% srednjih preduzeća, dok 8,4% malih preduzeća ima ERP sistem. Analiza preduzeća prema oblasti poslovanja pokazuje nam da banke i osiguravajuća društva najviše koriste ERP sistem (24,1%), a da zatim slede preduzeća iz oblasti Saobraćaj, skladištenje i veze (24%).

Na osnovu istraživanja došlo se da zaključka da je broj preduzeća koja koriste ERP sistem opao za 6,4% u odnosu na 2007. godinu. Razlog tome najverovatnije je slaba informisanost preduzeća o ERP sistemu. U prilog tome govore i sledeći podaci: 2008. godine čak je 16,9% preduzeća izjavilo da ne znaju da li poseduju ERP sistem, dok je taj podatak za 2007. godinu bio dosta manji i iznosio je 4,4%.

Graf. 2.4. Da li je vaše preduzeće u januaru 2008. koristilo ERP sistem?

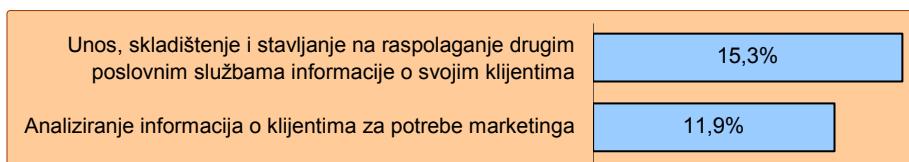

Slično kao kod ERP sistema, i upotreba sistema za upravljanje odnosa sa klijentima, skraćeno CRM (skraćenica od Customer Relationship Management), počev od 2007. godine, jedan je od osnovnih pokazatelja razvijenosti upotrebe informaciono-komunikacionih tehnologija u preduzećima u EU. U najkraćem, CRM, sistem za upravljanje odnosa sa klijentima, može se definisati kao skup procesa koji omogućava da se prikupe neophodne informacije o potrošačima, prodaji, marketinškoj efikasnosti, reakcijama potrošača i tržišnim trendovima.

11,9% preduzeća koristilo je CRM sistem tokom januara 2008. godine
za analizu informacija o klijentima

Tokom januara 2008. godine 11,9% preduzeća u Srbiji je koristilo CRM sistem, koji omogućava analiziranje informacija o klijentima za potrebe marketinga, dok je 15,3% preduzeća koristilo CRM za unos, skladištenje i stavljanje na raspolaganje drugim poslovnim službama informacija o klijentima. Analiza preduzeća prema veličini pokazuje da od ukupnog broja velikih preduzeća CRM sistem poseduje 27,6%. Kada je reč o srednjim preduzećima, CRM sistem ima 11,6% preduzeća, dok 10,9% malih preduzeća ima CRM sistem. Analiza preduzeća prema oblasti poslovanja pokazuje nam da banke i osiguravajuća društva najviše koriste CRM sistem (62,3%), a da zatim slede preduzeća iz oblasti Saobraćaj, skladištenje i veze (35,9%).

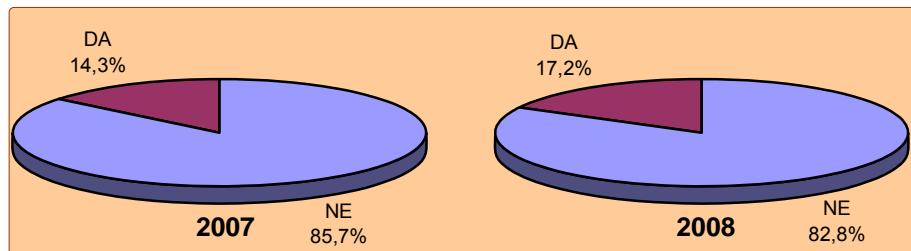
Graf. 2.5. Da li je vaše preduzeće u januaru 2008. koristilo neku softversku aplikaciju za upravljanje informacijama o klijentima, tzv. CRM, koja omogućava:

Tokom 2008. godine 17,2% preduzeća koristilo je Linux operativni sistem, što čini povećanje od 2,9% u odnosu na 2007. godinu. Linux operativni sistem je najzastupljeniji kod velikih preduzeća (42,6%), zatim u srednjim preduzećima (24,9%), dok zastupljenost Linux operativnog sistema kod malih preduzeća iznosi 13,4%.

Analiza preduzeća prema oblasti poslovanja pokazuje nam da banke i osiguravajuća društva najviše koriste Linux sistem (52,8%).

Graf. 2.6. Da li je vaše preduzeće tokom 2008. koristilo open source operativne sisteme kao što je Linux?

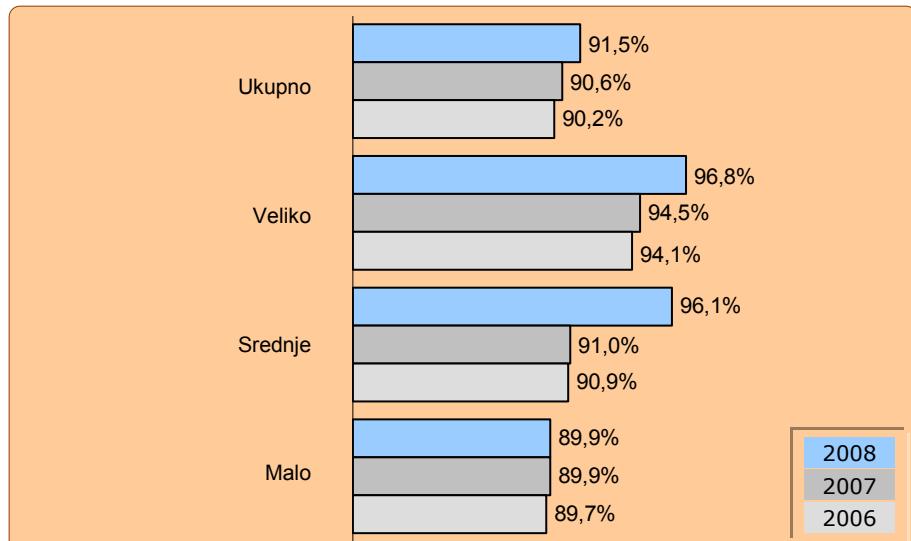
17,2% preduzeća koristilo je Linux „open source“ operativni sistem tokom 2008. godine

2.3.3. Internet u preduzećima

U Republici Srbiji, 91,5% preduzeća ima Internet priključak, što je za 0,9% više u odnosu na 2007. godinu, a za 1,3% više u odnosu na 2006. godinu. Analiza preduzeća prema veličini pokazuje da od ukupnog broja velikih preduzeća Internet priključak poseduje 96,8%. Kada je reč o srednjim preduzećima, Internet priključak ima 96,1% preduzeća. Situacija je neznatno drugačija kod malih preduzeća, gde 89,9% tih preduzeća ima Internet priključak.

91,5% preduzeća ima Internet priključak

Graf. 2.7. Da li vaše preduzeće ima pristup Internetu?

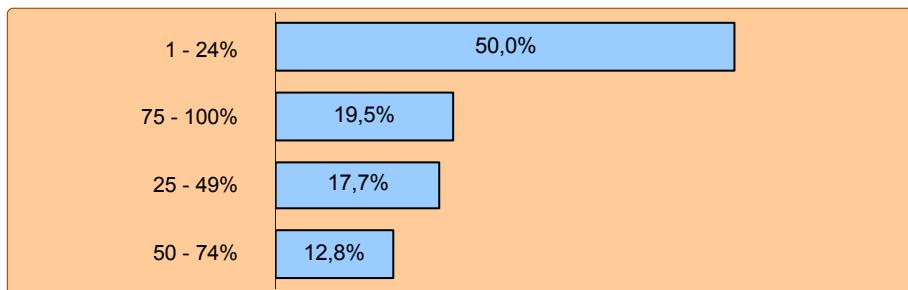

Korišćenje Interneta u preduzećima, prema delatnosti:

- Banke i osiguravajuća društva (100%)
- Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti (98,2%)
- Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak (97,6%)
- Saobraćaj, skladištenje i veze (97,4%)
- Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti (94,7%)
- Građevinarstvo (94,1%)
- Prerađivačka industrija (90,1%)
- Trgovina na veliko i malo (87,8%)

U 50% preduzeća ¼ zaposlenih lica koristi Internet najmanje jedanput nedeljno, dok u 19,5% preduzeća 75-100% zaposlenih koriste Internet najmanje jedanput nedeljno.

Graf. 2.8. Učešće zaposlenih lica koja koriste Internet najmanje jedanput nedeljno

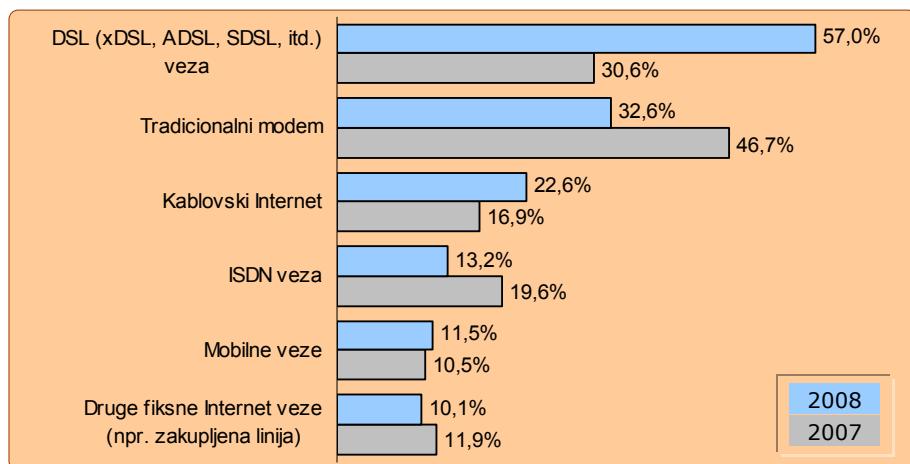
U vezi s načinom pristupanja Internetu (tipovi konekcije), preduzećima je bilo omogućeno da odaberu jedan od nekoliko ponuđenih odgovora.

Na osnovu dobijenih rezultata, od ukupnog broja preduzeća koja poseduju Internet priključak, DSL ima 57% preduzeća, modemsku konekciju 32,6% preduzeća, kablovski Internet 22,6% preduzeća, a ISDN 13,2% preduzeća.

Na osnovu podataka vidimo smanjenje modemske konekcije za 14,1%, kao i povećanje DSL-a za 26,4% u odnosu na 2007. godinu.

57% preduzeća koja imaju Internet priključak koriste DSL (xDSL, ADSL) vezu

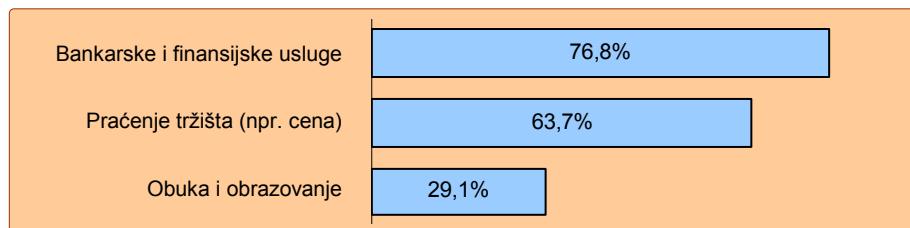
Graf. 2.9. Da li vaša ustanova ima neku od sledećih vrsta eksterne konekcije sa Internetom?

Među odgovorima na pitanje u koje svrhe preduzeće koristi Internet, najčešći su sledeći:

- "Bankarske i finansijske usluge." (76,8%)
- "Praćenje tržišta." (63,7%)
- "Obuka i obrazovanje." (29,1%)

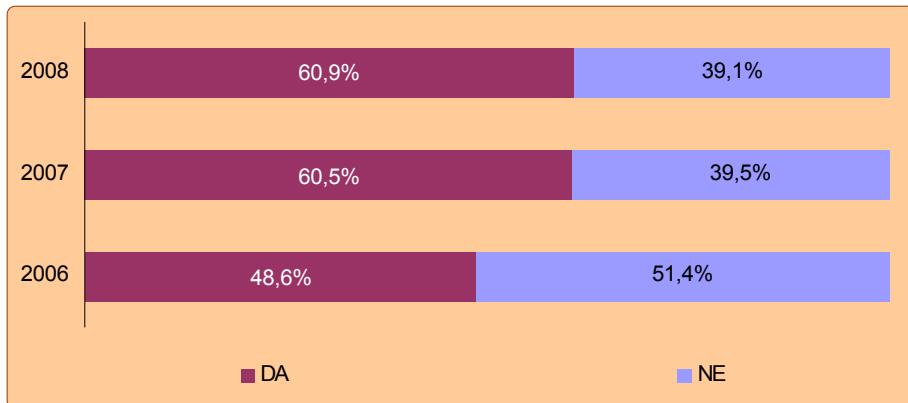
Graf. 2.10. Da li vaše preduzeće koristi Internet u sledeće svrhe?

2.3.4. Javna uprava (e-government)

Od ukupnog broja preduzeća koja imaju Internet priključak, 60,9% preduzeća koristi elektronske servise javne uprave, što čini povećanje od svega 0,4% u odnosu na 2007. godinu, a 12,3% u odnosu na 2006. godinu. 39,1% preduzeća ne koristi tu mogućnost.

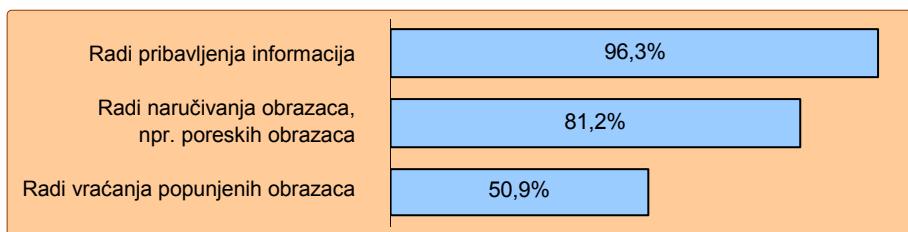
60,9% preduzeća koja imaju Internet priključak koristi elektronske servise javne uprave

Graf. 2.11. Da li vaše preduzeće koristi Internet usluge javne uprave?

Analiza preduzeća prema oblasti poslovanja pokazuje nam da banke i osiguravajuća društva najviše koriste Internet usluge javne administracije (77,4%), a zatim slede preduzeća iz oblasti Saobraćaj, skladištenje i veze (74,5%).

Među odgovorima na pitanje u koje svrhe preduzeće koristi elektronske usluge javne administracije, najčešći odgovori su sledeći:

- "Za pribavljanje informacija." (96,3%)
- "Za pribavljanje obrazaca." (81,2%)
- "Za vraćanje popunjениh obrazaca." (50,9%)

Graf. 2.12. Da li vaše preduzeće koristi usluge javne uprave putem Interneta iz sledećih razloga?

2.3.5. Website

68,9% preduzeća koja imaju Internet priključak poseduje Website, dok je taj procenat za 2007. godinu iznosio 61,8%, a 52,9% za 2006. godinu.

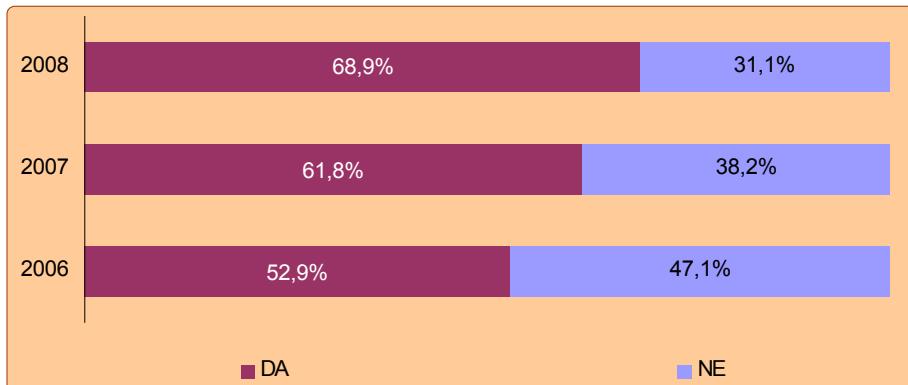
Kada pogledamo strukturu preduzeća prema veličini, dobijamo sledeće rezultate:

- 83,9% od velikih preduzeća poseduje Website;
- 76,1% od srednjih preduzeća poseduje Website;
- 65,7% od malih preduzeća poseduje Website.

68,9% preduzeća koja imaju Internet priključak poseduje Website

Razlike postoje i u zavisnosti od teritorijalne celine. U Beogradu, Website poseduje 77,4% preduzeća, u Vojvodini 67,9%, a u centralnoj Srbiji 61%.

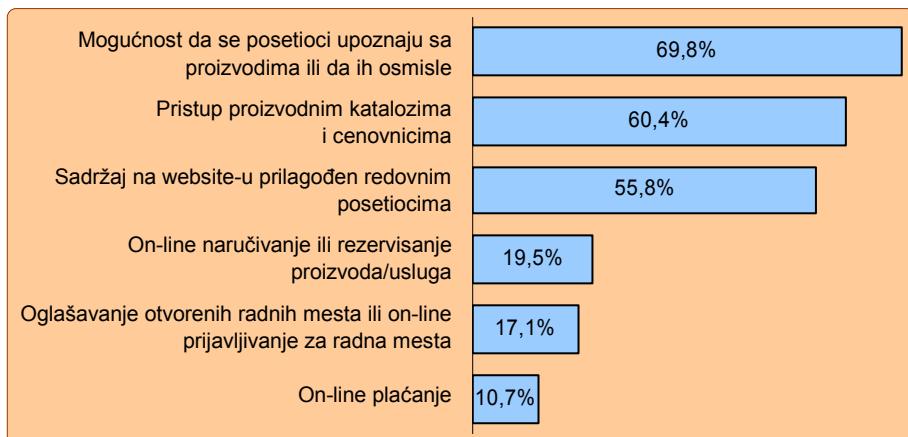
Graf. 2.13. Da li vaše preduzeće ima svoj Website?

Posedovanje Website-a u preduzećima, prema delatnosti:

- Banke i osiguravajuća društva (100%)
- Prerađivačka industrija (76,6%)
- Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti (75,5%)
- Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti (74%)
- Trgovina na veliko i malo (64,2%)
- Saobraćaj, skladištenje i veze (58,7%)
- Građevinarstvo (55,8%)
- Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak (51,8%)

Graf. 2.14. Da li vaše preduzeće posredstvom svog Website-a pruža sledeće usluge?

Preduzeća koja poseduju Website posredstvom Website-a najčešće pružaju:

- Mogućnost da se posjetioci upoznaju sa proizvodima (69,8%)
- Pristup proizvodnim katalozima i cenovnicima (60,4%)
- Sadržaj na Website-u koji je prilagođen redovnim posetiocima (55,8%)

2.3.6. Elektronsko poslovanje

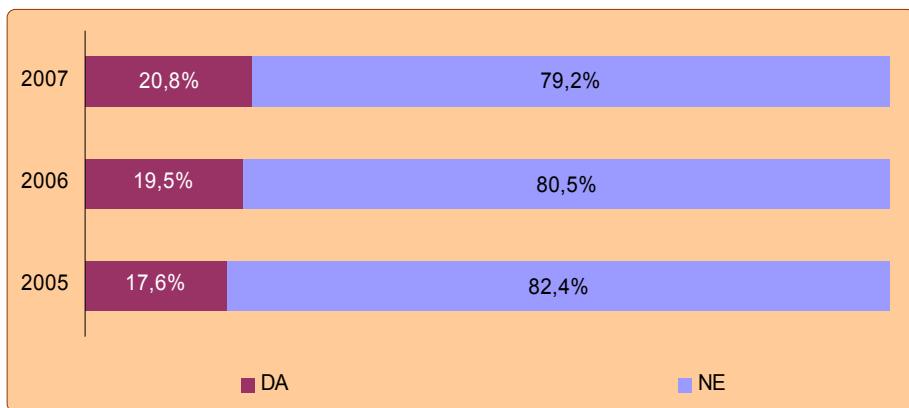
Tokom 2007. 20,8% preduzeća koja imaju Internet priključak u Republici Srbiji naručivalo je proizvode/usluge putem Interneta što čini povećanje od 1,3% u odnosu na 2006. godinu, a 3,2% u odnosu na 2005. godinu.

Kada pogledamo strukturu preduzeća prema veličini, dobijamo sledeće rezultate:

- 18,6% od velikih preduzeća naručivalo je proizvode/usluge putem Interneta
- 16,2% od srednjih preduzeća naručivalo je proizvode/usluge putem Interneta
- 22,2% od malih preduzeća naručivalo je proizvode/usluge putem Interneta

20,8% preduzeća koja imaju Internet priključak naručivalo je tokom 2007. godine proizvode/usluge putem Interneta

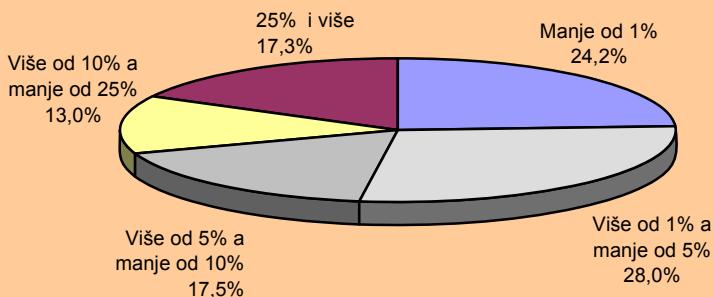
Graf. 2.15. Da li je vaše preduzeće naručivalo proizvode/usluge putem Interneta?

Na pitanje o učešću Internet nabavki u ukupnim nabavkama, preduzeća su dala sledeće odgovore:

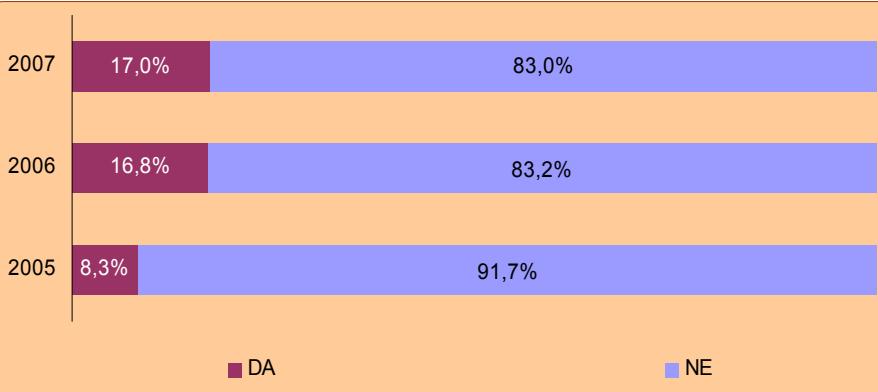
- "Manje od 1%." (24,2% preduzeća)
- "Više od 1%, a manje od 5%." (28% preduzeća)
- "Više od 5%, a manje od 10%." (17,5% preduzeća)
- "Više od 10%, a manje od 25%." (13% preduzeća)
- "25 % i više." (17,3% preduzeća)

Graf. 2.16. Molimo, navedite podatak za 2007. godinu o procentu Internet nabavki u odnosu na ukupne nabavke?

Rezultati istraživanja pokazuju da je samo 17% preduzeća koja imaju Internet priključak tokom 2007. primalo porudžbine (izuzev e-mail porudžbina) putem Interneta što čini povećanje od 0,2% u odnosu na 2006. godinu, a 8,7% u odnosu na 2005. godinu.

Graf. 2.17. Da li je vaše preduzeće primalo porudžbine putem Interneta?

17% preduzeća koja imaju Internet priključak primalo je porudžbine putem Interneta tokom 2007. godine

Graf. 2.18. Da li vaše preduzeće koristi neki bezbednosni protokol, kao što je SSL ili TLS, prilikom prijema porudžbina putem Interneta?

Da: 35,7%

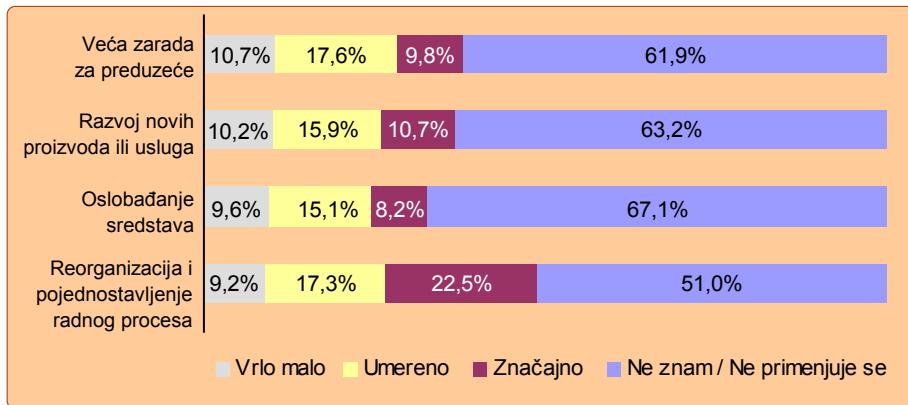
Ne: 64,3%

2.3.7. Korist od upotrebe IKT-a

Korist od upotrebe IKT-a u preduzećima može biti sledeća:

- veća zarada za preduzeće
- razvoj novih proizvoda ili usluga
- reorganizacija i pojednostavljenje radnog procesa
- oslobođanje sredstava

Graf. 2.19. U kojoj meri su IKT projekti doveli do poboljšanja u sledećim oblastima, u odnosu na prethodno obavljanje poslova:

22,5 % preduzeća smatra da je upotreba IKT-a značajno doprinela reorganizaciji i pojednostavljenju radnog procesa, dok 9,8% preduzeća smatra da je to značajno doprinelo većoj zaradi preduzeća.

2.4. REZULTATI ISTRAŽIVANJA

MODUL 2.A: Osnovne informacije o IKT sistemu¹⁾

A1: Da li vaše preduzeće koristi računar u svom poslovanju?

u procentima

Preduzeća	Veličina			Region			Ukupno
	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd	
DA							
Delatnost	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
	Saobraćaj, skladištenje i veze	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
	Banke i osiguravajuća društva	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	92,8	98,7	100,0	93,4	86,7	88,8
	Prerađivačka industrija	90,5	98,8	100,0	93,0	90,2	98,2
	Građevinarstvo	90,0	91,6	100,0	86,3	100,0	90,7
Ukupno		96,9	98,9	100,0	98,2	98,3	97,0
							97,7

A2: Učešće zaposlenih lica koja koriste računar (najmanje jedanput nedeljno)

u procentima

Preduzeća	Preduzeća						
	veličina			region			ukupno
	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd	
1- 24%	36,9	43,6	47,8	47,9	45,3	24,6	38,8
75-100%	28,9	23,9	18,3	20,3	20,5	39,8	27,3
25- 49%	19,5	16,8	16,8	17,3	20,6	19,2	18,9
50-74%	14,6	15,7	17,1	14,5	13,6	16,4	15,0

¹⁾ Rezultati, u tabelama A2 - A8, se odnose samo na preduzeća koja su potvrđno odgovorila na pitanje A1.

**Da li vaše preduzeće koristi
sledeće informacione i komunikacione tehnologije?**

u procentima

Preduzeća	Veličina			Region			Ukupno
	мало (10-49)	средње (50-249)	већко (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd	

A3: Wire based LAN (žični)

Delatnost	Banke i osiguravajuća društva	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	88,1	90,9	100,0	92,5	75,0	95,5	88,7
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	84,6	92,8	85,7	51,8	100,0	94,0	85,7
	Prerađivačka industrija	60,9	78,2	91,7	70,0	73,6	58,2	67,8
	Saobraćaj, skladištenje i veze	61,6	77,4	81,8	52,5	73,0	73,9	65,2
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	58,2	78,0	51,6	59,7	64,3	59,3	60,8
	Građevinarstvo	78,0	81,0	90,0	25,5	51,9	70,3	49,7
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	36,8	56,9	44,4	26,3	64,0	75,0	45,8
Ukupno		60,7	79,0	85,8	59,8	70,3	68,4	65,7

A4: Wireless LAN (bežični)

Delatnost	Banke i osiguravajuća društva	25,0	9,1	55,9	20,0	40,0	44,7	41,5
	Saobraćaj, skladištenje i veze	40,8	26,1	50,0	26,6	46,1	48,3	39,1
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	34,0	28,1	46,4	10,7	30,3	43,2	33,6
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	34,1	18,2	66,7	20,9	40,0	43,2	32,5
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	28,7	23,9	12,5	14,9	26,9	47,9	26,2
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	24,4	24,2	26,2	24,8	25,5	23,1	24,3
	Prerađivačka industrija	19,3	24,6	38,9	23,8	23,1	18,6	22,2
	Građevinarstvo	12,5	27,1	20,0	1,8	27,4	20,0	15,7
Ukupno		23,9	24,9	37,2	20,9	26,8	27,4	24,8

**Da li vaše preduzeće koristi
sledeće informacione i komunikacione tehnologije?**

u procentima

Preduzeća	Veličina			Region			Ukupno
	мало (10-49)	средње (50-249)	велико (250+)	централна Србија	Војводина	Београд	

A5: Intranet (ne Internet)

Delatnost	Banke i osiguravajuća društva	75,0	81,8	94,1	80,0	100,0	86,8	88,7
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	66,7	78,3	100,0	77,6	57,5	68,2	69,5
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	62,5	68,0	78,6	32,7	72,5	72,5	63,6
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	41,8	60,7	55,4	46,2	42,1	45,4	44,7
	Saobraćaj, skladištenje i veze	39,5	52,2	79,5	40,1	41,7	49,0	43,6
	Prerađivačka industrija	31,9	46,7	84,4	37,4	31,2	52,7	39,8
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	25,3	48,6	55,6	26,3	50,0	52,1	37,3
	Građevinarstvo	26,2	36,7	38,6	6,8	35,1	44,3	28,8
	Ukupno	39,2	50,9	75,0	36,9	39,6	53,2	43,5

A7: Extranet (ne Internet)

Delatnost	Banke i osiguravajuća društva	50,0	81,8	61,8	100,0	70,0	56,4	63,0
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	19,3	19,0	3,6	12,3	18,0	21,7	18,9
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	14,3	27,3	33,3	6,0	2,5	45,5	16,6
	Prerađivačka industrija	10,3	12,7	37,7	15,6	5,3	16,8	13,1
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	11,4	14,9	9,2	11,1	19,8	6,9	11,9
	Saobraćaj, skladištenje i veze	8,5	13,0	18,2	13,4	2,5	11,5	9,9
	Građevinarstvo	4,6	19,5	17,1	6,3	16,7	3,3	8,0
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	3,4	0,0	33,3	0,0	12,0	6,3	3,6
	Ukupno	11,0	14,4	30,1	12,7	12,0	13,2	12,7

A6: Da li je vaše preduzeće tokom januara 2008. koristilo posebne aplikacije preko kojih zaposleni imaju pristup uslugama za ljudske resurse?

u procentima

Preduzeća	Veličina			Region			Ukupno	
	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd		
DA								
Delatnost	Banke i osiguravajuća društva	25,0	45,5	64,7	60,0	40,0	57,9	54,7
	Saobraćaj, skladištenje i veze	44,6	19,8	40,0	35,5	43,1	44,6	40,6
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	20,4	30,9	53,6	5,6	5,7	34,4	22,6
	Prerađivačka industrija	11,4	22,8	33,1	13,7	20,0	15,9	16,1
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	12,7	9,1	33,3	7,5	15,0	18,2	12,6
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	20,7	0,0	33,3	8,4	26,9	12,5	12,4
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	6,3	20,9	23,4	13,8	3,3	8,5	8,7
	Građevinarstvo	7,4	7,1	11,4	0,0	13,2	10,4	7,6
	Ukupno	13,1	20,5	32,7	13,4	14,9	18,6	15,6

A8: Da li je vaše preduzeće tokom 2008. godine koristilo open source operativne sisteme kao što je Linux?

Preduzeća	u procentima							
	Veličina	Region	Ukupno					
	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	Centralna Srbija	Vojvodina	Beograd		
DA								
Delatnost	Banke i osiguravajuća društva	50,0	27,3	61,8	60,0	70,0	47,4	52,8
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	37,3	27,3	66,7	35,8	40,0	34,1	36,4
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	23,5	45,8	42,9	9,2	27,0	33,8	27,0
	Saobraćaj, skladištenje i veze	26,1	22,6	38,6	17,0	39,7	26,5	26,3
	Prerađivačka industrija	9,5	22,2	43,9	15,8	16,3	14,2	15,5
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	9,9	33,4	45,3	12,3	19,1	11,6	14,0
	Građevinarstvo	12,0	13,3	24,3	5,8	27,0	9,1	12,9
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	12,6	8,3	44,4	8,4	12,0	18,8	11,9
Ukupno		13,4	24,9	42,6	13,9	21,4	17,7	17,2

MODUL 2.B: Upotreba Interneta¹⁾

B1: Da li vaše preduzeće ima pristup Internetu?

Preduzeća		u procentima					
		Veličina			Region		
		malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd
DA							
Delatnost	Banke i osiguravajuća društva	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	97,9	100,0	100,0	92,0	100,0	98,2
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	95,4	100,0	100,0	95,8	100,0	100,0
	Saobraćaj, skladištenje i veze	97,2	100,0	93,3	93,4	100,0	100,0
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	95,2	90,9	100,0	100,0	100,0	94,7
	Građevinarstvo	92,9	100,0	91,4	89,6	93,4	98,8
	Prerađivačka industrija	87,2	94,8	99,7	87,0	94,1	91,4
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	86,7	94,3	87,5	87,9	88,4	87,2
Ukupno		89,9	96,1	96,8	88,7	93,3	93,1
							91,5

B2: Učešće zaposlenih lica koja koriste Internet

		Preduzeća						u procentima			
		veličina			region						
		maло (10-49)	средње (50-249)	већко (250+)	централна Србија	Војводина	Београд				
1- 24%		47,3	56,1	63,1	62,5	54,4	34,5	50,0			
75-100%		21,8	13,6	11,0	12,3	12,8	31,5	19,5			
25- 49%		18,4	17,5	10,2	16,4	19,0	18,1	17,7			
50-74%		12,5	12,8	15,7	8,8	13,7	15,9	12,8			

¹⁾ Rezultati, u tabelama B2 - B8, se odnose samo na preduzeća koja su potvrđno odgovorila na pitanje B1.

B3: Da li vaša ustanova ima neku od sledećih vrsta eksterne konekcije sa Internetom?

u procentima

Preduzeća	Veličina			Region			Ukupno
	malо (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd	

Tradicionalni modem

Delatnost	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	42,2	59,7	44,4	59,3	60,0	27,1	50,0
	Saobraćaj, skladištenje i veze	46,4	28,7	40,5	26,3	60,8	48,3	43,3
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	37,0	64,8	50,0	51,4	46,7	29,8	41,5
	Banke i osiguravajuća društva	25,0	27,3	34,3	40,0	20,0	33,3	31,5
	Prerađivačka industrija	23,5	36,3	37,2	35,9	27,3	16,7	28,2
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	26,8	20,3	21,4	47,0	24,6	18,8	25,8
	Građevinarstvo	25,8	16,2	40,6	15,3	15,8	39,0	24,8
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	16,7	40,0	0,0	20,9	30,0	5,6	19,6
Ukupno		30,4	39,0	37,9	37,8	34,3	26,2	32,6

ISDN veza

Delatnost	Banke i osiguravajuća društva	50,0	63,6	52,9	20,0	36,4	63,2	53,7
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	25,8	20,0	0,0	28,4	25,0	16,7	24,5
	Saobraćaj, skladištenje i veze	24,7	7,0	26,2	18,2	25,0	23,8	22,0
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	19,6	17,6	0,0	20,8	17,1	18,8	18,9
	Prerađivačka industrija	11,2	14,4	17,9	10,2	18,7	10,1	12,7
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	9,6	22,1	18,2	5,8	16,6	12,9	11,7
	Građevinarstvo	5,6	6,2	1,6	7,6	2,3	5,9	5,5
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ukupno		12,5	14,7	17,6	10,3	16,5	13,6	13,2

B3: Da li vaša ustanova ima neku od sledećih vrsta eksterne konekcije sa Internetom?

u procentima

Preduzeća	Veličina			Region			Ukupno
	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd	

DSL (xDSL, ADSL, SDSL, itd.) veza

Delatnost	Banke i osiguravajuća društva	100,0	45,5	76,5	100,0	60,0	73,7	73,6
	Saobraćaj, skladištenje i veze	75,7	61,7	61,9	61,4	87,7	73,6	72,8
	Građevinarstvo	60,4	66,2	81,3	65,3	85,9	44,6	62,8
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	58,4	52,4	55,4	56,9	54,9	59,7	57,4
	Prerađivačka industrija	49,7	62,0	72,8	54,2	52,8	58,9	55,1
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	50,8	45,0	66,7	64,2	50,0	25,0	50,3
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	43,9	68,4	69,0	68,0	49,8	40,5	48,0
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	47,0	41,7	55,6	49,5	36,0	39,6	44,5
	Ukupno	55,1	60,0	70,9	57,6	59,5	54,6	57,0

Kablovski Internet

Delatnost	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	45,8	60,0	66,7	41,8	20,0	91,7	48,3
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	53,6	25,0	55,6	40,7	26,9	50,0	41,2
	Građevinarstvo	27,8	21,0	14,1	15,8	20,5	37,3	25,6
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	25,8	20,4	8,9	11,0	28,3	32,9	24,6
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	24,6	19,7	32,1	1,3	44,1	25,7	24,1
	Saobraćaj, skladištenje i veze	20,3	22,6	28,6	17,5	24,5	22,3	21,1
	Prerađivačka industrija	21,3	14,6	9,0	8,8	26,1	25,4	18,4
	Banke i osiguravajuća društva	0,0	18,2	20,0	20,0	18,2	15,8	16,7
	Ukupno	24,5	18,0	13,9	11,8	27,3	29,8	22,6

B3: Da li vaša ustanova ima neku od sledećih vrsta eksterne konekcije sa Internetom?

u procentima

Preduzeća	Veličina			Region			Ukupno	
	мало (10-49)	средње (50-249)	већко (250+)	централна Србија	Војводина	Београд		
Mobilne veze								
Delatnost	Banke i osiguravajuća društva	50,0	36,4	38,2	40,0	50,0	36,8	39,6
	Saobraćaj, skladištenje i veze	35,1	17,4	26,2	14,7	51,5	35,4	31,9
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	17,5	10,0	100,0	7,5	27,5	27,8	18,2
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	28,6	0,0	0,0	22,2	0,0	8,3	14,7
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	13,0	13,6	21,4	4,5	14,2	19,6	13,2
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	9,6	15,8	53,6	13,4	3,8	13,4	11,6
	Prerađivačka industrija	3,8	12,0	17,9	5,9	12,1	4,2	7,2
	Građevinarstvo	2,6	10,0	12,5	9,6	1,7	2,6	4,6
	Ukupno	10,4	12,4	21,2	7,7	14,2	13,2	11,5
Druge fiksne Internet veze (npr. zakupljena linija)								
Delatnost	Banke i osiguravajuća društva	25,0	72,7	82,9	40,0	81,8	73,7	72,2
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	18,8	17,8	39,3	10,0	12,3	24,4	19,1
	Prerađivačka industrija	5,6	20,3	23,1	9,4	11,6	13,3	11,1
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	8,3	10,0	66,7	7,5	15,0	8,3	9,8
	Saobraćaj, skladištenje i veze	5,9	18,3	28,6	6,0	11,3	11,1	9,2
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	4,1	24,4	37,5	1,7	4,0	15,8	7,9
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	0,0	8,3	33,3	0,0	0,0	16,7	4,9
	Građevinarstvo	0,0	3,3	18,8	1,4	3,7	0,5	1,7
	Ukupno	6,3	18,7	29,3	6,3	8,7	15,0	10,1

B4: Da li vaše preduzeće koristi Internet u sledeće svrhe?

(Kao korisnik Internet usluga)

u procentima

Preduzeća	Veličina			Region			Ukupno
	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd	

Bankarske i finansijske usluge

Delatnost	Banke i osiguravajuća društva	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
	Građevinarstvo	81,8	87,2	96,9	74,6	79,9	94,4
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	77,6	80,2	73,2	63,1	79,7	88,7
	Saobraćaj, skladištenje i veze	75,8	83,5	81,0	80,7	84,8	68,1
	Prerađivačka industrija	73,3	80,7	84,0	79,6	66,4	81,6
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	72,4	71,7	96,4	66,2	72,5	72,8
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	54,2	75,0	100,0	59,3	88,0	66,7
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	50,0	55,0	100,0	28,4	52,5	94,4
	Ukupno	75,1	80,4	86,3	72,8	73,7	83,1

Obuka i obrazovanje

Delatnost	Banke i osiguravajuća društva	50,0	36,4	88,2	80,0	90,0	65,8
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	42,3	54,9	71,4	32,0	23,2	56,1
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	39,2	35,0	66,7	41,8	40,0	36,1
	Saobraćaj, skladištenje i veze	26,3	44,3	42,9	26,3	24,0	38,7
	Građevinarstvo	30,3	16,7	39,1	23,1	24,9	34,7
	Prerađivačka industrija	23,3	36,5	25,6	27,6	21,0	32,9
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	20,8	41,6	38,2	31,7	13,0	26,6
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	27,7	12,5	75,0	17,8	24,0	31,3
	Ukupno	26,4	36,4	36,8	28,4	20,1	36,4

B4: Da li vaše preduzeće koristi Internet u sledeće svrhe?

(Kao korisnik Internet usluga)

u procentima

Preduzeća	Veličina			Region			Ukupno	
	мало (10-49)	средње (50-249)	већко (250+)	Centralna Srbija	Vojvodina	Beograd		
Praćenje tržišta (npr. cena)								
Delatnost	Banke i osiguravajuća društva	75,0	90,9	94,1	100,0	90,0	89,5	90,6
	Građevinarstvo	76,2	73,8	78,1	63,3	80,2	83,1	75,8
	Saobraćaj, skladištenje i veze	74,4	42,6	57,1	70,4	69,1	66,5	68,7
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	66,2	71,1	82,1	74,9	59,7	67,1	67,3
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	60,8	60,0	100,0	64,2	57,5	61,1	61,5
	Prerađivačka industrija	61,6	54,7	80,1	66,6	47,3	67,5	61,2
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	59,0	66,2	58,2	51,8	68,4	60,9	60,1
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	40,5	52,1	55,6	29,7	76,0	62,5	46,3
	Ukupno	63,9	59,7	76,6	62,6	60,3	67,4	63,7

B5: Da li vaše preduzeće putem Interneta koristi usluge javne uprave?

u procentima

Preduzeća	Veličina			Region			Ukupno	
	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd		
DA								
Delatnost	Banke i osiguravajuća društva	25,0	90,9	85,3	80,0	100,0	71,1	77,4
	Saobraćaj, skladištenje i veze	80,2	47,0	69,0	64,9	77,9	82,3	74,5
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	86,7	56,9	100,0	67,8	76,0	85,4	74,2
	Građevinarstvo	74,0	67,3	90,6	78,8	53,2	83,6	73,6
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	64,9	83,0	82,1	59,3	59,7	73,4	67,9
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	65,0	55,0	100,0	50,7	87,5	61,1	63,6
	Prerađivačka industrija	53,0	61,1	72,8	58,9	43,2	68,2	56,9
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	49,5	71,6	73,2	40,3	63,4	56,7	53,3
Ukupno		58,7	64,6	76,6	57,0	55,4	68,9	60,9

B6: Da li vaše preduzeće putem Interneta koristi usluge javne uprave iz sledećih razloga?¹⁾

	Preduzeća	u procentima						Ukupno
		Veličina			Region			
		malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd	
Radi pribavljanja informacija								
Delatnost	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
	Banke i osiguravajuća društva	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	100,0	95,3	100,0	100,0	100,0	98,8	99,2
	Građevinarstvo	100,0	95,1	100,0	100,0	95,6	100,0	99,1
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	100,0	100,0	66,7	100,0	100,0	95,5	98,9
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	97,8	97,2	95,1	96,2	99,6	96,8	97,6
	Saobraćaj, skladištenje i veze	100,0	83,0	69,0	100,0	96,2	94,4	96,8
	Prerađivačka industrija	90,7	95,1	98,2	95,4	92,5	89,5	92,8
	Ukupno	96,6	95,4	96,2	97,2	96,5	95,4	96,3
Radi pribavljanja obrazaca, npr. poreskih obrazaca								
Delatnost	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	87,2	91,3	95,5	100,0	71,4	89,2	88,2
	Prerađivačka industrija	82,1	85,2	86,8	84,5	76,8	86,9	83,6
	Građevinarstvo	80,1	80,3	87,9	86,0	95,6	69,9	80,7
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	74,0	87,4	95,2	67,9	97,9	66,3	77,4
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	80,6	73,2	55,6	93,4	84,2	46,3	76,0
	Saobraćaj, skladištenje i veze	71,8	100,0	96,6	62,2	100,0	69,3	75,7
	Banke i osiguravajuća društva	100,0	50,0	82,8	100,0	60,0	77,8	75,6
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	73,1	72,7	100,0	70,6	80,0	72,7	74,7
	Ukupno	79,1	85,6	88,3	80,9	87,9	77,4	81,2

¹⁾ Rezultati se odnose samo na preduzeća koja su potvrđeno odgovorila na pitanje B5.

B6: Da li vaše preduzeće putem Interneta koristi usluge javne uprave iz sledećih razloga?¹⁾

u procentima

Preduzeća	Veličina			Region			Ukupno	
	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd		
Radi vraćanja popunjениh obrazaca								
Delatnost	Banke i osiguravajuća društva	100,0	70,0	80,0	100,0	70,0	77,8	78,0
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	60,7	61,4	73,9	77,4	33,3	63,8	61,2
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	58,3	50,0	55,6	62,9	68,4	39,0	55,7
	Prerađivačka industrija	61,6	33,8	67,0	47,6	45,7	68,2	53,9
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	50,1	60,1	66,7	57,8	50,2	51,5	52,6
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	47,4	54,5	66,7	41,2	44,4	68,2	48,9
	Građevinarstvo	33,3	80,3	72,4	29,4	62,9	48,6	44,7
	Saobraćaj, skladištenje i veze	22,1	48,1	76,7	21,6	27,2	32,7	27,5
Ukupno		49,7	48,9	69,7	46,9	46,4	56,8	50,9

¹⁾ Rezultati se odnose samo na preduzeća koja su potvrđeno odgovorila na pitanje B5.

B7: Da li vaše preduzeće ima svoj Website?**u procentima**

Preduzeća	Veličina			Region			Ukupno
	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd	
DA							
Delatnost	Banke i osiguravajuća društva	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
	Prerađivačka industrija	74,9	78,8	82,4	78,5	75,0	75,3
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	70,8	100,0	100,0	70,1	62,5	100,0
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	71,6	84,2	96,4	30,3	88,6	84,5
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	62,6	74,4	55,4	54,1	55,5	78,8
	Saobraćaj, skladištenje i veze	53,0	75,7	92,9	53,0	56,9	66,5
	Građevinarstvo	49,8	66,7	96,9	30,2	66,3	69,7
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	53,0	47,9	66,7	29,7	64,0	87,5
Ukupno		65,7	76,1	83,9	61,0	67,9	77,4
							68,9

B8: Da li vaše preduzeće posredstvom svog Website-a obezbeđuje:
 (vaše preduzeće kao provajder Internet usluga)¹⁾

Preduzeća	u procentima					
	Veličina		Region			Ukupno
Preduzeća	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	
Pristup proizvodnim katalozima i cenovnicima?						

Delatnost	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	93,2	82,9	100,0	100,0	81,3	85,7	89,4
	Saobraćaj, skladištenje i veze	85,6	11,5	56,4	64,0	81,9	62,6	68,2
	Prerađivačka industrija	70,5	51,1	62,4	72,0	50,7	65,7	64,3
	Banke i osiguravajuća društva	0,0	81,8	73,5	40,0	90,0	60,5	64,2
	Građevinarstvo	71,8	35,7	51,6	61,7	59,4	62,3	61,2
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	60,0	51,4	68,8	61,0	63,9	54,9	58,7
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	43,1	61,7	46,2	60,9	42,2	45,6	46,2
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	36,5	23,8	66,7	32,6	48,0	27,8	34,6
	Ukupno	64,1	49,0	61,1	67,6	56,4	57,5	60,4

Delatnost	Mogućnost da se posetioци upoznaju sa proizvodima ili da ih osmisle?	25,0	100,0	94,1	60,0	90,0	86,8	84,9
	Banke i osiguravajuća društva	89,1	29,5	61,5	52,3	81,9	89,1	74,6
	Saobraćaj, skladištenje i veze	72,7	75,7	62,3	57,4	70,9	78,5	72,2
	Prerađivačka industrija	69,2	73,2	77,4	72,1	67,2	73,6	71,1
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	69,6	76,0	64,5	50,0	80,7	77,1	70,7
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	68,2	65,7	100,0	85,2	18,8	78,6	69,4
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	54,8	82,0	74,1	69,6	32,6	67,4	59,7
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	61,2	30,0	66,7	73,9	42,3	41,7	55,6
	Ukupno	68,7	71,6	74,2	65,3	67,5	74,7	69,8

¹⁾ Rezultati se odnose samo na preduzeća koja su potvrđeno odgovorila na pitanje B7.

B8: Da li vaše preduzeće posredstvom svog Website-a obezbeđuje:
 (vaše preduzeće kao provajder Internet usluga)¹⁾

u procentima

Preduzeća	Veličina			Region			Ukupno
	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd	

On-line naručivanje ili rezervisanje proizvoda/usluga?

Delatnost	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	56,8	82,4	83,3	53,8	43,8	88,1	69,0
	Saobraćaj, skladištenje i veze	62,4	11,5	20,5	31,8	79,3	42,8	48,6
	Banke i osiguravajuća društva	0,0	9,1	41,2	20,0	18,2	34,2	29,6
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	17,0	14,8	63,0	4,3	15,0	21,0	18,2
	Prerađivačka industrija	19,6	13,2	14,0	19,3	13,5	17,9	17,3
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	14,3	18,5	48,4	28,5	15,7	8,5	15,7
	Građevinarstvo	17,3	9,3	8,1	25,2	3,6	17,8	14,5
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	12,9	10,0	0,0	10,6	0,0	22,2	12,0
	Ukupno	20,6	15,4	21,6	22,2	17,4	18,7	19,5

On-line plaćanje?

Delatnost	Banke i osiguravajuća društva	0,0	36,4	55,9	40,0	18,2	50,0	42,6
	Saobraćaj, skladištenje i veze	15,0	9,2	7,7	8,0	0,0	26,6	13,2
	Građevinarstvo	17,3	5,0	0,0	25,2	0,0	16,5	12,6
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	11,3	7,4	45,2	22,8	14,9	2,9	11,2
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	10,2	13,3	25,9	0,0	12,8	12,1	11,2
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	14,1	0,0	0,0	0,0	0,0	33,3	11,1
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	18,2	0,0	16,7	29,6	0,0	2,4	10,6
	Prerađivačka industrija	9,8	5,6	11,6	13,4	3,7	6,4	8,8
	Ukupno	11,5	6,7	15,9	15,2	6,6	9,8	10,7

¹⁾ Rezultati se odnose samo na preduzeća koja su potvrđeno odgovorila na pitanje B7.

B8: Da li vaše preduzeće posredstvom svog Website-a obezbeđuje:
 (vaše preduzeće kao provajder Internet usluga)¹⁾

u procentima

Preduzeća	Veličina			Region			Ukupno
	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd	

Sadržaj na website-u prilagođen redovnim posetiocima?

Delatnost	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	75,6	91,2	100,0	85,2	37,5	100,0	83,5
	Banke i osiguravajuća društva	75,0	72,7	88,6	100,0	81,8	81,6	83,3
	Građevinarstvo	71,8	80,0	74,2	88,9	70,9	70,7	74,0
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	62,4	70,0	100,0	59,6	80,8	61,1	65,1
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	63,9	71,3	65,4	72,9	70,2	62,3	65,0
	Saobraćaj, skladištenje i veze	76,4	12,6	79,5	41,7	91,3	65,5	64,1
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	60,8	75,8	48,4	28,3	77,6	75,3	63,2
	Prerađivačka industrija	33,9	55,3	55,3	38,8	37,4	51,7	41,9
	Ukupno	53,1	61,6	63,5	41,6	58,3	65,2	55,8

Oглаšavanje otvorenih radnih mesta ili online prijavljivanje za radna mesta?

Delatnost	Banke i osiguravajuća društva	25,0	54,5	79,4	60,0	60,0	68,4	66,0
	Saobraćaj, skladištenje i veze	38,0	24,1	41,0	12,7	51,7	44,5	35,5
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	25,9	10,0	33,3	10,6	23,1	38,9	22,9
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	27,3	17,1	0,0	29,6	0,0	21,4	20,0
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	14,6	40,3	40,7	10,1	9,0	24,2	19,5
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	12,3	31,1	54,8	9,2	15,7	20,7	16,4
	Prerađivačka industrija	13,5	13,2	22,1	11,9	13,1	18,9	14,2
	Građevinarstvo	6,0	20,7	13,1	7,5	3,6	15,5	10,1
	Ukupno	14,7	20,6	29,8	11,4	15,0	22,8	17,1

¹⁾ Rezultati se odnose samo na preduzeća koja su potvrđeno odgovorila na pitanje B7.

MODUL 2.C: AUTOMATSKA RAZMENA PODATAKA¹⁾

C1: Da li je vaše preduzeće u januaru 2008. koristilo automatsku razmenu podataka?

Preduzeća	Veličina						Region		Ukupno
	malo (10-49)	srednje (50-249)	veličko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd			
DA									
Delatnost	Banke i osiguravajuća društva	75,0	90,9	91,2	80,0	100,0	86,8	88,7	
	Saobraćaj, skladištenje i veze	63,1	4,3	25,0	28,2	79,4	58,6	52,1	
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	45,2	13,0	66,7	37,3	57,5	29,5	40,4	
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	36,6	52,4	40,0	34,9	43,9	38,4	38,9	
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	62,5	8,3	0,0	47,4	40,0	12,5	36,3	
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	31,4	38,8	46,4	14,7	27,5	41,3	32,8	
	Prerađivačka industrija	26,0	26,1	47,1	31,0	21,8	28,0	27,6	
	Građevinarstvo	25,2	17,1	8,6	12,1	27,0	29,5	22,8	
Ukupno		33,6	29,8	41,8	29,3	34,7	36,3	33,3	

¹⁾ Rezultati se odnose samo na preduzeća koja su potvrđno odgovorila na pitanje A1.

C2: Da li se automatska razmena podataka koristi u sledeće svrhe?¹⁾**u procentima**

Preduzeća	Veličina			Region			Ukupno
	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd	

Slanje narudžbenica dobavljačima

Delatnost	Prerađivačka industrija	66,2	58,3	45,3	67,1	71,2	43,8	61,6
	Građevinarstvo	68,3	38,9	66,7	56,3	91,9	48,0	64,0
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	70,1	47,5	72,0	63,3	82,5	54,1	65,8
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	41,8	100,0	-	35,6	70,0	100,0	47,5
	Saobraćaj, skladištenje i veze	42,1	0,0	40,0	45,3	46,3	34,0	41,4
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	60,8	59,3	38,5	81,1	17,5	65,8	59,9
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	36,8	0,0	100,0	40,0	26,1	53,8	37,7
	Banke i osiguravajuća društva	0,0	10,0	25,8	25,0	18,2	21,2	20,8
	Ukupno	62,3	52,3	46,2	62,5	68,4	50,7	59,5

Primanje narudžbenica od klijenata

Delatnost	Prerađivačka industrija	66,8	43,1	58,8	56,3	66,3	61,5	59,9
	Građevinarstvo	58,7	0,0	33,3	0,0	91,9	40,2	49,8
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	77,0	52,3	68,0	80,5	67,5	69,7	72,1
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	72,2	100,0	-	73,3	70,0	100,0	75,4
	Saobraćaj, skladištenje i veze	48,8	0,0	40,0	80,0	46,9	30,9	47,9
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	64,0	59,3	38,5	62,2	10,3	73,1	62,2
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	35,1	0,0	0,0	60,0	21,7	0,0	32,8
	Banke i osiguravajuća društva	33,3	10,0	25,0	50,0	0,0	26,5	22,9
	Ukupno	66,1	44,8	52,1	63,6	60,8	59,9	61,4

¹⁾ Rezultati se odnose samo na preduzeća koja su potvrđeno odgovorila na pitanje C1.

C2: Da li se automatska razmena podataka koristi u sledeće svrhe?¹⁾**u procentima**

Preduzeća	Veličina			Region			Ukupno	
	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd		
Slanje ili primanje informacija o proizvodima (npr. katalozi, cenovnici...)								
Delatnost	Prerađivačka industrija	78,8	44,2	58,5	62,5	62,7	81,1	67,6
	Građevinarstvo	59,2	63,9	66,7	43,8	69,8	59,8	60,2
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	69,0	68,5	100,0	78,5	57,8	72,5	69,6
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	92,6	100,0	-	91,1	100,0	100,0	93,4
	Saobraćaj, skladištenje i veze	87,8	0,0	70,0	60,0	100,0	86,3	86,3
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	74,4	74,6	71,4	81,1	17,5	85,1	74,3
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	45,6	0,0	50,0	60,0	21,7	53,8	44,3
	Banke i osiguravajuća društva	33,3	10,0	38,7	75,0	30,0	29,4	33,3
Ukupno		74,1	56,2	61,9	67,8	64,0	76,2	70,0

¹⁾ Rezultati se odnose samo na preduzeća koja su potvrđeno odgovorila na pitanje C1.

**C3: Koji su razlozi zbog kojih vaše preduzeće nema
automatsku razmenu podataka?**¹⁾

	Preduzeća	u procentima						
		Veličina	Region	Ukupno				
	Preduzeća	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd	
Nije bilo zainteresovano jer nije od značaja za poslovanje								
Delatnost	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	60,9	60,0	100,0	66,7	70,6	48,4	61,1
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	58,1	49,5	92,9	74,8	59,5	47,6	57,7
	Građevinarstvo	54,0	60,6	46,9	43,5	54,3	68,1	54,8
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	35,3	54,5	44,4	67,3	0,0	42,9	48,1
	Saobraćaj, skladištenje i veze	36,4	45,5	67,6	30,7	92,9	43,9	41,7
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	39,1	33,3	31,6	44,6	53,2	23,5	38,4
	Prerađivačka industrija	37,4	40,8	26,5	39,1	27,9	46,6	37,7
	Banke i osiguravajuća društva	0,0	0,0	33,3	0,0	-	20,0	16,7
Ukupno		42,8	43,9	38,4	43,9	42,1	42,2	42,8
Nedostatak stručnosti u preduzeću za njeno instaliranje								
Delatnost	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	44,1	19,7	33,3	42,0	20,0	14,3	28,0
	Građevinarstvo	23,2	11,5	0,0	21,6	19,9	16,1	19,3
	Saobraćaj, skladištenje i veze	8,9	31,8	8,8	14,2	19,5	17,8	15,8
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	11,7	37,8	33,3	19,7	20,5	7,5	15,0
	Prerađivačka industrija	11,7	23,8	6,6	20,6	11,1	8,9	14,6
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	10,0	7,5	6,7	22,9	2,6	5,1	9,6
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Banke i osiguravajuća društva	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ukupno		12,8	23,3	9,1	20,3	14,2	9,1	14,8

¹⁾ Rezultati se odnose samo na preduzeća koja su odgovorila "Ne" na pitanje C1.

C3: Koji su razlozi zbog kojih vaše preduzeće nema automatsku razmenu podataka?¹⁾

	Preduzeća	u procentima						Ukupno
		Veličina		Region				
		malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd	
Slaba ili nejasna isplativost								
Delatnost	Građevinarstvo	29,3	23,6	9,5	19,5	45,7	20,5	26,7
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	33,3	19,7	33,3	34,0	20,0	14,0	24,1
	Saobraćaj, skladištenje i veze	16,0	33,9	21,2	9,6	54,8	34,6	22,0
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	19,8	28,0	6,7	36,9	28,1	8,7	20,6
	Prerađivačka industrija	15,0	27,8	20,0	14,6	24,9	18,5	18,7
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	15,9	0,0	100,0	11,9	0,0	22,6	13,3
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	6,1	18,0	41,0	6,6	19,8	1,9	8,1
	Banke i osiguravajuća društva	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ukupno		14,8	25,7	20,1	15,1	26,9	12,8	17,3
Nepostojanje odgovarajućeg softvera za poseban sektor/veličinu preduzeća								
Delatnost	Građevinarstvo	28,6	11,5	6,3	23,9	43,3	8,3	23,7
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	23,5	19,4	33,3	33,3	0,0	14,3	21,3
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	21,8	14,0	0,0	31,8	23,7	12,8	20,4
	Prerađivačka industrija	10,3	29,7	22,2	16,8	12,0	19,9	16,2
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	12,1	22,5	44,7	18,9	21,5	4,9	14,0
	Saobraćaj, skladištenje i veze	1,3	28,4	11,8	6,4	11,9	17,6	10,3
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	7,2	0,0	0,0	0,0	29,4	0,0	5,6
	Banke i osiguravajuća društva	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ukupno		14,2	24,5	19,5	18,5	19,5	12,2	16,6

¹⁾ Rezultati se odnose samo na preduzeća koja su odgovorila "Ne" na pitanje C1.

C3: Koji su razlozi zbog kojih vaše preduzeće nema automatsku razmenu podataka?¹⁾

u procentima

Preduzeća	Veličina			Region			Ukupno
	мало (10-49)	средње (50-249)	већко (250+)	централна Србија	Војводина	Београд	

Teškoće sa poslovnim partnerima kod utvrđivanja zajedničkih standarda

Delatnost	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	32,4	18,2	33,3	20,4	20,0	27,9	23,4
	Prerađivačka industrija	14,0	25,2	33,1	15,2	21,5	19,0	18,1
	Banke i osiguravajuća društva	0,0	0,0	33,3	0,0	-	20,0	16,7
	Građevinarstvo	18,9	4,0	11,1	26,1	17,2	2,0	15,5
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	9,3	35,3	53,8	5,3	20,0	15,4	13,1
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	9,1	6,5	6,7	13,1	5,3	7,7	8,7
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	7,2	0,0	0,0	0,0	29,4	0,0	5,6
	Saobraćaj, skladištenje i veze	0,0	10,9	11,8	7,3	0,0	0,0	4,3
	Ukupno	12,0	21,1	27,7	13,4	18,8	13,0	14,7

Nesiguran pravni status razmenjenih poruka

Delatnost	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	35,3	17,9	33,3	28,0	0,0	27,9	24,1
	Banke i osiguravajuća društva	0,0	0,0	33,3	0,0	-	20,0	16,7
	Prerađivačka industrija	10,1	16,1	24,8	10,7	16,6	10,9	12,5
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	11,2	11,8	7,1	9,3	5,3	14,6	11,2
	Građevinarstvo	12,5	4,0	7,8	13,8	19,0	0,0	10,4
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	5,6	21,4	48,7	7,2	16,8	3,7	8,3
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	7,2	0,0	0,0	0,0	29,4	0,0	5,6
	Saobraćaj, skladištenje i veze	1,3	11,9	8,8	1,4	19,0	8,3	5,4
	Ukupno	8,9	14,7	22,0	9,6	16,1	7,9	10,7

¹⁾ Rezultati se odnose samo na preduzeća koja su odgovorila "Ne" na pitanje C1.

MODUL 4.D: Modul D: Razmena elektronskih informacija u lancu upravljanja nabavkama¹⁾

D1: Da li je vaše preduzeće tokom januara 2008. redovno razmenjivalo informacije elektronskim putem sa svojim dobavljcima ili klijentima u lancu upravljanja narudžbinama?

u procentima

Preduzeća	Veličina			Region			Ukupno	
	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd		
DA								
Delatnost	Banke i osiguravajuća društva	0,0	36,4	55,9	20,0	60,0	43,6	44,4
	Saobraćaj, skladištenje i veze	45,2	9,6	9,1	30,6	35,8	48,1	37,9
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	32,9	30,6	42,2	26,2	41,3	32,0	32,8
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	25,4	21,6	35,7	19,9	7,1	32,8	25,1
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	21,4	18,2	66,7	20,9	15,0	29,5	21,9
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	20,7	8,3	62,5	8,4	12,0	37,5	17,3
	Prerađivačka industrija	15,7	16,8	28,7	18,6	15,9	15,5	17,0
	Građevinarstvo	17,1	6,2	4,3	1,8	33,3	12,1	14,4
Ukupno		25,0	18,2	28,2	19,6	26,5	26,3	23,8

¹⁾ Rezultati se odnose samo na preduzeća koja su potvrđeno odgovorila na pitanje A1.

D2: Da li je vaše preduzeće tokom januara 2008 redovno razmenjivalo elektronskim putem sledeće informacije sa svojim dobavljačima?¹⁾

u procentima

Preduzeća	Veličina			Region			Ukupno
	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd	

Stanje zaliha, plan proizvodnje ili predviđanje tražnje

Delatnost	Građevinarstvo	86,5	0,0	66,7	0,0	75,2	98,1	79,3
	Saobraćaj, skladištenje i veze	70,3	100,0	50,0	62,4	100,0	61,6	71,5
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	47,8	77,3	85,2	57,0	25,4	74,7	52,6
	Prerađivačka industrija	50,3	41,0	67,8	48,7	55,5	47,7	50,2
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	39,6	81,8	70,0	20,0	71,4	50,0	45,7
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	61,1	0,0	0,0	100,0	100,0	0,0	37,9
	Banke i osiguravajuća društva	-	0,0	42,1	0,0	50,0	35,3	37,5
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	22,2	100,0	100,0	28,6	16,7	53,8	36,4
	Ukupno	53,3	56,7	65,6	50,8	48,5	61,9	54,6

Tok isporuka (tj. distribucija sirovina ili gotovih proizvoda)

Delatnost	Prerađivačka industrija	58,7	72,0	71,1	74,4	54,4	51,7	63,6
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	53,4	67,2	85,2	53,0	39,9	72,8	56,0
	Građevinarstvo	56,8	0,0	100,0	0,0	56,6	53,8	53,3
	Saobraćaj, skladištenje i veze	46,4	100,0	75,0	12,9	98,6	46,8	49,0
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	51,5	31,3	30,0	12,0	42,9	56,9	48,2
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	63,2	0,0	0,0	100,0	0,0	22,2	41,4
	Banke i osiguravajuća društva	-	0,0	42,1	100,0	0,0	41,2	33,3
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	18,5	100,0	0,0	28,6	83,3	0,0	27,3
	Ukupno	53,2	63,8	64,8	54,9	51,4	59,1	55,5

¹⁾ Rezultati se odnose samo na preduzeća koja su potvrđeno odgovorila na pitanje D1.

D3: Da li je vaše preduzeće redovno razmenjivalo elektronskim putem sledeće informacije sa svojim klijentima, tokom januara 2008? ¹⁾

u procentima

Preduzeća	Veličina			Region			Ukupno
	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd	

Stanje zaliha, plan proizvodnje ili predviđanje tražnje

Delatnost	Građevinarstvo	70,3	0,0	66,7	0,0	75,2	51,0	64,4
	Prerađivačka industrija	49,0	48,4	80,0	52,7	56,6	49,1	52,9
	Saobraćaj, skladištenje i veze	50,0	100,0	50,0	26,6	100,0	42,4	51,7
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	44,4	100,0	0,0	28,6	0,0	92,3	48,5
	Banke i osiguravajuća društva	-	0,0	47,4	0,0	66,7	29,4	37,5
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	29,9	81,8	70,0	6,0	13,3	46,3	37,5
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	26,1	59,7	63,0	10,8	18,0	57,6	31,5
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	44,4	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	27,6
	Ukupno	38,6	54,3	68,6	32,4	43,9	50,4	42,9

Tok isporuka (tj. distribucija sirovina ili gotovih proizvoda)

Delatnost	Građevinarstvo	73,0	0,0	100,0	0,0	56,6	100,0	67,9
	Prerađivačka industrija	57,1	56,8	88,9	72,6	50,0	49,1	61,0
	Saobraćaj, skladištenje i veze	45,3	100,0	25,0	26,6	98,6	32,5	47,1
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	40,7	100,0	0,0	28,6	83,3	46,2	45,5
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	63,2	0,0	0,0	100,0	0,0	22,2	41,4
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	38,8	31,3	30,0	0,0	13,3	47,7	37,5
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	27,7	61,2	66,7	17,5	19,4	55,9	33,1
	Banke i osiguravajuća društva	-	0,0	31,6	0,0	33,3	29,4	29,2
	Ukupno	41,8	54,3	69,4	43,2	40,5	51,1	45,5

¹⁾ Rezultati se odnose samo na preduzeća koja su potvrđeno odgovorila na pitanje D1.

D4: Da li su tokom januara 2008. korišćeni sledeći načini za elektronsku razmenu ovih informacija?¹⁾

Preduzeća	u procentima					
	Veličina		Region			Ukupno
malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd	

Website-ovi (vaš, vaših poslovnih partnera ili web portali)

Delatnost	Banke i osiguravajuća društva	-	100,0	89,5	100,0	100,0	88,2	91,7
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	77,8	100,0	100,0	100,0	100,0	53,8	81,8
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	79,7	81,8	70,0	60,0	71,4	84,9	79,9
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	100,0	0,0	100,0	100,0	100,0	66,7	79,3
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	72,1	75,8	85,2	49,4	83,7	78,3	72,8
	Saobraćaj, skladištenje i veze	66,7	100,0	75,0	44,1	100,0	67,5	68,2
	Prerađivačka industrija	57,8	68,1	47,8	72,9	49,5	42,4	59,3
	Građevinarstvo	46,6	50,0	33,3	0,0	24,8	96,2	46,3
	Ukupno	67,5	71,9	63,5	61,0	68,6	72,8	67,9

Automatska razmena podataka (XML, EDIFACT, itd.)

Delatnost	Banke i osiguravajuća društva	-	100,0	57,9	0,0	50,0	76,5	66,7
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	31,7	59,4	70,0	6,0	28,6	43,6	36,2
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	40,7	0,0	0,0	35,7	0,0	46,2	33,3
	Saobraćaj, skladištenje i veze	30,4	0,0	50,0	31,9	76,7	0,8	29,8
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	26,1	41,4	44,4	46,6	14,0	30,0	28,6
	Građevinarstvo	27,0	50,0	0,0	0,0	43,4	0,0	27,9
	Prerađivačka industrija	23,3	25,8	25,6	26,8	25,3	18,6	24,4
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	22,2	0,0	0,0	50,0	0,0	0,0	13,8
	Ukupno	27,0	34,1	34,6	32,7	27,5	26,3	28,6

¹⁾ Rezultati se odnose samo na preduzeća koja su potvrđeno odgovorila na pitanje D1.

MODUL 2.E: Automatska razmena informacija u okviru preduzeća¹⁾

E1: Da li je tokom januara 2008. kada je vaše preduzeće primilo nalog za prodaju (bilo elektronskim ili nekim drugim putem), data informacija prosleđena elektronski ili automatski softveru koji se koristi za sledeće poslove?
u procentima

Preduzeća	Veličina			Region			Ukupno
	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd	

Evidentiranje stanja zaliha preduzeća

Delatnost	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	38,1	52,6	52,3	35,4	34,5	48,8	40,5
	Banke i osiguravajuća društva	25,0	63,6	32,4	60,0	30,0	36,8	37,7
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	29,5	27,8	12,5	12,6	38,5	52,1	27,8
	Prerađivačka industrija	19,0	24,2	47,9	20,3	26,0	22,8	22,6
	Saobraćaj, skladištenje i veze	23,4	9,6	25,0	10,5	42,6	18,1	21,6
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	11,8	26,8	14,3	2,4	16,1	17,4	13,8
	Građevinarstvo	90,3	83,3	55,7	5,1	23,0	13,3	13,1
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	12,7	0,0	66,7	0,0	27,5	15,9	11,9
	Ukupno	23,6	28,6	43,3	20,1	28,8	29,1	25,6

Vašem knjigovodstvu

Delatnost	Banke i osiguravajuća društva	50,0	72,7	45,7	40,0	60,0	51,3	51,9
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	34,7	59,0	54,7	32,6	44,2	39,4	38,6
	Saobraćaj, skladištenje i veze	36,1	19,8	40,9	31,1	43,1	30,0	33,9
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	29,4	27,3	66,7	28,4	32,5	29,5	29,8
	Prerađivačka industrija	23,6	36,3	51,6	26,3	39,7	22,7	29,1
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	37,9	12,5	12,5	17,0	52,0	29,2	25,7
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	18,7	50,7	46,4	5,6	9,0	35,4	23,8
	Građevinarstvo	9,7	51,2	57,1	9,1	27,0	25,3	20,2
	Ukupno	26,3	41,8	50,9	25,0	37,6	31,5	30,7

¹⁾ Rezultati se odnose samo na preduzeća koja su potvrđeno odgovorila na pitanje A1.

E1: Da li je tokom januara 2008. kada je vaše preduzeće primilo nalog za prodaju (bilo elektronskim ili nekim drugim putem), data informacija prosledena elektronski ili automatski softveru koji se koristi za sledeće poslove?

u procentima

Preduzeća	Veličina			Region			Ukupno
	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd	

Upravljanje vašom proizvodnjom ili uslugama

Delatnost	Banke i osiguravajuća društva	25,0	72,7	38,2	40,0	60,0	39,5	43,4
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	25,7	40,0	43,8	21,1	30,0	32,4	28,1
	Saobraćaj, skladištenje i veze	28,7	9,6	29,5	20,3	35,8	24,9	26,0
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	20,6	27,3	0,0	20,9	30,0	13,6	21,2
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	21,6	8,3	44,4	12,6	12,0	27,1	16,7
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	14,4	20,3	53,6	10,7	15,2	18,5	16,1
	Prerađivačka industrija	10,8	20,7	38,3	14,9	21,3	10,7	15,5
	Građevinarstvo	2,3	27,1	22,9	6,3	8,8	9,5	8,2
Ukupno		16,8	24,5	37,1	15,8	23,3	20,2	19,4

Upravljanje vašom distribucijom

Delatnost	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	28,2	43,8	45,3	17,8	27,5	43,5	30,8
	Banke i osiguravajuća društva	25,0	54,5	20,6	40,0	30,0	26,3	28,3
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	26,2	13,0	0,0	7,5	30,0	40,9	23,2
	Saobraćaj, skladištenje i veze	22,8	19,8	25,0	14,1	33,8	23,0	22,4
	Prerađivačka industrija	12,4	17,3	40,1	10,8	25,3	14,5	15,8
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	11,0	21,7	46,4	2,4	1,9	20,9	13,2
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	21,6	0,0	12,5	12,6	12,0	10,4	11,9
	Građevinarstvo	5,1	20,5	15,7	4,6	8,8	12,1	8,6
Ukupno		17,6	23,0	34,8	11,6	23,0	25,4	19,6

E2: Da li je tokom januara 2008. kada je vaše preduzeće slalo nalog za kupovinu (bilo elektronskim ili nekim drugim putem), data informacija elektronski ili automatski prosledena softveru koji se koristi za sledeće poslove?

u procentima

Preduzeća	Veličina			Region			Ukupno
	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd	

Evidentiranje stanja zaliha preduzeća

Delatnost	Banke i osiguravajuća društva	25,0	54,5	32,4	40,0	45,5	33,3	36,4
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	27,2	51,4	54,7	25,2	30,1	36,9	31,2
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	29,5	8,3	12,5	12,6	26,9	29,2	19,5
	Prerađivačka industrija	14,7	25,6	30,6	18,8	22,4	15,0	18,8
	Saobraćaj, skladištenje i veze	18,7	13,0	18,2	3,9	44,1	13,8	17,9
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	12,6	19,1	21,4	2,4	14,2	17,7	13,7
	Građevinarstvo	7,4	13,7	25,7	3,3	15,4	11,4	9,7
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	9,5	0,0	66,7	0,0	2,5	29,5	9,3
	Ukupno	18,0	27,8	31,3	16,2	24,7	22,4	20,7

Vašem knjigovodstvu

Delatnost	Banke i osiguravajuća društva	50,0	54,5	50,0	40,0	60,0	50,0	50,9
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	34,5	50,0	57,8	30,9	45,3	36,4	37,2
	Prerađivačka industrija	21,9	35,0	37,9	23,7	33,6	24,3	26,6
	Saobraćaj, skladištenje i veze	26,2	19,8	29,5	19,0	42,2	20,0	25,5
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	21,4	27,3	66,7	13,4	32,5	29,5	23,2
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	18,8	38,8	39,3	1,2	18,0	31,0	21,9
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	37,9	0,0	12,5	17,0	40,0	16,7	20,4
	Građevinarstvo	7,4	44,3	38,6	7,6	19,5	21,4	16,1
	Ukupno	24,5	37,3	40,0	21,7	35,1	28,9	27,8

E3: Da li je vaše preduzeće u januaru 2008. koristilo ERP sistem?

u procentima

Preduzeća	Veličina			Region			Ukupno	
	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd		
DA								
Delatnost	Banke i osiguravajuća društva	25,0	45,5	17,1	40,0	27,3	21,1	24,1
	Saobraćaj, skladištenje i veze	27,0	9,6	15,9	13,8	42,6	21,2	24,0
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	10,5	20,9	28,1	2,1	12,6	20,4	12,3
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	13,8	0,0	25,0	12,8	0,0	4,2	8,4
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	5,8	16,3	35,7	2,4	1,9	11,9	7,9
	Prerađivačka industrija	4,1	9,9	32,6	7,8	9,2	6,3	7,8
	Građevinarstvo	5,1	3,3	10,1	1,3	8,8	5,8	5,1
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	4,0	0,0	0,0	7,5	0,0	0,0	3,3
Ukupno		8,4	11,6	27,0	6,1	11,9	12,7	10,0
NE								
Delatnost	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	78,2	91,7	75,0	83,0	88,0	83,3	83,8
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	81,5	60,1	64,3	82,5	83,9	74,9	78,3
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	74,6	67,5	59,4	83,1	79,5	60,9	73,2
	Prerađivačka industrija	76,0	72,4	43,5	75,4	75,3	65,0	72,6
	Građevinarstvo	67,4	87,2	62,3	87,9	52,4	68,4	70,7
	Saobraćaj, skladištenje i veze	69,8	65,2	81,8	82,6	55,4	66,2	69,8
	Banke i osiguravajuća društva	75,0	45,5	74,3	40,0	54,5	76,3	68,5
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	66,7	72,7	100,0	64,2	75,0	68,2	68,2
Ukupno		74,6	72,2	54,3	79,4	73,2	66,3	73,1

E3: Da li je vaše preduzeće u januaru 2008. koristilo ERP sistem?

u procentima

Preduzeća	Veličina			Region			Ukupno	
	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd		
NE ZNAM								
Delatnost	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	29,4	27,3	0,0	28,4	25,0	31,8	28,5
	Građevinarstvo	27,5	9,5	27,5	10,9	38,9	25,8	24,3
	Prerađivačka industrija	19,9	17,7	24,0	16,8	15,6	28,7	19,7
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	14,9	11,6	12,5	14,8	7,9	18,8	14,4
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	12,7	23,5	0,0	15,1	14,2	13,2	13,8
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	8,0	8,3	0,0	4,3	12,0	12,5	7,8
	Banke i osiguravajuća društva	0,0	9,1	8,6	20,0	18,2	2,6	7,4
	Saobraćaj, skladištenje i veze	3,1	25,2	2,3	3,6	2,0	12,7	6,3
Ukupno		17,0	16,2	18,8	14,5	14,9	21,0	16,9

E4: Da li je vaše preduzeće u januaru 2008. koristilo neku softversku aplikaciju za upravljanje informacijama o klijentima, tzv. CRM, koja omogućava:

u procentima

Preduzeća	Veličina			Region			Ukupno
	malo (10-49)	srednje (50-249)	Veliko (250+)	Centralna Srbija	Vojvodina	Beograd	
Unos, skladištenje i stavljanje na raspolaganje drugim poslovnim službama informacija o svojim klijentima?							
Delatnost							
Banke i osiguravajuća društva	25,0	90,9	79,4	40,0	70,0	78,9	73,6
Saobraćaj, skladištenje i veze	42,6	26,7	15,9	27,5	50,5	42,9	38,8
Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	16,2	36,2	39,3	10,7	10,0	25,8	19,5
Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	16,0	23,0	32,8	5,4	13,5	29,6	17,3
Prerađivačka industrija	6,9	16,3	29,1	10,3	13,1	10,3	11,1
Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	17,2	0,0	0,0	8,4	0,0	14,6	8,9
Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	7,9	0,0	0,0	14,9	0,0	0,0	6,6
Građevinarstvo	5,1	3,3	8,6	0,0	8,2	7,0	4,9
Ukupno	13,7	18,0	29,0	9,5	15,0	21,6	15,3
Analiziranje informacija o klijentima za potrebe marketinga (određivanje cena, prodajne promocije, izbor distribucionih kanala, itd.)?							
Delatnost							
Banke i osiguravajuća društva	25,0	45,5	76,5	40,0	50,0	68,4	62,3
Saobraćaj, skladištenje i veze	40,8	16,5	15,9	26,6	51,0	35,0	35,9
Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	11,1	17,5	26,2	4,5	7,6	22,1	12,4
Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	8,7	27,6	35,7	0,0	10,9	16,5	11,8
Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	21,8	0,0	0,0	12,6	0,0	14,6	11,3
Prerađivačka industrija	6,3	8,9	28,8	7,6	11,2	7,8	8,6
Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	7,9	0,0	0,0	14,9	0,0	0,0	6,6
Građevinarstvo	5,1	3,3	8,6	0,0	8,2	7,0	4,9
Ukupno	10,9	11,6	27,6	7,3	12,5	16,2	11,9

MODUL 2.F: e-trgovina¹⁾

F1: Da li je vaše preduzeće tokom 2007. godine primalo porudžbine putem Interneta (izuzev e-mail porudžbina)?

u procentima

Preduzeća	Veličina			Region			Ukupno	
	malo (10-49)	srednje (50-249)	Veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd		
DA								
Delatnost	Saobraćaj, skladištenje i veze	39,5	18,3	2,4	32,4	36,3	34,9	34,3
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	21,7	30,0	0,0	35,8	0,0	22,2	22,4
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	22,6	15,3	44,4	8,8	0,0	52,1	20,1
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	17,8	18,1	23,2	13,9	22,2	18,2	17,9
	Prerađivačka industrija	19,7	14,2	14,1	18,5	16,0	18,3	17,7
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	8,2	20,4	28,6	1,3	5,2	15,3	10,5
	Građevinarstvo	6,1	6,2	1,6	0,0	4,4	11,7	5,8
Ukupno		17,8	15,1	13,7	15,6	16,8	18,6	17,0

F2: Učešće onog dela ukupnog prometa u 2007. godini koji je realizovan na osnovu porudžbina primljenih putem Interneta²⁾

u procentima

Preduzeća	Preduzeća						ukupno	
	veličina			region				
	malo (10-49)	srednje (50-249)	Veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd		
Manje od 1%	7,3	5,3	2,9	5,3	10,6	5,5	6,4	
Više od 1% a manje od 5%	32,3	40,9	15,7	28,1	42,4	31,2	33,3	
Više od 5% a manje od 10%	25,3	11,0	37,1	22,2	26,1	21,7	23,2	
Više od 10% a manje od 25%	16,3	21,9	11,4	18,9	11,0	19,8	17,2	
25% i više	18,9	20,9	32,9	25,4	9,9	21,9	19,9	

¹⁾ Rezultati se odnose samo na preduzeća koja su potvrđeno odgovorila na pitanje B1.

²⁾ Rezultati se odnose samo na preduzeća koja su potvrđeno odgovorila na pitanje F1.

F3: Da li vaše preduzeće koristi neki bezbednosni protokol, kao što je SSL ili TLS, prilikom prijema porudžbina putem Interneta?¹⁾

Preduzeća	u procentima							
	Veličina			Region			Ukupno	
	malo (10-49)	srednje (50-249)	Veliko (250+)	Centralna Srbija	Vojvodina	Beograd		
DA								
Delatnost	Saobraćaj, skladištenje i veze	48,1	100,0	100,0	12,0	100,0	54,9	52,5
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	41,6	43,8	100,0	100,0	40,0	45,1	46,1
	Prerađivačka industrija	39,1	35,6	40,9	31,0	50,6	39,2	38,4
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	63,2	0,0	0,0	100,0	-	15,4	35,3
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	42,3	0,0	-	20,8	-	75,0	34,4
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	18,1	51,4	69,2	21,4	1,8	47,1	24,8
	Građevinarstvo	0,0	0,0	100,0	-	0,0	2,0	1,6
Ukupno		33,4	41,3	52,9	26,7	38,5	41,3	35,7

¹⁾ Rezultati se odnose samo na preduzeća koja su potvrđeno odgovorila na pitanje F1.

F4: Da li je vaše preduzeće tokom 2007. godine naručivalo proizvode ili usluge putem Interneta (izuzev ručno kucanih e-mail poruka)?

u procentima

Preduzeća	Veličina			Region			Ukupno	
	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd		
DA								
Delatnost	Saobraćaj, skladištenje i veze	37,3	1,7	17,1	18,3	37,7	38,7	30,7
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	28,7	16,3	28,6	18,4	38,0	25,6	26,8
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	32,5	8,3	33,3	22,2	0,0	31,3	21,5
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	19,1	24,8	39,3	4,3	10,9	29,0	20,4
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	17,5	23,8	33,3	7,5	32,5	22,2	18,2
	Prerađivačka industrija	18,1	17,6	16,0	19,1	17,2	16,5	17,8
	Građevinarstvo	9,1	13,3	12,3	3,7	4,4	19,2	10,0
Ukupno		22,2	16,2	18,6	16,2	22,9	23,9	20,8

F5: Internet nabavke u odnosu na ukupne nabavke u 2007.¹⁾

u procentima

Preduzeća	Preduzeća						ukupno	
	veličina			region				
	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd		
Manje od 1%	20,7	39,0	30,5	20,4	35,1	18,9	24,2	
Više od 1% a manje od 5%	28,0	28,4	25,5	41,5	22,5	22,8	28,0	
Više od 5% a manje od 10%	17,8	15,5	18,9	17,3	18,6	16,8	17,5	
Više od 10% a manje od 25%	14,2	7,1	15,8	5,9	7,0	22,3	13,0	
25% i više	19,3	9,9	9,5	15,1	16,9	19,2	17,3	

¹⁾ Rezultati se odnose samo na preduzeća koja su potvrđno odgovorila na pitanje F4.

MODUL 2.G: ZABELEŽENA KORIST OD UPOTREBE IKT-a¹⁾

G1: U kojoj su meri, tokom januara 2008., IKT projekti, koji su uvedeni u toku DVE poslednje godine, doveli do poboljšanja u sledećim oblastima, u odnosu na prethodno obavljanje poslova:

a) Reorganizacija i pojednostavljenje radnog procesa

u procentima

Preduzeća	Veličina			Region			Ukupno
	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd	

Vrlo malo

Delatnost	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	18,7	0,0	0,0	8,0	15,2	18,8	15,7
	Prerađivačka industrija	11,8	9,6	4,5	9,9	7,8	14,9	10,7
	Saobraćaj, skladištenje i veze	12,3	1,7	2,3	11,2	2,9	14,6	10,1
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	6,6	6,2	3,1	5,4	12,4	3,3	6,5
	Gradevinarstvo	4,8	3,8	16,9	10,9	1,6	3,0	5,3
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	0,0	8,3	25,0	6,3	0,0	4,2	4,8
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	4,0	0,0	0,0	0,0	12,5	0,0	3,3
	Banke i osiguravajuća društva	0,0	0,0	2,9	0,0	0,0	2,6	1,9
	Ukupno	10,0	7,0	5,5	8,6	8,6	10,2	9,2

Umereno

Delatnost	Saobraćaj, skladištenje i veze	42,0	13,0	25,0	31,3	36,6	43,3	36,8
	Banke i osiguravajuća društva	25,0	18,2	41,2	20,0	20,0	41,0	35,2
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	50,6	8,3	0,0	43,2	0,0	18,8	29,8
	Prerađivačka industrija	19,8	22,2	26,8	16,1	30,3	19,2	20,9
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	18,3	19,0	0,0	15,9	18,1	18,5	17,9
	Gradevinarstvo	5,1	34,3	14,1	4,0	11,9	16,7	11,0
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	7,7	17,1	21,9	11,6	5,5	10,1	9,3
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	7,9	9,1	0,0	7,5	12,5	4,5	7,9
	Ukupno	16,0	21,0	23,4	15,5	19,7	17,7	17,3

¹⁾ Rezultati se odnose samo na preduzeća koja su potvrđeno odgovorila na pitanje A1.

G1: U kojoj su meri, tokom januara 2008., IKT projekti, koji su uvedeni u toku DVE poslednje godine, doveli do poboljšanja u sledećim oblastima, u odnosu na prethodno obavljanje poslova:

a) Reorganizacija i pojednostavljenje radnog procesa

u procentima

Preduzeća	Veličina			Region			Ukupno
	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd	

Značajno

Delatnost	Banke i osiguravajuća društva	25,0	72,7	50,0	20,0	70,0	48,7	50,0
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	33,3	45,5	100,0	41,8	32,5	31,8	36,4
	Saobraćaj, skladištenje i veze	30,8	0,9	27,3	27,0	36,1	17,2	26,1
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	24,6	26,8	34,4	22,2	22,4	29,3	25,1
	Prerađivačka industrija	27,6	16,8	23,9	31,0	16,0	22,2	24,4
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	17,5	32,7	60,7	20,7	3,8	26,0	20,7
	Građevinarstvo	5,1	10,5	21,1	3,0	6,3	11,6	7,2
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	9,2	0,0	12,5	8,4	0,0	2,1	5,4
Ukupno		23,1	18,5	28,7	24,7	17,7	23,6	22,5

Ne znam/Ne primenjuje se

Delatnost	Građevinarstvo	85,1	51,4	47,9	82,1	80,3	68,6	76,5
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	40,2	83,3	62,5	42,1	100,0	75,0	60,1
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	61,1	50,0	40,6	60,8	59,6	57,3	59,1
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	54,8	45,5	0,0	50,7	42,5	63,6	52,3
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	45,5	48,4	39,3	55,4	62,9	36,7	45,7
	Prerađivačka industrija	40,9	51,4	44,9	43,0	45,9	43,7	44,0
	Saobraćaj, skladištenje i veze	14,9	84,3	45,5	30,6	24,4	24,9	27,0
	Banke i osiguravajuća društva	50,0	9,1	5,9	60,0	10,0	7,7	13,0
Ukupno		50,9	53,5	42,4	51,2	54,0	48,5	51,0

G1: U kojoj su meri, tokom januara 2008., IKT projekti, koji su uvedeni u toku DVE poslednje godine, doveli do poboljšanja u sledećim oblastima, u odnosu na prethodno obavljanje poslova:
b) Oslobadanje sredstava

u procentima

Preduzeća	Veličina			Region			Ukupno
	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd	

Vrlo malo

Delatnost	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	14,5	11,2	0,0	8,0	15,2	15,3	13,7
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	9,6	22,0	6,2	11,2	9,9	12,4	11,3
	Saobraćaj, skladištenje i veze	10,3	11,4	2,3	15,1	2,9	10,0	10,1
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	7,9	18,2	0,0	13,4	12,2	0,0	9,2
	Prerađivačka industrija	8,1	8,3	4,2	7,2	6,9	10,1	7,9
	Građevinarstvo	4,7	17,6	17,1	12,4	0,0	9,5	7,9
	Banke i osiguravajuća društva	0,0	0,0	11,8	0,0	0,0	10,3	7,4
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	4,6	0,0	12,5	4,2	0,0	2,1	3,0
	Ukupno	9,1	12,2	6,2	9,4	7,3	11,4	9,6

Umereno

Delatnost	Banke i osiguravajuća društva	25,0	90,9	32,4	40,0	40,0	46,2	44,4
	Saobraćaj, skladištenje i veze	38,4	14,0	25,0	24,3	38,2	42,1	34,0
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	46,0	8,3	25,0	38,9	0,0	22,9	28,6
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	18,7	11,8	28,6	24,7	22,3	14,4	18,2
	Prerađivačka industrija	15,8	14,0	17,3	16,7	21,1	7,5	15,4
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	10,2	14,9	20,0	9,7	12,3	11,3	11,1
	Građevinarstvo	5,1	17,1	11,4	2,0	9,7	11,4	7,7
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	4,0	0,0	100,0	0,0	14,6	4,5	5,3
	Ukupno	15,1	14,4	19,4	14,9	18,2	13,3	15,1

G1: U kojoj su meri, tokom januara 2008., IKT projekti, koji su uvedeni u toku DVE poslednje godine, doveli do poboljšanja u sledećim oblastima, u odnosu na prethodno obavljanje poslova:

b) Oslobadanje sredstava

u procentima

Preduzeća	Veličina			Region			Ukupno
	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd	

Značajno

Delatnost	Banke i osiguravajuća društva	0,0	0,0	44,1	0,0	50,0	25,6	27,8
	Saobraćaj, skladištenje i veze	23,9	0,0	11,4	16,7	34,3	11,1	19,5
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	16,7	9,1	0,0	7,5	24,4	18,2	15,1
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	7,3	9,9	28,6	10,8	0,0	9,8	8,2
	Prerađivačka industrija	6,3	8,7	17,9	5,6	6,3	13,0	7,8
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	6,3	12,6	26,2	4,6	6,4	11,0	7,6
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	9,2	0,0	0,0	8,4	0,0	0,0	4,8
	Građevinarstvo	2,3	0,0	4,3	0,0	6,3	0,7	2,0
	Ukupno	7,5	7,9	18,6	6,1	8,3	10,3	8,2

Ne znam/Ne primenjuje se

Delatnost	Građevinarstvo	87,8	65,2	67,1	85,6	84,0	78,4	82,4
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	71,4	72,7	0,0	79,1	48,8	77,3	70,4
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	73,9	50,5	47,7	74,5	71,5	65,4	70,0
	Prerađivačka industrija	69,8	69,0	60,7	70,5	65,7	69,5	68,9
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	40,2	91,7	62,5	48,4	100,0	75,0	63,7
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	59,5	67,1	42,9	56,6	62,6	60,5	60,0
	Saobraćaj, skladištenje i veze	27,4	74,6	61,4	43,9	24,5	36,8	36,4
	Banke i osiguravajuća društva	75,0	9,1	11,8	60,0	10,0	17,9	20,4
	Ukupno	68,3	65,5	55,8	69,6	66,2	65,0	67,1

G1: U kojoj su meri, tokom januara 2008., IKT projekti, koji su uvedeni u toku DVE poslednje godine, doveli do poboljšanja u sledećim oblastima, u odnosu na prethodno obavljanje poslova:
c) Veća zarada za preduzeće

Preduzeća	u procentima							
	Veličina			Region			Ukupno	
	мало (10-49)	средње (50-249)	већко (250+)	централна Србија	Војводина	Београд		
Vrlo malo								
Delatnost	Saobraćaj, skladištenje i veze	16,1	1,7	4,5	24,0	1,0	10,4	13,3
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	13,6	11,1	3,7	8,0	13,2	14,9	13,0
	Prerađivačka industrija	12,4	7,2	7,3	12,5	7,2	11,1	10,7
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	9,1	16,8	4,7	10,1	11,3	9,1	10,1
	Građevinarstvo	4,8	28,1	8,7	14,2	0,0	11,6	9,3
	Banke i osiguravajuća društva	0,0	18,2	5,9	20,0	20,0	2,6	7,4
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	7,9	0,0	33,3	0,0	26,8	0,0	7,2
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	4,6	8,3	12,5	10,5	0,0	2,1	6,5
	Ukupno	10,8	11,3	6,9	12,5	7,9	10,8	10,7
Умерено								
Delatnost	Banke i osiguravajuća društva	25,0	18,2	41,2	20,0	30,0	38,5	35,2
	Saobraćaj, skladištenje i veze	32,1	13,0	34,1	22,4	40,2	29,2	29,4
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	36,8	8,3	25,0	30,5	0,0	22,9	23,8
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	22,5	17,6	3,7	17,5	35,4	18,3	21,3
	Prerađivačka industrija	17,6	17,3	25,2	14,2	27,0	15,4	18,1
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	13,7	20,6	21,9	11,7	14,6	17,6	14,9
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	11,9	17,4	66,7	20,9	12,2	4,5	13,8
	Građevinarstvo	7,4	17,1	21,7	3,3	14,5	13,0	10,1
	Ukupno	17,1	17,4	25,4	13,9	23,0	17,5	17,6

G1: U kojoj su meri, tokom januara 2008., IKT projekti, koji su uvedeni u toku DVE poslednje godine, doveli do poboljšanja u sledećim oblastima, u odnosu na prethodno obavljanje poslova:
c) Veća zarada za preduzeće

Preduzeća	u procentima							
	Veličina			Region			Ukupno	
	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd		
Značajno								
Delatnost	Banke i osiguravajuća društva	0,0	36,4	41,2	0,0	40,0	35,9	33,3
	Saobraćaj, skladištenje i veze	27,2	0,9	11,4	11,5	34,3	25,4	22,3
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	11,5	7,2	29,6	8,0	0,0	16,4	11,4
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	8,7	26,1	0,0	6,0	12,2	18,2	11,2
	Prerađivačka industrija	9,4	10,5	12,4	9,9	3,2	16,7	9,9
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	18,4	0,0	0,0	16,8	0,0	0,0	9,5
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	7,2	12,1	29,7	12,7	6,4	6,3	8,4
	Građevinarstvo	2,8	0,0	1,4	0,0	0,0	5,8	2,2
Ukupno		9,7	8,9	15,1	9,7	6,1	12,7	9,8
Ne znam/Ne primenjuje se								
Delatnost	Građevinarstvo	85,1	54,8	68,1	82,5	85,5	69,5	78,5
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	71,4	56,5	0,0	73,1	48,8	77,3	67,8
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	69,9	50,5	43,8	65,4	67,7	67,0	66,7
	Prerađivačka industrija	60,6	64,9	55,1	63,4	62,6	56,7	61,4
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	40,2	83,3	62,5	42,1	100,0	75,0	60,1
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	52,4	64,1	63,0	66,5	51,4	50,5	54,2
	Saobraćaj, skladištenje i veze	24,6	84,3	50,0	42,1	24,5	35,0	35,0
	Banke i osiguravajuća društva	75,0	27,3	11,8	60,0	10,0	23,1	24,1
Ukupno		62,4	62,4	52,7	64,0	63,0	58,9	61,9

G1: U kojoj su meri, tokom januara 2008., IKT projekti, koji su uvedeni u toku DVE poslednje godine, doveli do poboljšanja u sledećim oblastima, u odnosu na prethodno obavljanje poslova:

d) Razvoj novih proizvoda ili usluga

u procentima

Preduzeća	Veličina			Region			Ukupno	
	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd		
Vrlo malo								
Delatnost	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	17,8	0,0	0,0	15,9	13,2	15,2	15,0
	Prerađivačka industrija	13,3	11,9	9,9	10,5	14,2	14,8	12,7
	Građevinarstvo	7,1	17,6	4,2	12,4	6,3	7,4	8,8
	Saobraćaj, skladištenje i veze	7,7	13,2	4,5	15,1	2,0	5,7	8,5
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	5,8	11,6	7,8	8,7	4,1	6,9	6,7
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	7,9	0,0	0,0	0,0	25,0	0,0	6,6
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	9,2	0,0	12,5	8,4	0,0	2,1	5,4
	Banke i osiguravajuća društva	25,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,3	3,8
Ukupno		10,2	11,1	7,4	10,7	9,3	10,5	10,2
Umereno								
Delatnost	Saobraćaj, skladištenje i veze	37,9	9,6	36,4	27,0	36,0	39,1	33,5
	Banke i osiguravajuća društva	0,0	18,2	29,4	40,0	20,0	21,1	22,6
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	36,8	0,0	25,0	30,5	0,0	12,5	20,8
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	15,7	23,5	0,0	8,0	21,2	18,0	16,4
	Prerađivačka industrija	16,2	15,1	20,7	10,6	26,6	15,2	16,3
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	14,3	14,7	25,0	9,0	25,1	11,6	14,6
	Građevinarstvo	2,8	21,0	4,2	2,0	2,2	13,0	6,2
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	4,0	0,0	66,7	0,0	15,0	2,3	4,6
Ukupno		15,8	15,3	20,0	10,8	23,2	15,8	15,9

G1: U kojoj su meri, tokom januara 2008., IKT projekti, koji su uvedeni u toku DVE poslednje godine, doveli do poboljšanja u sledećim oblastima, u odnosu na prethodno obavljanje poslova:

d) Razvoj novih proizvoda ili usluga

u procentima

Preduzeća	Veličina			Region			Ukupno
	malo (10-49)	srednje (50-249)	veliko (250+)	centralna Srbija	Vojvodina	Beograd	

Značajno

Delatnost	Banke i osiguravajuća društva	0,0	54,5	61,8	0,0	70,0	52,6	50,9
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	21,4	36,4	33,3	20,9	17,5	34,1	23,8
	Saobraćaj, skladištenje i veze	26,4	2,6	18,2	14,1	36,9	20,7	22,4
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	17,4	17,6	57,1	12,7	6,1	24,6	18,5
	Prerađivačka industrija	8,9	10,3	16,2	8,9	5,8	15,6	9,8
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	6,0	16,1	17,2	4,4	6,4	11,3	7,7
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	13,8	0,0	0,0	12,6	0,0	0,0	7,1
	Građevinarstvo	2,3	6,7	2,8	1,8	6,3	2,3	3,2
Ukupno		9,9	11,4	19,5	8,0	8,6	15,1	10,7

Ne znam/Ne primenjuje se

Delatnost	Građevinarstvo	87,8	54,8	88,7	83,8	85,3	77,3	81,7
	Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	73,8	57,6	50,0	78,0	64,3	70,2	71,0
	Hoteli, kampovi i drugi smeštaj za kraći boravak	40,2	100,0	62,5	48,4	100,0	85,4	66,7
	Kinematografske i video aktivnosti, radio i TV aktivnosti	66,7	63,6	0,0	79,1	42,5	63,6	64,9
	Prerađivačka industrija	61,6	62,6	53,2	70,1	53,5	54,4	61,2
	Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	49,0	58,8	42,9	63,3	59,4	42,2	50,1
	Saobraćaj, skladištenje i veze	28,0	74,6	40,9	43,8	25,1	34,5	35,7
	Banke i osiguravajuća društva	75,0	27,3	8,8	60,0	10,0	21,1	22,6
Ukupno		64,1	62,3	53,0	70,5	58,9	58,6	63,2

2.5. UPITNIK

UPOTREBA INFORMACIONO-KOMUNIKACIONIH TEHNOLOGIJA U PREDUZEĆIMA

MODUL 2.A: Osnovne informacije o IKT sistemu

A1: Da li je vaše preduzeće tokom januara 2008. godine koristilo računare u svom poslovanju?	☐ DA	☐ NE kraj
A2: Molimo, ocenite učešće dela zaposlenih lica koja su tokom januara 2008. godine koristila računare najmanje jedanput nedeljno.	____ %	
A3: Da li je vaše preduzeće tokom januara 2008. koristilo INTERNU RAČUNARSKU MREŽU (npr. LAN - Local Area Network)?	☐ DA	☐ NE
A4: Da li je vaše preduzeće tokom januara 2008. koristilo BEŽIČNI PRISTUP u okviru unutrašnje računarske mreže (npr. Wireless LAN)?	☐ DA	☐ NE
A5: Da li je vaše preduzeće tokom januara 2008. posedovalo INTRANET (Interna mreža unutar preduzeća)?	☐ DA	☐ NE
A6: Da li je vaše preduzeće tokom januara 2008. koristilo posebne aplikacije preko kojih zaposleni imaju pristup uslugama za ljudske resurse (npr. uvid u radna mesta, zahtev za godišnji odmor ili druge usluge)?	☐ DA	☐ NE
A7: Da li je vaše preduzeće tokom januara 2008. posedovalo EXTRANET?	☐ DA	☐ NE
A8: Da li je vaše preduzeće tokom 2008. koristilo open source operativne sisteme kao što je Linux?	☐ DA	☐ NE

MODUL 2.B: Upotreba Interneta

B1: Da li je vaše preduzeće tokom januara 2008. imalo pristup Internetu?		DA ☐	NE ☐
		idi na C1	
B2: Molimo, ocenite učešće dela zaposlenih lica koja su koristila Internet tokom januara 2008. godine.		☐ ☐ %	
B3: Da li je vaše preduzeće tokom januara 2008 imalo neku od sledećih vrsta eksterne konekcije sa Internetom?		DA ☐	NE ☐
	a) Tradicionalni Modem (dial-up pristup preko normalne telefonske linije)	☐	☐
	b) ISDN veza	☐	☐
	c) DSL (xDSL, ADSL, SDSL, itd.) veza	☐	☐
	d) Kablovski Internet	☐	☐
	e) Mobilne veze (npr. analogni mobilni telefon, GSM, GPRS, UMTS, EDGE, CDMA2000 1xEVDO)	☐	☐
	f) Druge fiksne Internet veze (npr. kablovska, zakupljena linija, npr. E1 ili E3 na nivou 1 i ATM na nivou 2, Frame Relay)	☐	☐
B4: Da li je vaše preduzeće tokom januara 2008. godine koristilo Internet u sledeće svrhe (kao korisnik Internet usluga):		DA ☐	NE ☐
	a) Bankarske i finansijske usluge	☐	☐
	b) Obuka i obrazovanje	☐	☐
	c) Praćenje tržišta (npr. cena)	☐	☐
B5: Da li je vaše preduzeće tokom 2007. putem Interneta koristilo usluge javne administracije?		DA ☐	NE ☐
		idi na B7	
B6: Da li je vaše preduzeće tokom 2007. koristilo usluge javne administracije radi:		DA ☐	NE ☐
	a) pribavljanja informacija	☐	☐
	b) pribavljanja obrazaca, npr. poreskih obrazaca	☐	☐
	c) vraćanja popunjениh obrazaca, npr. dostavljanje statističkih informacija javnoj administraciji	☐	☐
	d) podnošenja ponuda/predloga u elektronskom sistemu licitacije	☐	☐

B7: Da li vaše preduzeće ima Website/Home Page?	DA	NE
	☐	☐ idi na B9
B8: Da li Website vašeg preduzeća obezbeđuje sledeće usluge (vaše preduzeće kao provajder Internet usluga):	DA	NE
	☐ a) Pristup proizvodnim katalozima i cenovnicima	☐
☐ b) Mogućnost da se posetnici upoznaju sa proizvodima ili da ih osmisle	☐	☐
☐ c) On-line naručivanje ili rezervisanje proizvoda/usluga	☐	☐
☐ d) On-line plaćanje	☐	☐
☐ e) Sadržaj na website-u prilagođen redovnim posetiocima	☐	☐
☐ f) Oglasavanje otvorenih radnih mesta ili on-line prijavljivanje za radna mesta	☐	☐
B9: Da li je vaše preduzeće tokom januara 2008. koristilo digitalan potpis prilikom slanja poruka, tj. enkriptivne metode koje obezbeđuju verodostojnost i celovitost poruke?	DA	NE
	☐	☐

MODUL 2.C: Automatska razmena podataka

Automatska razmena podataka između preduzeća i drugih IKT sistema van preduzeća podrazumeva:

- razmenu poruka (npr. narudžbenice, fakture, poslovi plaćanja ili opis proizvoda) preko Interneta ili druge računarske mreže u dogovorenom formatu koji omogućava njihovu automatsku obradu (npr. XML, EDIFACT, itd.)
- bez ručno kucanih individualnih poruka.

	DA	NE
C1: Da li je vaše preduzeće u januaru 2008. koristilo automatsku razmenu podataka?	☐	☐

idi na C3

C2: Da li se automatska razmena podataka koristi u sledeće svrhe?

a) Slanje narudžbenica dobavljačima	☐
b) Primanje elektronskih faktura	☐
c) Primanje narudžbenica od klijenata	☐
d) Slanje elektronskih faktura	☐
e) Slanje ili primanje informacija o proizvodima (npr. katalozi, cenovnici...)	☐
f) Slanje ili primanje špeditorskih dokumenata (npr. putni nalazi)	☐
g) Slanje uputstava za plaćanje finansijskim ustanovama	☐
h) Slanje ili primanje podataka od javne administracije (npr. povraćaj poreza, statistički podaci, itd.)	☐

C3: Da li je vaše preduzeće tokom 2006. godine primalo porudžbine putem Interneta (izuzev e-mail porudžbina)?	DA	NE	NEZNAM
a) Nije bilo zainteresovano jer nije od značaja za poslovanje	☐	☐	☐
b) Nedostatak stručnosti u preduzeću za njeno instaliranje	☐	☐	☐
c) Slaba ili nejasna isplativost	☐	☐	☐
d) Nepostojanje odgovarajućeg softvera za poseban sektor/veličinu preduzeća	☐	☐	☐
e) Teškoće u sporazumevanju sa poslovnim partnerima prilikom utvrđivanja zajedničkih standarda	☐	☐	☐
f) Nesiguran pravni status razmenjenih poruka	☐	☐	☐

**Modul 2.D: Razmena elektronskih informacija u lancu upravljanja nabavkama
(Supply Chain Management)**

Razmena elektronskih informacija u lancu upravljanja nabavkama podrazumeva:

- razmenu svih vrsta informacija sa dobavljačima i/ili klijentima radi koordiniranja rasploživosti i isporuke proizvoda i usluga krajnjem potrošaču,
- uključujući i informaciju o predviđanjima tražnje, zalihamu, proizvodnji, distribuciji ili razvoju proizvoda,
- preko računarske mreže, ne samo Interneta, već i ostalih veza između računara različitih preduzeća.

Ove informacije mogu se razmenjivati preko website-a ili automatske razmene podataka (videti definiciju kod modula C), ali nisu uključene obične ručno kucane poruke.

D1: Da li je vaše preduzeće tokom januara 2008. redovno razmenjivalo informacije elektronskim putem u lancu upravljanja narudžbinama sa svojim dobavljačima ili klijentima?		DA	NE
		☐	☐ idi na E1
D2: Da li je vaše preduzeće tokom januara 2008 redovno razmenjivalo elektronskim putem sledeće informacije sa svojim dobavljačima?		DA	NE
	a) Stanje zaliha, planovi proizvodnje ili predviđanje tražnje	☐	☐
	b) Tok isporuka (tj. distribucija sirovina ili gotovih proizvoda)	☐	☐
D3: Da li je vaše preduzeće tokom januara 2008 redovno razmenjivalo elektronskim putem sledeće informacije sa svojim klijentima?		DA	NE
	a) Stanje zaliha, planovi proizvodnje ili predviđanje tražnje	☐	☐
	b) Tok isporuka (tj. distribucija sirovina ili gotovih proizvoda)	☐	☐
D4: Da li su sledeći načini korišćeni za elektronsku razmenu ovih informacija tokom januara 2008?		DA	NE
	a) Website-ovi (vaš, vaših poslovnih partnera ili web portalii)	☐	☐
	b) Automatska razmena podataka (XML, EDIFACT, itd.)	☐	☐

Modul 2.E: Automatska razmena informacija u okviru preduzeća

Automatska razmena informacija između različitih službi preduzeća podrazumeva bilo koju od sledećih stavki:

- Korišćenje jedne jedine softverske aplikacije za podršku različitim službama preduzeća;
- Povezivanje podataka između softverskih aplikacija koje podržavaju različite službe preduzeća;
- Korišćenje zajedničke baze podataka ili skladišta podataka kojima se pristupa preko softverskih aplikacija koje podržavaju različite službe preduzeća;
- Automatska razmena podataka između različitih softverskih sistema (videti definiciju kod modula C).

E1: Da li je tokom januara 2008. kada je vaše preduzeće primilo nalog za prodaju (bilo elektronskim ili nekim drugim putem), data informacija prosleđena elektronski ili automatski softveru koji se koristi za sledeće poslove?		DA	NE
	a) Evidentiranje stanja zaliha preduzeća	☐	☐
	b) Slanje naloga vašem knjigovodstvu	☐	☐
	c) Upravljanje vašom proizvodnjom ili uslugama	☐	☐
	d) Upravljanje vašom distribucijom	☐	☐
E2: Da li je tokom januara 2008. kada je vaše preduzeće slalo nalog za kupovinu (bilo elektronskim ili nekim drugim putem), data informacija elektronski ili automatski prosleđena softveru koji se koristi za sledeće poslove?		DA	NE
	a) Evidentiranje stanja zaliha preduzeća	☐	☐
	b) Slanje naloga vašem knjigovodstvu	☐	☐
E3: Da li je vaše preduzeće tokom januara 2008. koristilo softverski paket ERP za razmenu informacija o prodajama i/ili nabavkama sa drugim internim službama (npr. finansije, plan, marketing, itd.)?		DA	NE
		□	□
E4: Da li je vaše preduzeće tokom januara 2008. koristilo bilo koju softversku aplikaciju za upravljanje informacijama o klijentima (tzv. CRM), koja omogućava:		DA	NE
	a) Unos, skladištenje i stavljanje na raspolaganje informacija o klijentima ostalim službama?	☐	☐
	b) Analiziranje informacija o klijentima za potrebe marketinga (utvrđivanje cena, organizovanje prodajnih promocija, odabir distributivnih puteva, itd.)?	☐	☐

MODUL 2.F: e-trgovina**E-TRGOVINA:**

E-trgovina (e-Commerce) predstavlja poslovnu komunikaciju i prenos dobara i usluga (kupovina i prodaja), preko mreže i računara, kao i prenos kapitala, korišćenjem digitalne komunikacije (IKT-a).

E-poslovanje se može obavljati preko website-a ili automatske razmene podataka između preduzeća, ali ne obuhvata obične ručno kucane individualne poruke.

Porudžbine primljene putem Interneta (prodaja)

F1: Da li je vaše preduzeće primalo porudžbine putem Interneta tokom 2007. godine (izuzev e-mail porudžbina)?	☐ DA	☐ NE

Idi na F4

F2: Molimo, ocenite učešće dela ukupnog prometa koji je realizovan na osnovu porudžbina primljenih putem Interneta u 2007. godini.	☐	☐	%

F3: Da li vaše preduzeće koristi neki bezbednosni protokol, kao što je SSL ili TLS, prilikom prijema porudžbina putem Interneta?	☐ DA	☐ NE

Porudžbine plasirane putem Interneta (nabavke)

F4: Da li je vaše preduzeće tokom 2007. naručivalo proizvode / usluge putem Interneta (izuzev ručno kucanih e-mail poruka)?	☐ DA	☐ NE

Idi na G1

F5: Molimo, navedite podatak za 2007. godinu o procentu Internet nabavki u odnosu na ukupnu vrednost nabavki. (Označiti samo jedan odgovor)		

	a) Manje od 1%	☐
	b) 1% i više, a manje od 5%	☐
	c) 5% i više, a manje od 10%	☐
	d) 10% i više, a manje od 25%	☐
	e) 25% i više	☐

MODUL 2.G: Zabeležena korist od upotrebe IKT-a**Uvođenje IKT projekta**

Odnosi se na uvođenje novog ili savremenijeg IKT-a (npr. nova/usavršena softverska aplikacija ili novi/usavršeni hardver) ili promenu u korišćenju postojećeg IKT-a.

Primeri IKT projekata su: novi ili prerađeni website, novi interni home page, početak korišćenja automatske razmene podataka ili početak primanja naloga preko računarskih mreža.

G1: U kojoj su meri tokom januara 2008. IKT projekti, koji su uvedeni u toku DVE poslednje godine, doveli do poboljšanja u sledećim oblastima, u odnosu na prethodno obavljanje poslova? Ako vaše preduzeće nije imalo IKT projekte, označite sva polja sa "Ne znam"/"Ne primenjuje se".	Vrlo malo	Umereno	Značajno	Ne znam/ Ne primenjuje se
a) Reorganizacija i pojednostavljenje radnog procesa	☐	☐	☐	☐
b) Oslobođanje sredstava	☐	☐	☐	☐
c) Veća zarada za preduzeće	☐	☐	☐	☐
d) Razvoj novih proizvoda ili usluga	☐	☐	☐	☐

IKT REČNIK

ADSL (Asymmetric Digital Subscriber Line):

Širokopojasna digitalna transmisiona tehnologija, koja koristi postojeću telefonsku liniju i dopušta istovremeno slanje podataka i komunikaciju glasom. Veći deo opsega služi za slanje podataka korisniku, a brzine se kreću do 6 Mbps.

Bit (Binary Digit):

Najmanja jedinica informacije kojom rukuje računar. Bit se prikazuje sa 1, ili 0 u binarnom prikazu, ili true, tj. false u logičkom prikazu. Grupa od 8 bita čini 1 bajt.

Broadband:

Komunikacioni sistem čiji nosilac (npr. optički kabl) prenosi umnožene podatke u isto vreme, a svaki pojedinačni podatak modulisani je na posebnoj frekvenciji.

B2B (Business-to-Business):

Transakcije između dva preduzeća koje se sprovode putem mreža zasnovanih na IP i putem drugih kompjuterskih mreža.

B2C (Business-to-Customer):

Transakcije koje se sprovode između posla i privatnog potrošača putem IP mreža i putem drugih kompjuterskih mreža.

CRM (Customer Relationship Management):

Predstavlja proces ili metodologiju koja se koristi kako bismo više naučili o potrebama i navikama naših potrošača i da bismo razvili čvršće veze sa njima. CRM sadrži više tehnoloških komponenti, ali je CRM-u organizacionom smislu- skup procesa koji će pomoći da se sakupe neophodne informacije o potrošačima, prodaji, marketinškoj efikasnosti, reakcijama potrošača i tržišnim trendovima. **CRM** pomaže poslovno korišćenje tehnologije i ljudskih resursa kako bi se stekao uvid u ponašanje i vrednost potrošača.

Dawnloading-preuzimanje:

Elektronski transfer informacija sa udaljenog računara na vaš računar. Preuzimanje datoteka sa anonimnog FTP-a jeste popularan način pribavljanja besplatnog softvera u javnom vlasništvu.

Dial-up connection:

Kada se za povezivanje s mrežom koristi telefonska mreža. To uključuje modem i običnu telefonsku liniju, ISDN karticu i ISDN liniju, ... Ako ste tipičan korisnik računara, imate jednu, ili dve dial-up konekcije: jednu za povezivanje na Internet, a drugu za povezivanje s mrežom u preduzeću.

DSL (Digital Subscriber Line):

Vrsta brze Internet konekcije korišćenjem standardnih telefonskih parica. Može biti i vrsta broadband konekcije.

xDSL, ADSL itd.:

Prenosi koji se vrše putem internet mreža zasnovanih na protokolu i putem ostalih kompjuterskih mreža. Roba i usluge se naručuju putem tih mreža, ali isplata i konačno dostavljanje robe ili usluge može da se sprovodi na mreži ili van mreže off-line. Porudžbine koje se primaju putem telefona, faksa ili mejla ne ulaze u kategoriju elektronske trgovine.

Digitalni proizvodi ili usluge:

Roba/usluge koje mogu da se naruče i isporuče direktno putem kompjutera putem Interneta, npr. muzika, video filmovi, igrice, kompjuterski softver, "on-line" novine, konsultantske usluge, itd.

E-mail:

Elektronski prenos poruke, uključujući tekst i atačmente, s jednog na drugi kompjuter koji su locirani unutar ili van organizacije. To uključuje elektronski mejl putem Interneta ili drugih kompjuterskih mreža.

Ekstranet:

Bezbedno prođenje Intraneta koje omogućava spoljašnjim korisnicima pristup nekim delovima Intraneta u organizaciji.

Elektronska trgovina:

E-Commerce (Electronic Commerce EC-elektronska trgovina) jeste kupovina ili prodaja dobara ili usluga putem Interneta, naročito putem servisa World Wide Web. U praksi se ovaj termin često koristi umesto novijeg termina e-business, što znači poslovanje putem Interneta.

Elektronski (digitalni) potpis:

Elektronski potpis predstavlja tehnologiju čijom se primenom u sistemima elektronskog poslovanja omogućava provera autentičnosti potpisnika, zaštita integriteta podataka koji se prenose i neporecivost elektronskog potpisivanja date poruke ili dokumenta. Dakle, analogno svojeručnom potpisu u standardnom poslovanju, elektronski potpis se koristi u elektronskom poslovanju. Štaviše, elektronski potpis ima i dodatnu osobinu da štiti integritet elektronski potpisane poruke, što svojeručni potpis ne obezbeđuje.

ERP (Enterprise Resource Planning):

ERP je, najkraće, softverski sistem koji prati sve aspekte poslovanja jedne kompanije. Implementirani ERP sistem je u mogućnosti da integrise poslovanje različitih delova firme (kao npr. računovodstvo, prodaja, proizvodnja, itd.) u jednu jedinstvenu celinu. Tako se dobija sistem preko kojeg je moguće sa jedne strane upravljati svim ljudskim i materijalnim resursima a sa druge planirati, razvijati i pratiti poslovne procese i procedure.

Firewall:

Kombinacija hardvera i softvera koja održava sistem sigurnim (bezbednim). Uobičajeno se koristi da spreči neautorizovan pristup od spolja na internu lokalnu mrežu. Firewall sprečava direktnu komunikaciju mreže sa eksternim kompjuterima.

Hardware:

Fizička jedinica računarskog sistema, uključujući i spoljne jedinice, štampače, modeme, miševe, itd.

Internet:

Svetska mreža računara.

Internet address:

Adresa nekog od resursa na Internetu. Tipično glasi, npr.:

<http://www.stat.gov.rs>

Intranet:

Mreža u okviru jedne organizacije, zasnovana na Internet tehnologijama i protokolima, ali raspoloživa samo određenoj grupi ljudi, npr. zaposlenima.

ISDN (Integrated Services Digital Network):

Brzi digitalni telefonski servis, čija se brzina kreće do 128 Kbps, što je nekoliko puta brže od analognog modema.

Local Area Network (LAN):

Lokalna mreža koja obuhvata i povezuje grupu računara, štampača i drugih jedinica, u relativno limitiranoj lokaciji (npr. zgrada). Svakoj konektovanoj jedinici LAN omogućeno je da komunicira s drugim mrežama, po potrebi.

Network:

Grupa računara, ili drugih uređaja, kao što su štampači, skeneri i sl., koji su povezani na komunikacioni link, što omogućava svim uređajima međusobnu interakciju. Može biti mala, ili velika, povezana kablovima, bežična, stalno povezana, privremeno povezana, ... Najveća mreža je Internet, najveća grupa svih međusobno povezanih svetskih mreža.

Server:

Kompjuter, u mrežnom okruženju, koji sadrži deljene resurse, a koje koriste mrežni korisnici.

Virus:

Računarski program, čije startovanje i učitavanje izaziva oštećivanje ili brišanje podataka na računaru.

Wide Area Network (WAN):

Komunikaciona mreža koja spaja geografski razdvojene računare, štampače i ostale uređaje.

Window:

Deo ekrana monitora, sa kog programi i procesi mogu da se startuju. Korisnik može startovati više "prozora" (window) u isto vreme.

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

314:[007:004(497.11)

**UPOTREBA informaciono-komunikacionih
tehnologija u Republici Srbiji :** [Elektronski
izvor] : domaćinstva, pojedinci, preduzeća /
priredili Dragan Vukmirović, Kristina
Pavlović, Vladimir Šutić. - CD-ROM izd. -
Elektronski časopis. - 2008-. - Beograd
(Milana Rakića 5) : Republički zavod za
statistiku Srbije, 2008-. - Optički disk
(CD-ROM) - 12 cm

Godišnje
ISSN 1820-9149 = Upotreba
informaciono-komunikacionih tehnologija u
Republici Srbiji (CD-ROM)
COBISS.SR-ID 150812940